POLITIET
POLITIDIREKTORATET

RIKSADVOKATEN

ÅPEN

POD-RAPPORT 1/2026

Straffesaksbehandlingen i politiet 2025

Politidirektoratet og riksadvokaten

Serie og nummer	POD-RAPPORT 1/2026
Tittel	Straffesaksbehandlingen i politiet 2025 Politidirektoratet og riksadvokaten
Utgitt av	Politidirektoratet og riksadvokaten, Oslo
Forfattere	Politidirektoratet og riksadvokaten
Arkivreferanse	24/59477-7
Sammendrag	Politidirektoratet og riksadvokatens årsrapport om straffesaksbehandlingen i politiet oppsummerer blant annet kriminalitetsutviklingen og straffesaksbehandlingen.
Emneord	Straffesaksbehandling, Kriminalitetsutvikling
Dato	16. mars 2026
Engelsk tittel	Crime reported to the police and criminal case proceedings, 2025
Godkjent av	Liv Aasberg Corneliussen, *seksjonssjef (Politidirektoratet)* Bjørn Eirik Vandvik, *avdelingsdirektør (Politidirektoratet)* Daniel Sollie, *kst. avdelingsleder (Riksadvokatembetet)*
ISSN **ISBN**	2704-0917 978-82-8256-195-2
Lisens	CC-BY 4.0

Innhold

1 Sammendrag 2

1.1 Metode og datagrunnlag 8

2 Den registrerte kriminaliteten 9

3 Straffesaksbehandlingen 12

3.1 Påtaleavgjorte saker 12

3.2 Restanser 12

3.3 Saksbehandlingstid 14

3.4 Oppklaringsprosent 17

3.5 Kategorisering av saker for riktig prioritering 22

3.6 Tilrettelagte avhør 23

3.7 Vurderinger 24

3.8 Tiltak 25

4 Kapasitet, kompetanse og organisering 27

4.1 Kapasitet 27

4.2 Kompetanse 29

4.3 Organisering 30

4.4 Vurderinger 31

4.4. Tiltak 32

5 Prioriterte kriminalitetsområder 33

5.1 Alvorlig organisert kriminalitet, kriminelle nettverk og grove narkotikalovbrudd 33

5.2 Alvorlig økonomisk kriminalitet 40

5.3 Vold og mishandling i nære relasjoner 48

5.4 Seksuallovbrudd 54

5.5 Barne- og ungdomskriminalitet 63

6 Tiltaksliste 75

Statistikk 77

1 Sammendrag

I dette kapittelet gis en summarisk situasjonsbeskrivelse av straffesaksbehandlingen i politiet. Videre gjengis enkelte overordnede vurderinger. Hvert kapittel inneholder en mer utfyllende beskrivelse og vurdering av de respektive områdene.

Situasjonsbeskrivelse - hovedtrekk

Den registrerte kriminaliteten

- I løpet av 2025 ble det anmeldt i overkant av **348 500 lovbrudd**, som er 1,9 prosent eller 6 400 flere anmeldelser enn året før, og en økning på 12 prosent sammenlignet med gjennomsnittlig antall anmeldelser i årene 2019–2024. Vi må tilbake til 2016 for å finne et enkeltår med flere anmeldelser pr. 1 000 innbyggere enn i 2025.
- Økningen i anmeldelser i 2025 knytter seg i størst grad til lovbrudd som faller inn under kriminalitetsområdene **økonomilovbrudd**, **skadeverk** og **annen kriminalitet**.
- I 2025 er det også en økning i **anmeldte voldslovbrudd**, og de nærmere 36 800 voldsanmeldelsene er 3,4 prosent flere enn året før. Økningen i voldsanmeldelser kan i størst grad knyttes til flere anmeldte trusler og flere anmeldelser av mishandling i nære relasjoner.
- De 7 100 anmeldte **seksuallovbruddene** utgjør samlet sett liten reduksjon fra året før, og forlenger den nedadgående anmeldelsestendensen siden 2021. Nedgangen gjelder særlig seksuallovbrudd mot barn, samtidig som det er en økning i anmeldelser etter den ordinære voldtektsbestemmelsen.
- I 2025 ble det også anmeldt 17 700 narkotikalovbrudd, som er 8,4 prosent færre enn året før. Anmeldelsene er på nivå med 2023, og samtidig det laveste nivået av narkotikaanmeldelser siden midten av 1990-tallet.
- I løpet av 2025 ble nesten 117 600 anmeldelser levert via anmeldelsesløsningen på politiet.no. Dette tilsvarer 33,7 prosent av det samlede antallet anmeldelser i 2024. Det er en vesentlig økning fra 2023 og 2024, da tilsvarende andeler var henholdsvis 24,3 og 26,3 prosent.

Straffesaksbehandlingen

- I 2025 ble det **påtaleavgjort** nærmere 349 500 straffesaker. Til sammenligning ble i overkant av 340 200 saker påtaleavgjort i 2024, og utviklingen innebærer en økning på 2,7 prosent.
- Ved utgangen av 2025 var det om lag 31 900 ikke påtaleavgjorte saker eldre enn tre måneder (**IPA 3**). Det er en økning på vel 5 prosent fra årsskiftet i 2024.
- Ved utgangen av 2025 inneholdt den eldste delen av restanseporteføljen (**IPA 12**) 7 600 saker, som er mer enn 17 prosent flere enn på samme tidspunkt året før. Restansegraden for denne sakskategorien var med dette 2,2 prosent ved utgangen av 2025, og overstiger med det det fastsatte resultatkravet på 2 prosent.
- I 2025 var **gjennomsnittlig saksbehandlingstid** for påtaleavgjorte saker 57 dager for alle saker og 93,5 dager for oppklarte saker. Dette innebærer en økning på knapt 3 prosent for alle saker og 8 prosent for oppklarte saker.
- I 2025 ble 125 400 av de påtaleavgjorte sakene ansett som oppklart. Dette gir en **oppklaringsprosent** for den totale saksporteføljen på 39,4, som er 0,5 prosentpoeng under oppklaringsprosenten for 2024. Sammenlignet med 2019 registreres imidlertid en nedgang på 11,5 prosentpoeng.

Kapasitet, kompetanse og organisering

- Ved utgangen av 2025 arbeidet i overkant av **5 300 årsverk** med straffesaksbehandling i politidistriktene. Årsverkene fordelte seg på drøyt 3 650

med stillingskategori **politi**, 1 000 innenfor **påtale** og om lag 660 **sivile/straffesaksstøtte**. Sammenlignet med utgangen av 2024 det en økning for alle stillingskategoriene.
- Politidistriktene rapporterer at deler av økningen i antall årsverk har sammenheng med **den forsterkede innsatsen mot kriminelle nettverk**. I tillegg til årsverk knyttet til etterforskning og påtale har KN-midlene bidratt til flere årsverk også på andre områder, som for eksempel etterretningsfeltet.
- **Etterspørselen etter politikompetanse** øker i sektorer og etater utenfor politiet. Distriktenes rapportering tilsier at det er utfordrende både å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse. Høy turnover resulterer i mindre stabilitet og kontinuitet. For eksempel er det stor **turnover av etterforskere**, som blant annet påvirker kontinuitet og evnen til kompetanseheving innen prioriterte saksområder. Det rapporteres også om stor **turnover blant politijuristene**. Utviklingen går i retning av mangel på kapasitet og kompetanse innenfor flere fagområder i politiet, samtidig som oppgavemengden øker og oppdraget blir mer komplisert og tidkrevende.

Alvorlig organisert kriminalitet, kriminelle nettverk og grove narkotikalovbrudd
- Stortingets bevilgning til en varig styrking av arbeidet mot organiserte kriminelle nettverk (KN-innsatsen) har medført en **opprustning av politiets kapasitet**. Midlene er fordelt til politidistrikt og særorgan, og har styrket både etterretnings- og etterforskningsarbeidet. Det er investert i teknologi og kompetanseheving.
- Innsatsen mot de kriminelle nettverkene er **intensivert gjennom 2025** og det er igangsatt etterforskning mot flere prioriterte nettverk som har bidratt til å redusere trusselen fra enkelte sentrale aktører. Et stort antall personer er siktet gjennom de pågående sakene og det er beslaglagt store mengder narkotika og større kontantbeløp. I en av **de prioriterte etterforskningene**, med flere siktede, er det forhåndsberammet hovedforhandlinger i 2027. Innsatsen mot de nasjonalt prioriterte nettverkene bygger i stor grad på skjult etterforskning, noe som vanskeliggjør å oppgi konkrete opplysninger fra pågående saker.
- KN-innsatsen har i 2025 imidlertid hatt noe ulik innvirkning på politidistriktenes evne til å opprettholde en **adekvat innsats på andre saksområder**, herunder organisert kriminalitet som ikke er omfattet av satsingen, mishandling i nære relasjoner og alvorlige seksuallovbrudd.
- Mot slutten av 2025 ble det registrert flere alvorlige voldshendelser på ulike steder i landet, omtalt som *violence as a service* (VaaS). Fenomenet kjennetegnes ved at voldsoppdrag formidles og avtales via digitale plattformer. Den som utfører har gjerne ingen bånd til bestiller, og det er særlig farlig og utfordrende fordi det gjerne er ungdom som utnyttes til å utføre bestillingsoppdragene. VaaS-sakene har fått betydelig oppmerksomhet i offentligheten. Etterforskningen av nevnte saker er nå i sluttfasen.

Alvorlig økonomisk kriminalitet
- I 2025 ble det registrert i overkant av 36 500 anmeldelser som etter politiets klassifisering av lovbrudd blir regnet som **økonomilovbrudd**. Dette er drøyt 6 prosent flere enn året før, og hele 30 prosent flere enn gjennomsnittlig antall anmeldelser i perioden 2019–2024.
- Nærmere 31 500 av de anmeldte økonomilovbruddene i 2025 gjaldt ulike typer bedragerier, noe som betyr at 9 prosent av alle anmeldelser i 2025 var bedragerier. Mer enn **tre av fire anmeldte bedragerier i 2025 var merket med en digital modus operandi**. Økningen i bedragerianmeldelser utgjør nær hele økningen for kriminalitetstypen økonomilovbrudd.

- I slutten av august 2025 ble det mulig å **anmelde bedrageri via** anmeldelsesløsningen på **politiet.no**. Av bedragerianmeldelsene etter denne løsningen ble innført var nærmere åtte av ti levert via politiet.no, og det forventes at digitale anmeldelser av bedragerier vil vedvare eller øke i tiden som kommer. Anmeldelsesløsningen har bidratt sterkt til økningen i anmeldte bedragerier i 2025.
- I løpet av 2025 ble det også anmeldt nesten **700 skattesvik og grove skattesvik**, som er marginalt færre enn året før. Denne typen lovbrudd blir i all hovedsak avdekket og anmeldt som følge av Skatteetatens kontrollvirksomhet. Om lag 86 prosent av disse straffesakene de siste to årene har opprinnelse i en anmeldelse fra Skatteetaten.
- Hvis man kun ser på de **grovere tilfellene** av hvitvasking, regnskapsovertredelse, korrupsjon og påvirkningshandel, skatte- og avgiftslovbrudd, økonomisk utroskap, pengeforfalskning, underslag og heleri, så har antall anmeldelser økt fra om lag 750 anmeldelser i 2019, til nærmere 1 200 anmeldelser i 2025, noe som tilsvarer en økning på nærmere 60 prosent.
- Politiet har som mål at det **innen 2027 skal sikres og inndras verdier for én milliard kroner**. Dette et måltall som ikke er nådd i 2025. Imidlertid vises til iverksatte eller planlagte tiltak for å forsøke å møte dette, samt en generell utvikling i kompetanse og faktisk sikrede verdier. Pr. 10. februar 2026 var beløpet for rettskraftige inndragninger og erstatninger i 2025 på til sammen 537 millioner kroner.

Vold og mishandling i nære relasjoner

- I løpet av 2025 ble det registrert 3 700 anmeldelser av mishandling i nære relasjoner. Det er litt over 4 prosent flere enn året før, og en økning på drøyt 13 prosent fra gjennomsnittet for perioden 2019–2024.
- Økningen i anmeldelser for mishandling i nære relasjoner de siste to årene har flere mulige årsaksforklaringer. Utviklingen kan henge sammen med økt bevissthet rundt denne typen vold, og at terskelen for å anmelde kan ha blitt lavere. Deler av økningen kan imidlertid skyldes endrede registreringsrutiner for denne typen lovbrudd.
- Det er vesentlige forskjeller i fordelingen av registrerte fornærmede for mishandling i nær relasjoner: de kvinnelige fornærmede for mishandling omfatter både barn og voksne, mens den store majoriteten av mannlige ofre er barn under 18 år. Blant fornærmede under 18 år er det imidlertid omtrent like mange gutter som jenter blir registrert utsatt for mishandling i nære relasjoner.
- Mishandling i nære relasjoner har i 2025 en oppklaring på 22,3 prosent. Dette er under Politidirektoratets fastsatt målkrav på 25 prosent, og innebærer en reduksjon på om lag ett prosentpoeng fra året før. Oppklaringsprosenten er dermed noe under det stabile nivået fra de foregående fire årene. Til sammenligning er imidlertid de siste årenes oppklaringsprosent for mishandling i nære relasjoner godt under nivået fra 2019, da andelen oppklarte saker var 29 prosent.

Seksuallovbrudd

- I løpet av 2025 ble det anmeldt i overkant av **7 100 seksuallovbrudd**. Det er 1,5 prosent færre anmeldelser enn året før, og en reduksjon på drøyt 2,4 prosent målt mot gjennomsnittet for 2019–2024.
- Sammenlignet med året før er det en **viss reduksjon i antall anmeldelser for de fleste typene seksuallovbrudd**. Til tross for den generelle nedgangen i anmeldte seksuallovbrudd ble det i 2025 anmeldt litt over av 1 700 voldtekter (ekskl. voldtekt av barn under 14 år). Dette om lag **200 flere voldtektsanmeldelser** enn i 2024, og noe av denne økningen kan knyttes til ett stort sakskompleks i Trøndelag politidistrikt.

- Blant de anmeldte seksuallovbruddene i 2025 gjelder 640 saker voldtekt av barn under 14 år. Det er 10 prosent færre enn året før, og hele 18 prosent færre enn gjennomsnittet for 2019–2024. I 2025 ble det også anmeldt snaut 360 saker som gjaldt seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år. Det ble også anmeldt 380 og 560 tilfeller av henholdsvis seksuell handling overfor barn under 16 år og seksuelt krenkende adferd mot barn under 16 år. Alle disse typene **seksuallovbrudd mot barn har markert færre anmeldelser** enn både året før og foregående år.
- I 2025 mottok politiet i overkant av **13 100 tips/rapporter fra National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC)** der det er mistanke om seksuell utnyttelse barn eller spredning av materiale som viser seksuelle overgrep mot barn. Om lag 3 000 av tipsene ble oversendt til politidistriktene for viderebehandling. Det er flere tips enn i 2024 (nærmere 12 700 tips/nesten 2 500 videresendt), men noen færre enn i 2023 (13 600 tips/nesten 3 200 videresendt). Tipsene blir håndtert i henhold til en prioriteringsveileder, og i 2025 etterforsket politidistriktene 700 saker med bakgrunn i informasjon oversendt fra Kripos.

Barne- og ungdomskriminalitet

- I løpet av 2025 ble det anmeldt til sammen 20 900 forhold der mistenkte eller siktede var **under 18 år** på gjerningstidspunktet. Det tilsvarer en **reduksjon på 3,5 prosent fra året før**. I all hovedsak kan nedgangen knyttes til at det er registrert færre anmeldelser mot barn under 15 år. Forholdene i 2025 gjelder nærmere 10 900 anmeldte personer i nesten 17 000 ulike straffesaker.
- Blant de nesten 10 900 unike barna som ble anmeldt for lovbrudd i 2025 var det store forskjeller i lovbruddstyper og -hyppighet. I overkant av **69 prosent av de anmeldte var registrert med kun ett forhold**, og disse var registrert med 36 prosent av de anmeldte forholdene. Til sammenligning var drøyt 530 barn anmeldt for 5-9 forhold i løpet av 2025, mens nesten 200 barn hadde flere enn ti anmeldelser. Selv om disse gruppene bare utgjorde snaut syv prosent av gjerningspersonene, stod **disse 730 barna bak så mye som 33 prosent av forholdene**.

Vurderinger av straffesaksbehandlingen

Den senere tids utvikling med **flere anmeldte lovbrudd** samt etablering av **kriminelle nettverk** som står bak alvorlig og samfunnstruende kriminalitet er utfordrende og setter politiets kapasitet under sterkt press. Det er avgjørende for å møte utviklingen og sikre at politiets straffesaksbehandling fortsatt kan holde høy kvalitet at etterforsknings- og påtaleressursene av tilstrekkelig omfang og at de ansatte sikres nødvendig kompetanse. Videre må distriktene organisasjonsmessig legger til rette for robuste fag- og kompetansemiljøer.

Kravet om høy kvalitet og høy oppklaring er førende for straffesaksbehandlingen og politiet må være bevisst på at sakene skal håndteres i tråd med gitte kvalitetskrav og føringer for straffesaksarbeidet. Senere tids erfaringer tilsier at stadig flere saksområder krever særlig kompetanse for at sakene skal kunne håndteres i tråd med gitte kvalitetskrav. En rekke rapporter og tilsyn tilsier samtidig at digitale spor blir stadig mer sentralt i straffesakene. Dette gir store muligheter for å opplyse sakene, men også betydelige utfordringer knyttet til politiets behandling av datakilder og tekniske undersøkelser. Saksgjennomganger og inspeksjoner har avdekket **svakheter i håndteringen av databevis**. Manglende kvalitet i håndtering av bevisene vil over tid påvirke straffesaksbehandlingen negativt og må aktivt søkes korrigert.

Bekjempelsen av kriminelle nettverk er av sentral betydning for den samlede kriminalitetsutviklingen og for samfunnets trygghet. Slike nettverk står bak alvorlig og samfunnsskadelig kriminalitet, herunder grov narkotikakriminalitet, alvorlig vold,

økonomisk kriminalitet og trusselvirksomhet. En målrettet og langsiktig innsats mot disse strukturene er derfor avgjørende for å redusere rekruttering, svekke nettverkenes økonomiske og operative kapasitet og forebygge nye alvorlige lovbrudd. Den senere tids **KN-innsats har bidratt til bedre kunnskapsgrunnlag**, og gjort politiet bedre i stand til å identifisere sårbarheter, avverge alvorlige hendelser og produsere etterretning av god kvalitet og slik vesentlig bedret politiets evne til å bekjempe nettverkene.

Innsatsen mot **alvorlig økonomisk kriminalitet** fremstår som å være i en positiv utvikling og det erfares at arbeidet med inndragning og sikring av verdier har fått økt oppmerksomhet og styrket innsats. Det forventes ytterligere forbedring i løpet av 2026 som følge av allerede igangsatte tiltak og lokale initiativ.

Oppfølgingen av **seksuallovbruddene er generelt sett preget av svake resultater**. Nedgang i oppklaringsprosent, økt saksbehandlingstid og en markant vekst i restanser gir grunn til bekymring på dette prioriterte saksområdet. Utviklingen innebærer at flere saker blir liggende uavklart over lengre tid, noe som kan svekke både mistenkte og fornærmedes rettssikkerhet, redusere tilliten til strafferettspleien og forringe bevisbildet når sakene først føres for retten.

Mishandling i nære relasjoner er et prioritert saksområde. Oppklaringsprosenten vurderes som for lav, både nasjonalt og i de fleste politidistrikter. Det antas å være flere faktorer som innvirker på den vedvarende lave oppklaringsprosenten på dette saksområdet, men erfaringsmessig har saker om mishandling i nære relasjoner et utfordrende bevisbilde. Samtidig viser saksgjennomganger og inspeksjoner at **manglede etterforskningsledelse**, fremdrift og bruk av **etterforskningsplan** er gjennomgående og vedvarende utfordringer på fagfeltet, i tillegg til turnover og kompetansemangel blant etterforskerne. Digitale spor har også på dette saksområdet potensiale for å utgjøre sentrale bevis i mishandlingssaker, og funn fra fagledelsen knyttet til sikring og gjennomgang av digitale bevis i 2024 og 2025 viser at mangler knyttet til håndtering av denne bevistypen er et nasjonalt fenomen.

Barne- og ungdomskriminalitet erfares å være høyt prioritert i politidistriktene. Innsatsen fremstår i hovedsak som målrettet og systematisk, og politidistriktene har etablert dedikerte fagpersoner og strukturer for oppfølging av barn og unge. Det erfares imidlertid fortsatt utfordringer knyttet til overholdelse av lovbestemte saksbehandlingsfrister. I enkelte distrikter er det avdekket mangelfulle systemer for å sikre fristoppnåelse, og en betydelig andel saker har hatt for lang behandlingstid.

Det er alvorlig at **oppklaringsprosenten** for den totale saksporteføljen over tid har vært **fallende**. Årsaken antas som tidligere rapport å være sammensatt. Sentralt står fortsatt endringer i kriminalitetsbildet med et økt antall digitale bedragerier og vinningslovbrudd med lite potensiale for oppklaring. Flere politidistrikter rapporterer at mange alvorlige og prioriterte sakstypene har blitt mer komplekse og vanskeligere å oppklare, da de ofte krever gjennomgang av store datamengder og i større grad enn tidligere er knyttet til organiserte nettverk og/eller internasjonale forbindelser. Videre gir fravær av nødvendige teknologiske verktøy det krevende å se saker i sammenheng og slik oppklare flere saker begått med samme modus eller av samme gjerningspersoner.

Resultatene må også ses i sammenheng med at flere politidistrikter melder om **manglende kapasitet og kompetanse til straffesaksarbeidet** blant annet på grunn av høy turnover og rekrutteringsutfordringer. Dette gir lite kontinuitet, høy arbeidsbelastning på de gjenværende og økt opplæringsbehov innen krevende sakstyper. Det er også grunn til å påpeke at omdisponering av ressurser til særskilte satsinger over tid kan ha svekket kapasitet og kompetansemiljøer innen blant annet vold i nære relasjoner, seksuallovbrudd og økonomisk kriminalitet. På nevnte områder, hvor

fenomenforståelse og spesialisering er avgjørende, vurderes dette som særlig utfordrende.

Til tross for en **negativ utvikling på sentrale resultatområder** som oppklaring og saksbehandlingstid, og svakheter i straffesaksbehandlingen avdekket gjennom statsadvokatenes saksgjennomgang og inspeksjoner etterforsker politiet mange saker på en tilfredsstillende måte. Den negative utviklingen og de funn som statsadvokaten har gjort understreker imidlertid **viktigheten av en aktiv fagledelse og tett resultatoppfølging**. Videre er god ledelsesforankring, tilstrekkelig kapasitet, herunder høy kompetanse avgjørende for å sikre en straffesaksbehandling av god kvalitet fremover.

1.1 Metode og datagrunnlag

Statistikken i rapporten og tallgrunnlaget som ligger til grunn for beskrivelser og analyser er i all hovedsak hentet fra politiets straffesaksregister (Strasak). Ettersom informasjonen i straffesaksregisteret blir kontinuerlig oppdatert er statistikken for som hovedregel *fryste tall*. Dette innebærer at statistikken viser status i straffesaksregisteret pr. 1. januar etter det enkelte statistikkåret. De fryste tallene gir det beste sammenligningsgrunnlaget på tvers av år. Der statistikken er beregnet ut ifra andre måletidspunkter fremgår dette av tabeller, figurer og beskrivelser.

I tidligere rapporter har statistikk og analyser beskrevet den siste femårsperioden. Ettersom straffesaksresultatene for 2020 og 2021 på flere måter ble påvirket av covid 19-pandemien er disse årene ikke fullt ut sammenlignbare med senere års resultater. I denne rapporten er det derfor tatt utgangspunkt i straffesaksresultater for årene 2019–2025. Dette gjør at første årgang i tidsserien er upåvirket av pandemien og effekten som smittevernbestemmelsene hadde på straffesaksstatistikken. Der det er nødvendig for å belyse trender og utviklinger i den registrerte kriminaliteten er lengre tidsserier benyttet. For å gi et mest mulig robust sammenligningsgrunnlag er straffesaksresultatene for 2025 i hovedsak sammenlignet med gjennomsnittet for den foregående seksårsperioden. Vurderinger av trender og utvikling er som utgangspunkt knyttet til landet som helhet. Forskjeller i politidistriktenes resultater er fremhevet på enkelte områder. I de tekstlige beskrivelsene av straffesaksbehandlingen er det kun unntaksvis synliggjort tabeller. Se vedlegg A for mer detaljert statistikk på områdene som er beskrevet i rapporten, samt statistikkvedlegg til rapporten som viser påtaleavgjorte saker m.m. fordelt etter politidistrikt.

Det kan forekomme feil og mangler i statistikken. Der det er kjente kvalitetsutfordringer i datagrunnlag og statistikk er dette omtalt og hensyntatt i beskrivelser og analyser.

Statistikken som fremgår av denne rapporten kan anses som politiets driftsstatistikk, mens det er Statistisk sentralbyrå (SSB) som utarbeider de offisielle norske kriminalstatistikkene[1]. SSBs kriminalstatistikker har i langt større grad enn politiets driftsstatistikk gjennomgått kvalitetskontroller og feiltester, og er gruppert iht. offisielle klassifiseringer for statistikk. Dette innebærer at enheter i statistikken (f.eks. politidistrikt eller kommune) er sammenlignbar med øvrig statistikk fra SSB. SSBs offisielle kriminalstatistikk har imidlertid kun helårstall, og politiets driftsstatistikk er derfor eneste kilde til periodevis statistikk innenfor enkeltår. Merk at det etter ikrafttredelsen av ny straffelov 1. oktober 2015 er forskjeller i hvordan SSB og politiet grupperer ulike typer lovbrudd,[2] og det er for eksempel ikke et 1:1-forhold mellom SSBs klassifisering av v*old og mishandling* og politiets klassifisering av *voldslovbrudd.*

[1] Se SSBs statistikkområde *Kriminalitet og rettsvesen*, som omfatter fire faste årsstatistikker basert på registerdata fra justissektoren, samt statistikk om utsatthet og uro for lovbrudd som inngår som en modul i den EU-forordnede levekårsundersøkelsen. Hvem som er ansvarlig for å utarbeide offisielle statistikker og innholdet i statistikkene er definert i Nasjonalt program for offisiell statistikk. Politiet utarbeider ingen offisiell kriminalstatistikk.

[2] Se SSBs klassifisering av *lovbruddstyper* og hvilke statistikkgrupper/straffebestemmelser som inngår i de ulike lovbruddstypene. Se også SSBs artikkel *De nye kriminalstatistikkene* som redegjør for hvordan ikrafttredelsen av ny straffelov påvirket de offisielle kriminalstatistikkene.

2 Den registrerte kriminaliteten

Flere anmeldte lovbrudd i 2025

I løpet av 2025 ble det anmeldt i overkant av 348 500 lovbrudd.[3] Som det fremgår av tabell 2.1 er det 1,9 prosent eller 6 400 flere anmeldelser enn året før, og en økning på 12 prosent sammenlignet med gjennomsnittlig antall anmeldelser i årene 2019–2024.

Antall anmeldelser i 2025 ligger også på et vesentlig høyere nivå enn gjennomsnittet for fireårsperioden før pandemien (2016–2019). Dette gjelder også når vi tar hensyn til befolkningsveksten fra denne perioden og frem til 2024.[4] Vi må tilbake til 2016 for å finne et enkeltår med flere anmeldelser pr. 1 000 innbyggere enn i 2025.[5]

Tabell 2.1 Anmeldte lovbrudd, etter kriminalitetstype. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Prosent-endring mot 2024	Prosent-endring mot gj.snitt 2019-2024	Andel 2025
Vinningslovbrudd	101 402	92 932	84 809	105 090	118 118	123 781	122 492	-1,0 %	17,4 %	35,1 %
Trafikklovbrudd	52 569	55 504	52 399	55 334	55 239	54 577	55 640	1,9 %	2,5 %	16,0 %
Annen kriminalitet	38 450	37 808	38 158	38 214	40 139	42 614	45 502	6,8 %	16,0 %	13,1 %
Voldslovbrudd	33 034	30 722	29 100	32 449	34 052	35 564	36 764	3,4 %	13,2 %	10,5 %
Økonomilovbrudd	27 055	24 411	24 164	27 634	30 680	34 405	36 514	6,1 %	30,1 %	10,5 %
Skadeverk	17 284	21 050	19 603	19 378	22 431	21 526	23 612	9,7 %	16,8 %	6,8 %
Narkotikalovbrudd	31 320	28 594	19 808	16 805	17 737	19 351	17 727	-8,4 %	-20,4 %	5,1 %
Seksuallovbrudd	6 748	6 874	8 006	7 391	7 471	7 219	7 111	-1,5 %	-2,4 %	2,0 %
Miljølovbrudd	2 168	2 629	2 645	2 254	2 026	2 229	2 298	3,1 %	-1,2 %	0,7 %
Arbeidsmiljølovbrudd	791	763	820	769	881	872	874	0,2 %	7,1 %	0,3 %
Anmeldte lovbrudd, i alt	**310 821**	**301 287**	**279 512**	**305 318**	**328 774**	**342 138**	**348 534**	**1,9 %**	**12,0 %**	**100 %**
Anmeldte lovbrudd, pr. 1 000 innbyggere	**58,3**	**56,1**	**51,8**	**56,3**	**59,9**	**61,6**	**62,3**	**1,1 %**	**8,6 %**	**-**

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS065, Statistisk sentralbyrå (statistikkbanktabell 07459)

Økningen gjelder særlig bedrageri og skadeverk

Sammenlignet med anmeldelsesbunnen i 2021, da det ble registrert 279 500 anmeldelser, innebærer anmeldelsene i 2025 en økning på så mye som 69 000 lovbrudd – eller nesten 25 prosent.[6] Bak denne økningen er det først og fremst tyveriene som har

[3] I tillegg til anmeldelser, enten inngitt fra fornærmet/publikum eller initiert av politiet selv, kan politiet opprette såkalte "undersøkelsessaker". Noen slike undersøkelsessaker fører til opprettelse av straffesaker, men majoriteten av undersøkelsessakene avgjøres utenfor straffesakssporet. I 2025 ble det registrert 13 700 undersøkelsessaker. Brann og ulykker (24 prosent), savnetsaker (15 prosent) og mistenkelig dødsfall (16 prosent) er de vanligste sakstypene.

[4] Per 1. januar 2025 var det 5 594 340 innbyggere i Norge, som tilsvarer en befolkningsvekst nærmere på 380 400 personer siden 1. januar 2016 (+ 7,3 prosent). Se SSBs befolkningsstatistikk, statistikkbanktabell 07459.

[5] Selv om det ble anmeldt færre lovbrudd i 2016 (337 111) enn i 2025 (348 534), var det 64,7 anmeldte lovbrudd per 1 000 innbyggere i 2016 – mot 62,3 i 2025.

[6] Se f.eks. STRASAK-rapporten 2021 og Statistisk sentralbyrås artikkel som beskriver 2021-årgangen av statistikken over anmeldte lovbrudd.

vært en driver, med 37 700 flere anmeldelser, og trolig må vi tilbake til 2014 for å finne et år med flere vinningsanmeldelser enn de siste to årene.

Antall vinningsanmeldelser i 2025 er imidlertid noe redusert i forhold til året før. Når det i 2025 likevel er 6 400 flere anmeldelser enn i 2024 skyldes det i stedet en økning i saker som faller inn under kriminalitetsområdene økonomilovbrudd, skadeverk og *annen* kriminalitet.[7] Mens økningen i økonomilovbrudd i all hovedsak gjelder bedragerier, er en vesentlig del av økningen i skadeverk knyttet til Oslo politidistrikt. Som illustrert i figur 2.1 er det disse kriminalitetstypene som bidrar til økningen i 2025, og som sammen med vinningslovbruddene har gitt en anmeldelsesøkning sammenlignet med 2018/2019.

Figur 2.1 Anmeldte lovbrudd, etter utvikling fra gjennomsnitt for 2018–2019 (referanseår = 100). Per 1 000 innbyggere. 2018/2019–2025[8]

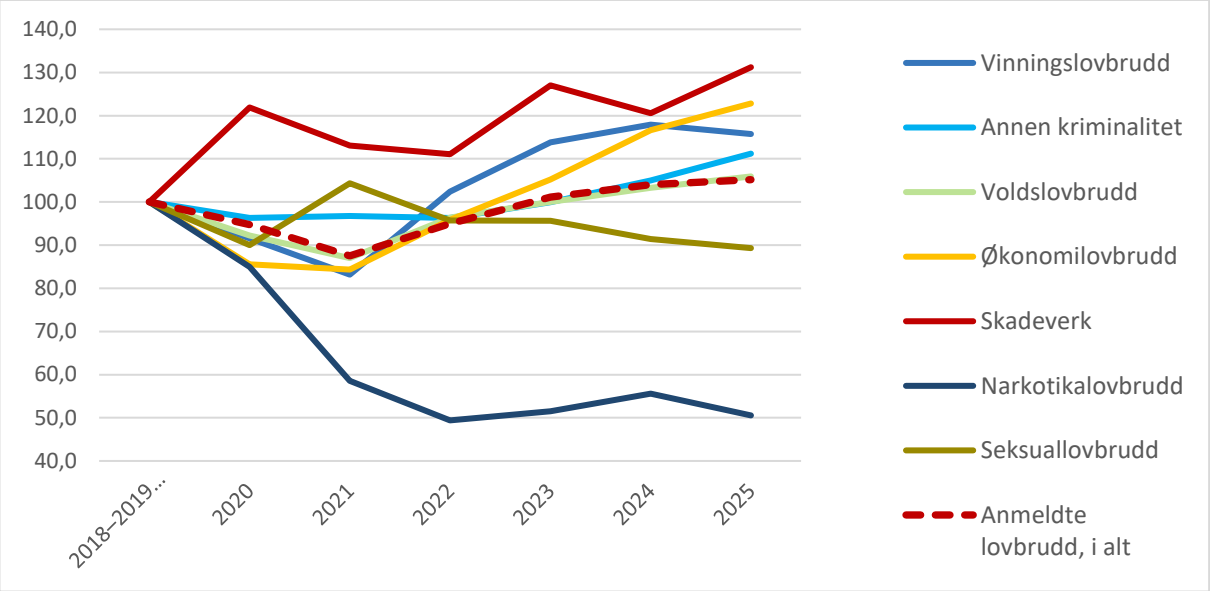

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak, JUS065), Statistisk sentralbyrå (tabell 07459)

I 2025 er det også en økning i anmeldte voldslovbrudd, og de nærmere 36 800 voldsanmeldelsene er 3,4 prosent flere enn året før. Sett opp imot befolkningsmengden tilsvarer det nesten 6,6 voldsanmeldelser pr. 1 000 innbyggere, som er et høyere nivå enn i de fleste foregående år. Økningen i voldsanmeldelser kan i størst grad knyttes til flere anmeldte trusler og flere anmeldelser av mishandling i nære relasjoner.

Samlet sett er de 7 100 anmeldte seksuallovbruddene en liten reduksjon fra året før, og forlenger den nedadgående anmeldelsestendensen siden 2021. Nedgangen gjelder særlig seksuallovbrudd mot barn, samtidig som det er en vesentlig økning i anmeldelser etter den ordinære voldtektsbestemmelsen. Deler av denne økningen skyldes imidlertid et større sakskompleks av voldtekter i Trøndelag politidistrikt.

I 2025 ble det også anmeldt 17 700 narkotikalovbrudd, som er 8,4 prosent færre enn året før. Anmeldelsene er på nivå med 2023, og samtidig det laveste nivået av

[7] I politiets klassifisering av *kriminalitetstyper* er "annen kriminalitet" en restkategori som omfatter svært mange ulike typer lovbrudd, og det er ikke analytisk hensiktsmessig å omtale denne kriminalitetstypen samlet i særlig stor grad. Nærmere 25 prosent av anmeldelsene i denne kriminalitetstypen gjaldt hensynsløs adferd (strl. § 266), og denne typen lovbrudd er doblet fra 2017. Også anmeldelser av brudd på kontakt- og besøksforbud, samt ulike våpen- og ordensrelatert lovbrudd, har bidratt til økningen de siste årene.

[8] For å justere utviklingen for befolkningsvekst er indeksen for kriminalitetsutviklingen beregnet ut ifra anmeldte lovbrudd per 1 000 innbyggere

narkotikaanmeldelser siden midten av 1990-tallet. Om lag 60 prosent av anmeldelsene gjelder straffelovens bestemmelser om tilvirking, innførsel, oppbevaring mv. av stoffer som legemiddelloven til enhver tid definerer som narkotika. Drøyt 5 100 anmeldelser gjelder brudd på bruk og besittelse av narkotika etter legemiddelloven, og som beskrevet i straffesaksrapporten for 2023 har en stor andel av disse anmeldelsene en knytning til et sakskompleks som inkluderer ruspåvirket kjøring.

Stadig flere anmeldelser blir levert på politiet.no

I løpet av 2025 ble nesten 117 600 anmeldelser levert via anmeldelsesløsningen på politiet.no. Dette tilsvarer 33,7 prosent av det samlede antallet anmeldelser i 2025. Det er en vesentlig økning fra 2023 og 2024, da tilsvarende andeler var henholdsvis 24,3 og 26,3 og 24,3 prosent. Økningen skyldes i all hovedsak at det i slutten av august 2025 ble mulig å anmelde bedrageri via anmeldelsesløsningen på politiet.no. Fra slutten av august og til årsskiftet ble nærmere åtte av ti bedragerianmeldelser levert via politiet.no, og det forventes at digitale anmeldelser av bedragerier vil vedvare eller øke i tiden som kommer.

Imidlertid er det slik at ikke alle typer lovbrudd kan anmeldes digitalt, og utover tyverier, skadeverk og bedragerier må anmeldelse skje ved oppmøte på en politistasjon. Frem til slutten av 2024 var det også slik at anmeldelsesløsningen kun var tilgjengelig for privatpersoner. Utvidelsen av denne løsningen gjør at foretak også kan anmelde slike lovbrudd på politiet.no, noe som trolig også har bidratt noe til den samlede økningen i digitale anmeldelser.[9]

Figur 2.2. Anmeldte lovbrudd, etter antall og andel anmeldelser levert på politiet.no. 2022–2025

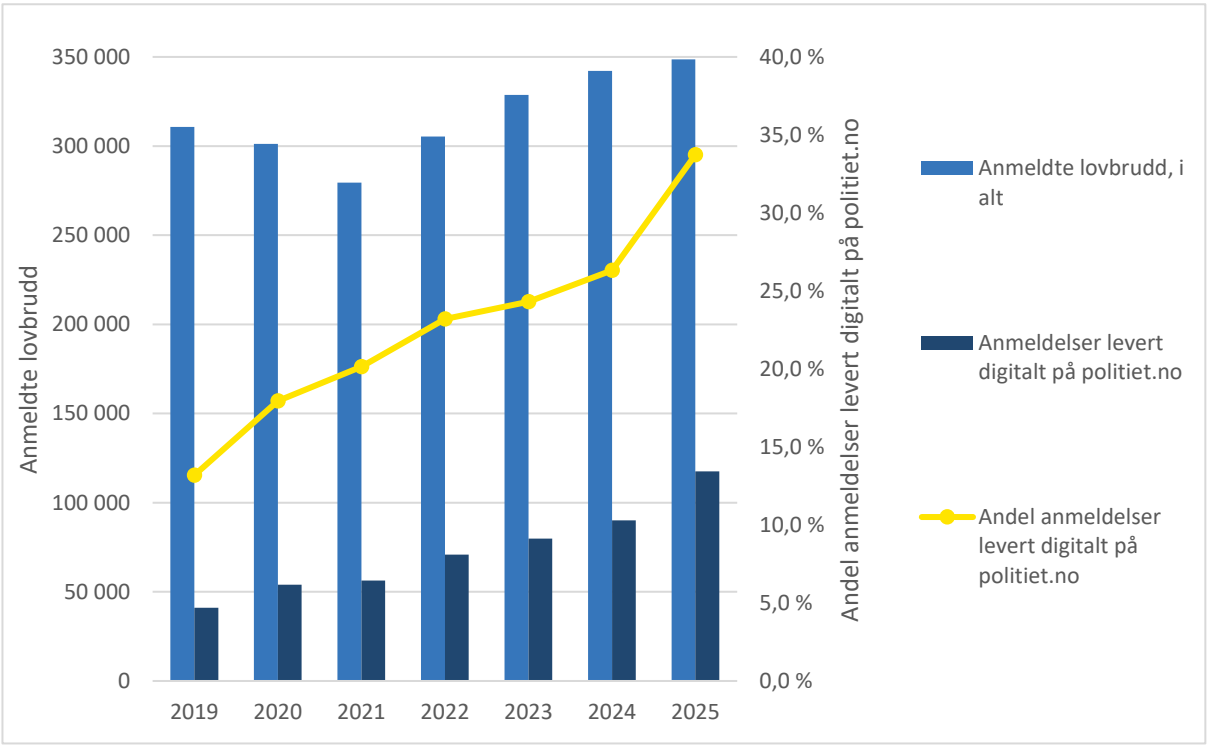

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak)

[9] 25. november 2024 ble den digitale anmeldelsesløsningen for næringslivet/foretak lansert på politiet.no. Som en pilot ble løsningen i første omgang tilgjengeliggjort for utvalgte virksomheter og kun for anmeldelse av tyveri, innbrudd og skadeverk. Løsningen ble tilgjengelig nasjonalt for alle virksomheter 29. april 2025.

3 Straffesaksbehandlingen

Det er et overordnet mål at straffesaksbehandlingen skal være effektiv, rettssikker og av høy kvalitet. I dette kapittelet gjennomgås noen sentrale kvalitetsmarkører[10] knyttet til straffesaksbehandlingen som antall påtaleavgjørelser, restanser, saksbehandlingstid og oppklaringsprosent. Gjennomgangen er i det vesentlige knyttet til resultatene for den totale saksporteføljen for landet som helhet, men omhandler i noen grad også resultater knyttet til ulike kriminalitets- og sakstyper. Videre er resultatene for de ulike politidistriktenes omhandlet under noen av kvalitetsmarkørene.

3.1 Påtaleavgjorte saker

Økning i påtaleavgjorte saker

I løpet av 2025 ble det påtaleavgjort nærmere 349 500 straffesaker i landet som helhet. Til sammenligning ble i overkant av 340 200 saker påtaleavgjort i 2024, og utviklingen innebærer en økning på 2,7 prosent. Etter en nedgang i antall påtaleavgjørelser fra 2019 til 2021, har det siden 2022 vært en årlig økning i påtaleavgjorte saker, som illustrert i figur 3.1.1. Utviklingen må ses i sammenheng med endringer i kriminalitetsbildet, jf. kapittel 2. Som det her fremgår gikk antall anmeldelser noe ned frem til 2021 for så å stige de etterfølgende årene. Samtidig økt antall påtaleavgjørelser. I 2024 er antallet påtaleavgjørelser noe under antall anmeldelser, mens det i 2025 noe høyere.

Figur 3.1.1. Anmeldte lovbrudd og påtaleavgjorte saker. 2019–2025

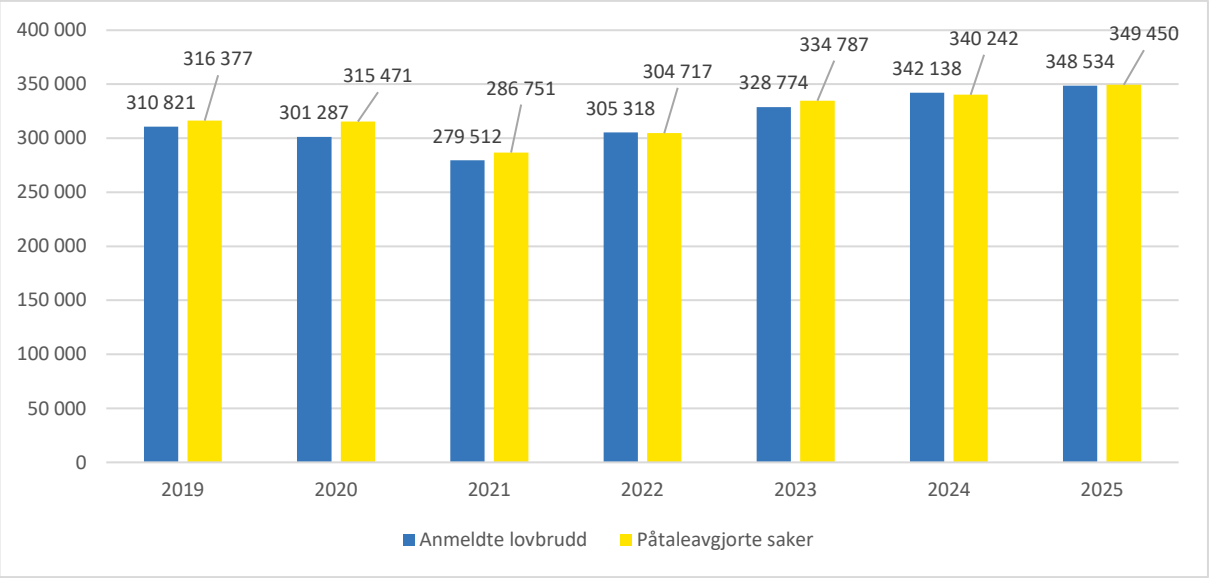

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS065 og JUS309

3.2 Restanser[11]

Antall ikke påtaleavgjorte saker øker

Som det fremgår av figur 3.1.1 var det noen flere påtaleavgjorte saker i 2025 enn det ble registrert nye anmeldelser. I løpet av året var det likevel en økning i

[10] Kvalitetsrundskrivet. Rundskriv nr. 3/2018. Riksadvokatembetet, 13. november 2018

[11] Restanser er definert som *ikke påtaleavgjorte saker*. I forbindelse med straffesaksbehandlingen fordeles gjerne restansene inn etter alder – hhv. saker eldre enn tre måneder (IPA 3) og tolv måneder (IPA 12).

restanseporteføljene. Som illustrert i figur 3.2.1 var det ved årsslutt flere restanser eldre enn både tre og tolv måneder.

Ved utgangen av 2025 var det om lag 31 900 saker eldre enn tre måneder, som er en økning på vel 5 prosent fra årsskiftet i 2024. Økningen antas i det vesentlige å skyldes en noe lengre saksbehandlingstid enn foregående år, som beskrevet under kapittel 3.3.

Figur 3.2.1. Ikke påtaleavgjorte saker eldre enn tre og tolv måneder. 2019–2025

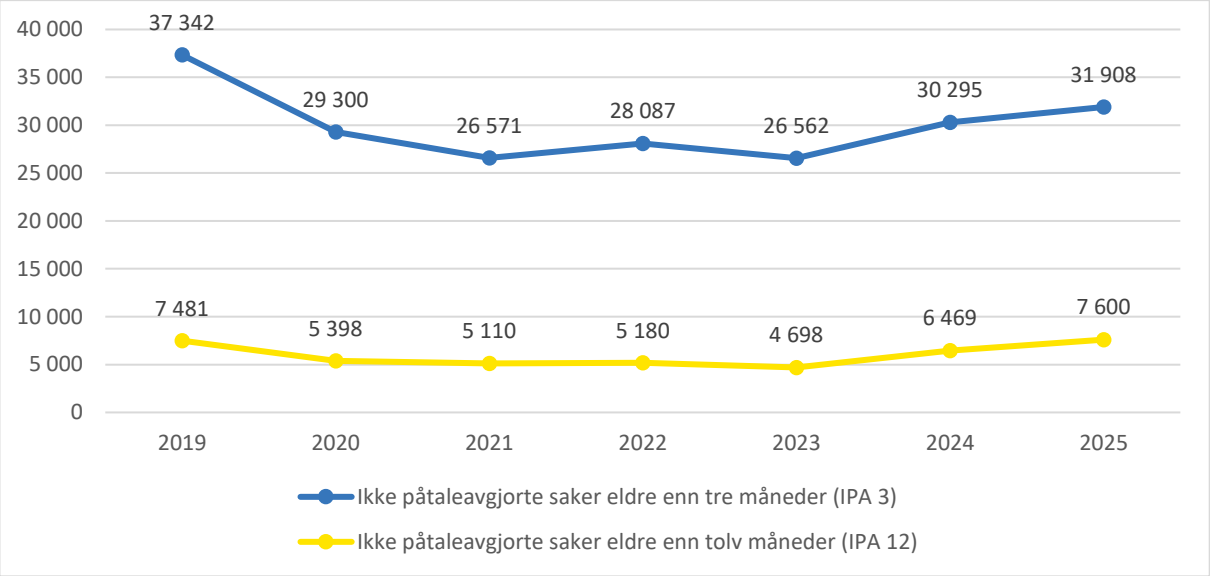

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS089

Selv med en økning i antall restanser er restansegraden fremdeles innenfor Politidirektoratets fastsatte målkrav om at restansene ikke skal overstige 10 prosent av antallet innkomne saker. Restansegraden i 2025 var 9,1 prosent, mens den til sammenligning var på 8,1 og 8,9 prosent i henholdsvis 2023 og 2024. Restansegraden i 2023 er den laveste som er registrert i løpet av de siste syv årene og skyldes i stor grad at det i 2023 og foregående år ble avgjort flere saker enn det som ble registrert inn som nye saker. Årsakene til dette antas i det vesentlige å kunne tilskrives covid-19-pandemien, der utstrakt nedstengning av samfunnet bidro til færre anmeldelser og frigjøring av kapasitet til å nedarbeide restanseporteføljen.

Økningen i antall restanser ses i størst grad for de eldste sakene, det vil si sakene eldre enn tolv måneder. Ved utgangen av 2025 inneholdt denne eldste delen av restanseporteføljen 7 600 saker, som er mer enn 17 prosent flere enn på samme tidspunkt året før. Restansegraden for denne sakskategorien var med dette 2,2 prosent ved utgangen av 2025, og overstiger med det det fastsatte målkravet på 2 prosent. Restansegraden i 2023 og 2024 var henholdsvis 1,4 og 1,9 prosent. Også for denne sakstypen var 2023 året med lavest restansegrad de siste syv årene. Økonomilovbrudd utgjør den største andelen av sakene eldre enn tolv måneder, men også volds- og seksuallovbrudd utgjør en vesentlig andel av denne porteføljen.

Restansegraden varierer mellom politidistriktene

Det er store forskjeller mellom politidistriktenes restansegrad. Som illustrert i figur 3.2.2 har politidistriktene Oslo og Øst de laveste restansegradene, og bidrar med dette i vesentlig grad til akseptable resultater for landet som helhet. Begge distriktene har over tid jobbet aktivt med porteføljestyring, blant annet gjennom kategorisering av innkomne

saker for å sikre at ressursinnsatsen styres i tråd med gitte prioriteringer ("riktige saker") jf. kapittel 3.6.

Flere distrikter har en restansegrad godt over resultatene for landet som helhet og fastsatte målkrav, jf. figur 3.2.2. Restansegraden for Innlandet politidistrikt vurderes som særlig bekymringsfull, og politidirektoratet har høsten 2025 tatt initiativ overfor distriktet om særskilt oppfølging for blant annet å bidra til en bedre porteføljestyring.

Figur 3.2.2. Restansegrad for ikke påtaleavgjorte saker eldre enn tre og tolv måneder, etter politidistrikt. 2019–2025

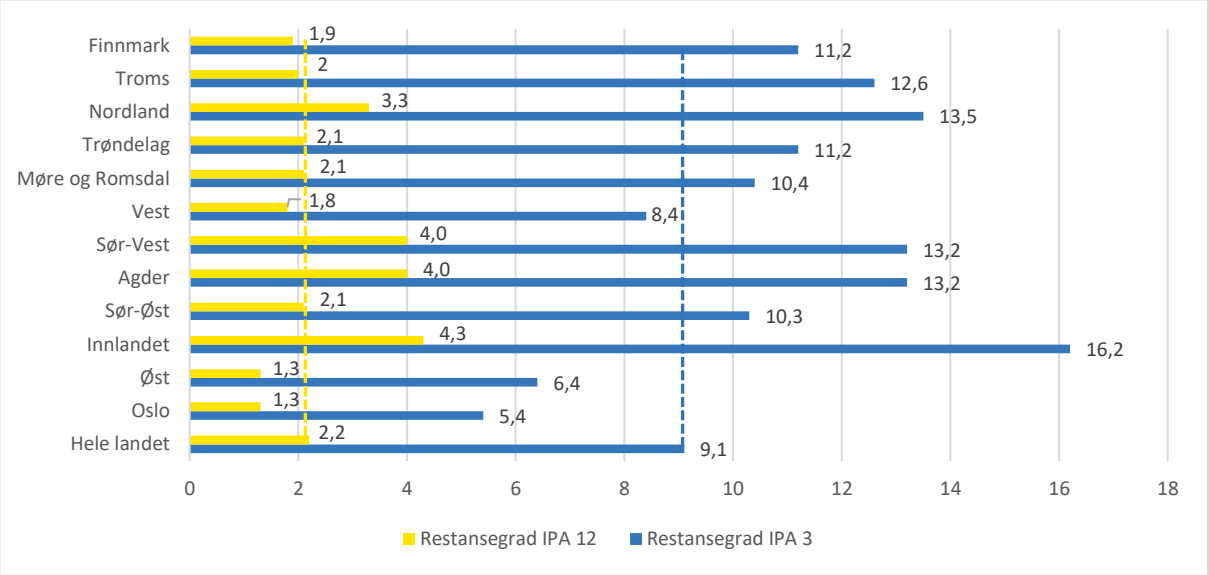

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS089

Antall påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker øker
Etter en klar nedgang i antall påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker i perioden 2019–2022 er det fra 2023 registrert en økning i denne sakskategorien. Ved utgangen av 2025 utgjør dette nærmere 53 200 saker, som innebærer en økning på 1,7 prosent fra samme tidspunkt i 2024, da antallet var nesten 52 300 saker. I 2025 utgjorde trafikklovbrudd den største andelen av disse sakene sammen med volds- og vinningslovbrudd.

En reduksjon i antall ikke rettskraftige saker er sentralt for å sikre effektivitet gjennom hele straffesakskjeden, og avgjørende for at straffereaksjoner kan iverksettes innen rimelig tid. En kortere saksbehandlingstid og redusert saksmengde forutsetter først og fremst rutiner som sikrer en aktiv oppfølging av utstedte forelegg og god samhandling med domstolene for å sikre hurtige berammelser av sakene som må iretteføres.

3.3 Saksbehandlingstid

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid øker
I perioden 2019–2024 ble den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden redusert fra 102 til 86 dager for alle saker og fra 75 til 54 dager for oppklarte saker. I 2025 ses en økning til 93 dager for alle saker og til 57 dager for oppklarte saker. Dette innebærer en økning på knapt 3 prosent for alle saker og 8 prosent for oppklarte saker. Årsakene til økningen i fra 2024 til 2025 antas å være sammensatt. Dels kan den ha sammenheng med at flere saker synes å ha blitt mer komplekse og dermed mer ressurskrevende å etterforske og påtaleavgjøre. Samtidig erfares det at flere politidistrikter opplyser å ha betydelige kapasitetsutfordringer på straffesaksområdet.

Figur 3.3.1. Påtaleavgjorte saker, etter gjennomsnittlig saksbehandlingstid. 2019–2025

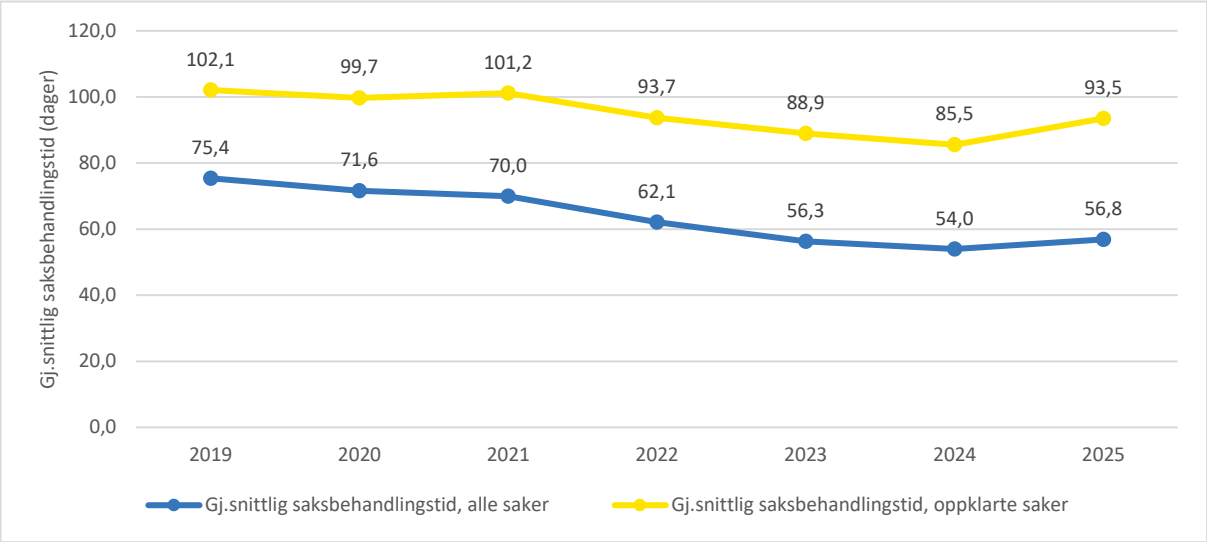

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

Forskjellig saksbehandlingstid for ulike kriminalitets- og sakstyper
Det er store variasjoner i den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for de ulike kriminalitetstypene, som illustrert i figur 3.3.2. Trafikklovbruddene har en saksbehandlingstid på kun 57 dager for alle saker og 59 dager for oppklarte. Også vinningslovbruddene har en kort saksbehandlingstid, med 25 dager for alle saker og 83 for oppklarte. Økonomilovbruddene peker seg ut med kort saksbehandlingstid for alle saker med et gjennomsnitt på 55 dager. Mange av de mindre alvorlige vinnings- og økonomilovbruddene har i de senere år økt i omfang, samtidig som mange av sakene har begrenset oppklaringspotensiale. Dette medfører at sakene blir avgjort raskt og uten særlig etterforskningsinnsats, noe som bidrar til en reduksjon i den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for kriminalitetstypene.

Figur 3.3.2. Påtaleavgjorte saker, etter gjennomsnittlig saksbehandlingstid og kriminalitetstype. 2025

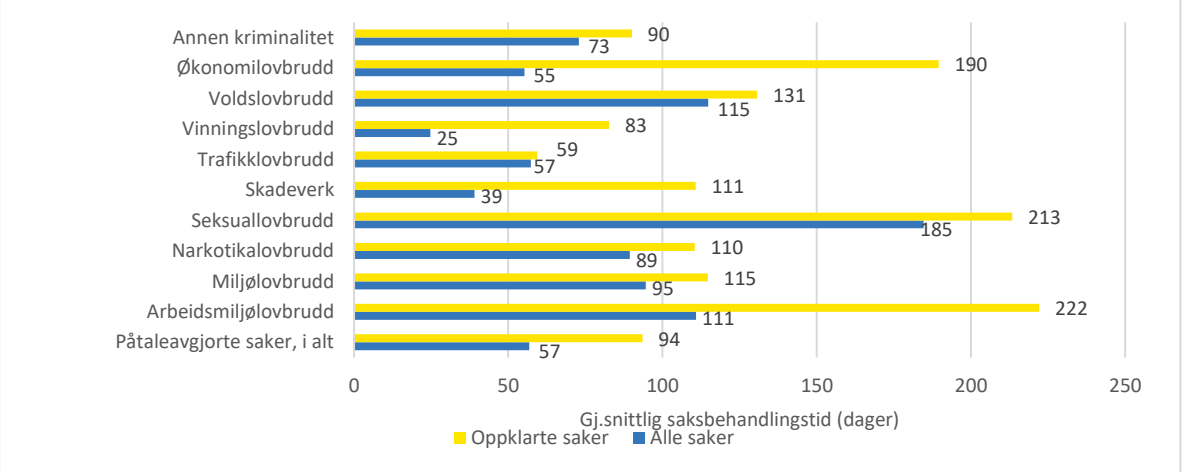

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

Seksuallovbruddene hadde i 2025 den lengste saksbehandlingstiden med 185 dager for alle saker og 213 dager for oppklarte saker. Det ses de siste årene en tendens til økt saksbehandlingstid for denne kriminalitetstypen, samtidig som det erfares at politiets kapasitet på saksområdet er utfordrende.

Politidirektoratet har satt som målkrav at saksbehandlingstiden for oppklarte voldtektssaker ikke skal overstige 130 dager. I 2025 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for sakene 187 dager. Dette er en økning fra 2024 hvor saksbehandlingstiden var 176 dager, og fra 2019 hvor den var 143 dager. Kun 54 prosent av sakene er i 2025 behandlet innen det fastsatte målkravet. Se nærmere beskrivelser av seksuallovbrudd i kapittel 5.4.

Grupperes straffesakene ut fra alvorlighetsgrad istedenfor kriminalitetstyper, som i politiets kapasitetsundersøkelser, finner en at saksbehandlingstiden for gruppen svært alvorlige saker[12] i 2025 er 215 dager for alle avgjorte saker, mens den er 246 dager for oppklarte. Samme type saker hadde i 2019 en saksbehandlingstid på henholdsvis 226 og 234 dager. Sakene i gruppen alvorlige saker har i 2025 en saksbehandlingstid på 115 dager for alle sakene og 148 for de oppklarte. For denne gruppen ses en nedgang sammenlignet med 2019, da saksbehandlingstiden var 134 dager for alle avgjorte saker og 160 for oppklarte. Sakene gruppert som mengdesaker har den klart laveste saksbehandlingstiden med 42 dager for alle avgjorte saker og 77 dager for oppklarte. For denne gruppen ses en klar reduksjon i saksbehandlingstiden fra 2019, da den for alle avgjorte saker var 58 dager og for oppklarte 85 dager.

Store variasjoner i politidistriktenes saksbehandlingstid
Ser vi nærmere på resultatene for de ulike politidistriktene er det til dels store variasjoner i saksbehandlingstiden, som det fremgår av figur 3.3.3. Flere av distriktene har en gjennomsnittlig saksbehandlingstid langt over det som registreres for landet som helhet. Agder politidistrikt har den klart lengste saksbehandlingstiden, både for alle saker og oppklarte saker. Politidistriktene Øst og Oslo peker seg ut med kort saksbehandlingstid, det samme gjør Møre og Romsdal politidistrikt. Ulikheten mellom distriktene antas i noen grad å skyldes ulikt kriminalitetsbilde, men også ulik ressursinnsats og kapasitet innen straffesaksområdet.

Figur 3.3.3. Påtaleavgjorte saker, etter gjennomsnittlig saksbehandlingstid og politidistrikt. 2025

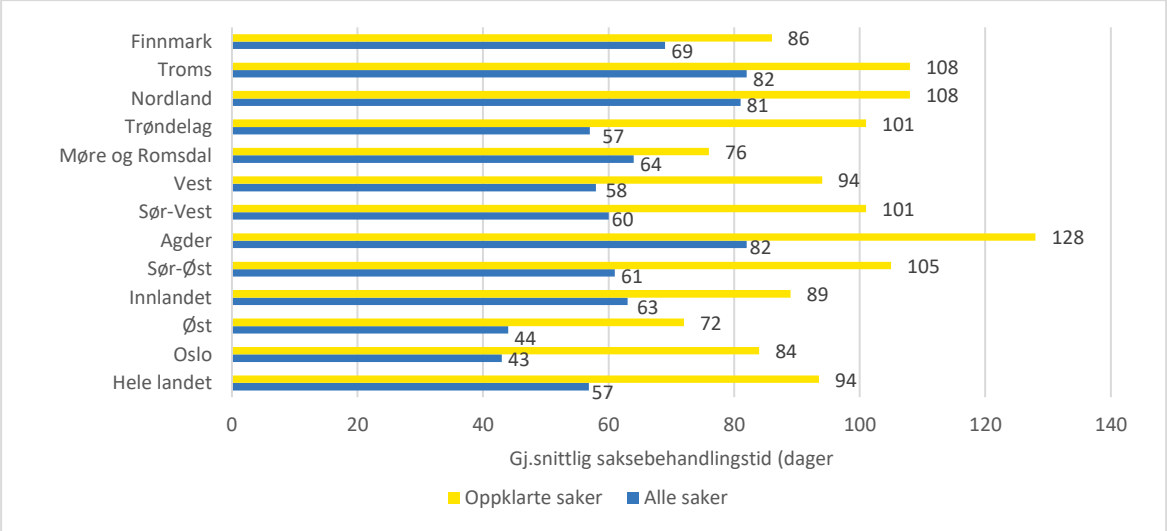

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS310

[12] Svært alvorlige saker: drap og drapsforsøk, grove doping- og narkotikalovbrudd, seksuelle overgrep mot barn u. 16 år, voldtekt, mishandling i nære relasjoner
Alvorlige saker: annen økonomisk krim, ran, grovt tyveri, arbeidsmiljø og miljø, annen vold, andre seksuallovbrudd, bedrageri, hatkrim
Mengdesaker: forfalskning, uriktige opplysninger, unndragelse, trafikk, doping- og narkotikalovbrudd, skadeverk, annen vinning, orden, øvrige saker

Færre ungdomssaker behandles innen frist
Det er lovbestemt at saker med mistenkte gjerningspersoner under 18 år, som utgangspunkt skal påtaleavgjøres innen seks uker, jf. straffeprosessloven § 249. I 2025 ble 56 prosent av disse sakene påtaleavgjort innen frist, mot 66 prosent i 2019. Se nærmere om kriminalitet begått av barn og unge i kapittel 5.5.

3.4 Oppklaringsprosent

Oppklaringsprosenten for den totale saksporteføljen er fortsatt fallende
I 2025 ble 125 400 av de påtaleavgjorte sakene ansett som oppklart. Dette gir en oppklaring for den totale saksporteføljen på 39,4 prosent, som er 0,5 prosentpoeng under oppklaringsprosenten for 2024. Sammenlignet med 2019 registreres imidlertid en nedgang på 11,5 prosentpoeng. Nedgangen har vært mest markant fra og med 2022, som illustrert i figur 3.4.1.

Figur 3.4.1. Påtaleavgjorte saker, etter oppklaringsprosent. 2019–2025

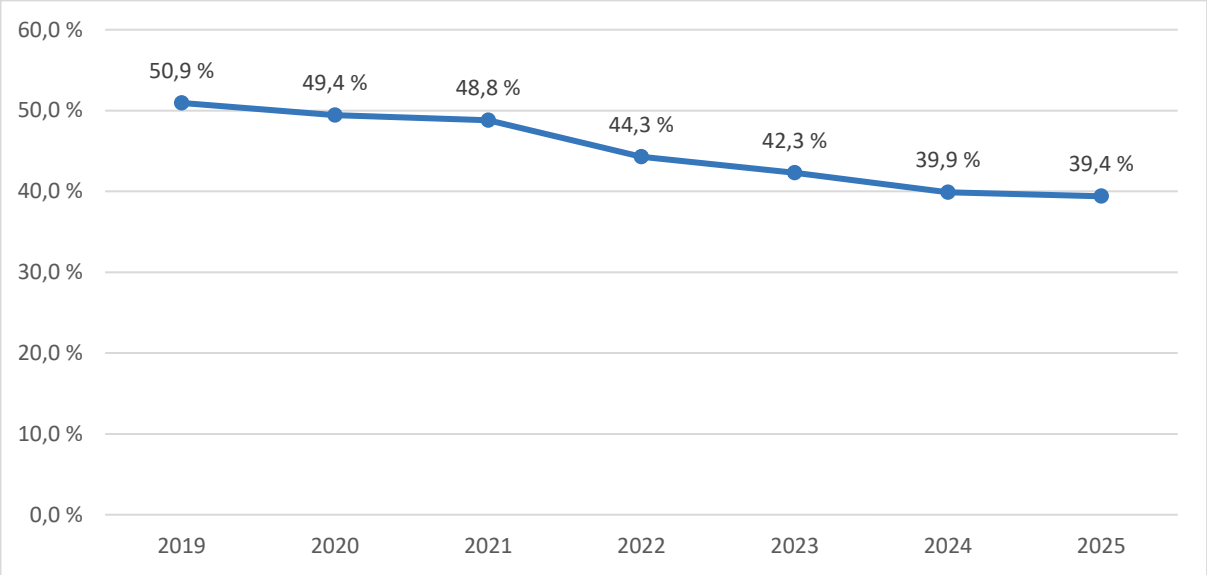

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

Årsaken til fallende oppklaringsprosenten for den totale saksporteføljen antas som tidligere rapportert å være sammensatt. Noe av utviklingen tilskrives et endret kriminalitetsbilde med en stadig større andel vinnings- og økonomilovbrudd som nettbedragerier. Dette er saker som erfaringsmessig har lavt oppklaringspotensial og som i en presset ressurssituasjon, hvor det må foretas strenge prioriteringer, i stort omfang må henlegges uten reell etterforskning eller oppklaring. Oppklaringsprosenten for kriminalitetstypen vinningslovbrudd har falt fra 22 til 16 prosent i perioden 2019–2025, som vil si et fall på 6 prosentpoeng. Tilsvarende reduksjon for kriminalitetstypen økonomilovbrudd er 17 prosentpoeng i samme periode – fra en oppklaringsprosent 35 i 2019 til 18 i 2025.

De fleste uoppklarte sakene i 2025 ble henlagt med begrunnelsen manglende opplysninger om gjerningspersonen (34 prosent) eller bevisets stilling (12 prosent) Sammenlignet med 2019 ses en økning på 5 prosentpoeng for andelen saker avgjort på grunn av manglende opplysninger om gjerningsperson, mens andelen saker henlagt på grunn av bevisets stilling er økt med 2 prosentpoeng. Mange av sakene som henlegges på grunn av manglende opplysninger om gjerningsperson har ofte lavt oppklaringspotensial og blir henlagt uten etterforskningsinnsats. Sakene som henlegges

etter bevisets stilling kan ha vært undergitt en omfattende og ressurskrevende etterforskning av høy kvalitet uten at det har vært mulig å fremskaffe bevis som i tilstrekkelig grad tilfredsstiller beviskravene for straffeforfølgelse.

I 2025 ble 9 prosent av sakene henlagt på grunn av manglende kapasitet. Dette er en henleggelsesgrunn som i stadig større omfang blir anvendt. Til sammenligning ble kun 4 prosent av sakene gitt en slik avgjørelses i 2019. Utviklingen antas i vesentlig grad å avspeile politiets pressede ressurssituasjon.

Enkelte saksavgjørelser holdes utenfor ved beregning av oppklaringsprosenten. Dette gjelder for eksempel henleggelser med begrunnelsen at det ikke anses rimelig å undersøke om det foreligger et straffbart forhold eller anmeldelsene vurderes som åpenbart grunnløse. I 2025 ble i overkant av 13 700 eller om lag 4 prosent av saksavgjørelsene holdt utenfor ved beregningen av oppklaringsprosenten.

Andelen positive påtaleavgjørelser er redusert
Ikke alle saker som i politiets statistikk anses som oppklart innebærer en konstatering av skyld eller resulterer i en straffereaksjon. Eksempler på dette er saker som henlegges på grunn av tvil om gjerningspersonens tilregnelighet, intet straffbart forhold anses bevist eller fordi mistenkte er under 15 år. I 2025 er 107 000 saker, dvs. 85 prosent av de oppklarte sakene, gitt en positiv påtaleavgjørelse som medfører skyldkonstatering eller straffereaksjon i form av forelegg, siktelse (tilståelsesdom), tiltalebeslutning, påtaleunnlatelse eller konfliktrådsbehandling. Andelen oppklarte saker som er gitt en positiv påtaleavgjørelse har vært tilnærmet lik de siste syv årene.

Sett i forhold til det totale antallet påtaleavgjørelser utgjør de positive påtaleavgjørelsene 31 prosent i 2025. Dette er tilnærmet samme nivå som året før, men en klar reduksjon sammenlignet med 2019, da andelen var 39 prosent.

Varierende oppklaringsprosent for ulike kriminalitets- og sakstyper
Oppklaringsprosenten for de ulike kriminalitetstypene er svært ulik da potensialet for oppklaring varierer på grunn av lovbruddenes karakter, bevisbilde, tilgjengelig informasjon, ressursinnsats og organisering.

Som det fremgår av tabell 3.4.1 merker kriminalitetstypene vinning og økonomi seg ut med en lav oppklaring i 2025, på henholdsvis 16 og 18 prosent. Begge disse kriminalitetstypene har hatt en klart fallende oppklaringsprosent de siste syv år. Det ses for vinningslovbruddene en nedgang på seks prosentpoeng sammenlignet med 2019, mens økonomilovbruddene har hatt nedgang på hele 17 prosentpoeng siden 2019. Det er som tidligere nevnt registrert en stor økning i antall anmeldelser for nettbedrageri som inngår i kriminalitetstypen økonomi. Disse lovbruddene har lavt oppklaringspotensial og en stor andel av sakene henlegges uten etterforskningsinnsats og bidrar slik til en fallende oppklaringsprosent for økonomilovbruddene totalt sett.

Tabell 3.4.1. Påtaleavgjorte saker, etter oppklaringsprosent og kriminalitetstype. 2019–2025

Oppklaringsprosent	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Arbeidsmiljølovbrudd	69,8 %	63,6 %	67,0 %	53,7 %	56,2 %	48,0 %	46,4 %
Miljølovbrudd	55,7 %	59,8 %	58,2 %	53,4 %	54,9 %	55,7 %	54,9 %
Narkotikalovbrudd	78,5 %	74,1 %	69,8 %	66,0 %	60,5 %	58,1 %	61,2 %
Seksuallovbrudd	63,5 %	56,6 %	57,3 %	54,1 %	55,2 %	56,5 %	52,3 %

Skadeverk	21,4 %	18,3 %	18,3 %	16,7 %	15,7 %	16,1 %	14,3 %
Trafikklovbrudd	83,9 %	84,5 %	84,3 %	83,1 %	82,7 %	81,6 %	82,5 %
Vinningslovbrudd	21,8 %	21,4 %	21,5 %	18,5 %	18,3 %	16,2 %	15,7 %
Voldslovbrudd	56,5 %	54,5 %	54,4 %	51,7 %	50,2 %	49,7 %	49,2 %
Økonomilovbrudd	35,1 %	34,4 %	35,2 %	26,3 %	24,3 %	17,9 %	17,6 %
Annen kriminalitet	71,4 %	67,3 %	64,8 %	65,3 %	64,2 %	61,5 %	60,6 %
Alle lovbrudd	***50,9 %***	***49,4 %***	***48,8 %***	***44,3 %***	***42,3 %***	***39,9 %***	***39,4 %***

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

Voldslovbruddene, som omfatter flere prioriterte sakstyper, har i 2025 en oppklaring på 49 prosent. Også for denne sakstypen ses en fallende oppklaringsprosent sammenlignet med 2019, da den var 56 prosent. De særlig prioriterte sakene innen kriminalitetstypen, som *grov kroppskrenkelse og kroppsskade,* har i 2025 en oppklaringsprosent på 50, noe som er i overensstemmelse med Politidirektoratets fastsatt målkrav for 2025. Oppklaringsprosenten for disse sakene har siden 2022 hatt en positiv utvikling.

Mishandling i nære relasjoner har i 2025 en oppklaring på 22,3 prosent. Dette er under Politidirektoratets fastsatt målkrav på 25 prosent. Samtidig med at det i 2025 var en betydelig økning i påtaleavgjorte mishandlingssaker er oppklaringsprosenten redusert med om lag ett prosentpoeng fra året før. Den er med det noe under det stabile nivået fra de foregående fire årene. Til sammenligning er imidlertid de siste årenes oppklaringsprosent for mishandling i nære relasjoner godt under nivået fra 2019, da andelen oppklarte saker var 29 prosent. Se kapittel 5.3 for nærmere beskrivelser av vold og mishandling i nære relasjoner.

Seksuallovbruddene er en annen kriminalitetstype som omfatter flere prioriterte sakstyper. Totalt sett har denne kriminalitetstypen en oppklaring på 52 prosent i 2025. Dette er noe lavere enn i 2024 da den var 56 prosent. Ser man tilbake til 2019 var den på hele 63 prosent, noe som gir et fall på 11 prosentpoeng i løpet av siste syv årene. Sakene innen denne kriminalitetstypen er ulike og det registreres til dels store variasjoner i oppklaringsprosenten for de ulike sakstypene. Voldtektssakene (straffeloven § 291-294) har i 2025 en oppklaring på 23 prosent, mot 26 prosent i 2024 og 34 prosent i 2019. Seksuell omgang og voldtekt av barn, som er en annen særlig prioritert sakstype, har en klart høyere oppklaring på 63 prosent i 2025. Også for denne sakstypen ses imidlertid en nedgang sammenlignet med 2024, da oppklaringsprosenten var 75 prosent, Se nærmere om seksuallovbruddene i kapittel 5.4.

Trafikklovbruddene peker seg ut med en stabil høy oppklaring. I 2025 var den på 82 prosent, mot 84 prosent i 2019. Narkotika er en annen kriminalitetstype som har hatt en høy oppklaring, men hvor man de siste årene har registrert en jevnt fallende oppklaring fra 78 prosent i 2019 til 58 prosent i 2024. I 2025 snus utviklingen og det registreres en oppgang til 61 prosent.

Oppklaringsprosent for saker gruppert etter alvorlighetsgrad

Når sakene grupperes etter inndelingen svært alvorlig, alvorlig og mengdesaker*,* som i politiets kapasitetsundersøkelse, ser vi at sakene vurderte som *svært alvorlige* i 2025 har en oppklaring på 44 prosent, mens de i 2024 hadde en oppklaringsprosent på 48. Sammenlignet med 2019 da oppklaringen for disse sakene var 52 prosent ses en nedgang på hele 8 prosentpoeng.

Tabell 3.4.2. Påtaleavgjorte saker, etter alvorlighetsinndeling og oppklaringsprosent. 2019–2025

Sakskategori	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Svært alvorlig	52 %	48 %	49 %	47 %	47 %	48 %	44 %
Alvorlig	55 %	54 %	56 %	51 %	49 %	48 %	48 %
Mengdesaker	50 %	49 %	47 %	43 %	41 %	38 %	38 %

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS 309

Sakene vurdert som *alvorlig* har i 2025 en oppklaringsprosent på 48 prosent. Også for disse saken registreres en fallende oppklaringsprosent fra 2019, da den var 55 prosent. For *mengdesakene* ses i 2025 en oppklaring på 38 prosent mot 50 prosent i 2019. Disse sakene har med dette det klart største fallet i oppklaringsprosent i løpet av de siste 7 årene dvs. på 12 prosentpoeng.

Som det fremgår har både de *svært alvorlige og alvorlige sakene* en oppklaringsprosent som er høyere enn oppklaringsprosenten for saksporteføljen totalt sett. Mengdesakene har som påpekt en klart lavere oppklaringsprosent samtidig som de utgjør en vesentlig større andel av saksporteføljen. Sakene bidrar dermed i stor grad til å "trekke" ned oppklaringsprosenten for den totale saksporteføljen.

Varierende oppklaringsprosenten i politidistriktene

Det er vesentlige forskjeller i oppklaringsprosent mellom politidistriktene. Som for saksbehandlingstiden kan dette i noen grad forklares med ulikheter i kriminalitetsbildet, så vel som ulike demografi og geografiske forutsetninger. Politidistriktene har også varierende kapasitet og kompetanse innen de ulike delene av straffesaksområdet.

Som det fremgår av figur 3.4.2 varierer oppklaringsprosenten for den totale saksporteføljen i distriktene fra 61,9 prosent i Finnmark politidistrikt til 34,6 prosent i Trøndelag politidistrikt. Flere distrikter har en klart lavere oppklaringsprosent enn landet som helhet. Resultatene for politidistriktene Øst og Oslo, som begge har store saksporteføljer, vil i stor grad påvirke resultatet for landet som helhet.

Figur 3.4.2. Påtaleavgjorte saker, etter oppklaringsprosent og politidistrikt. 2025

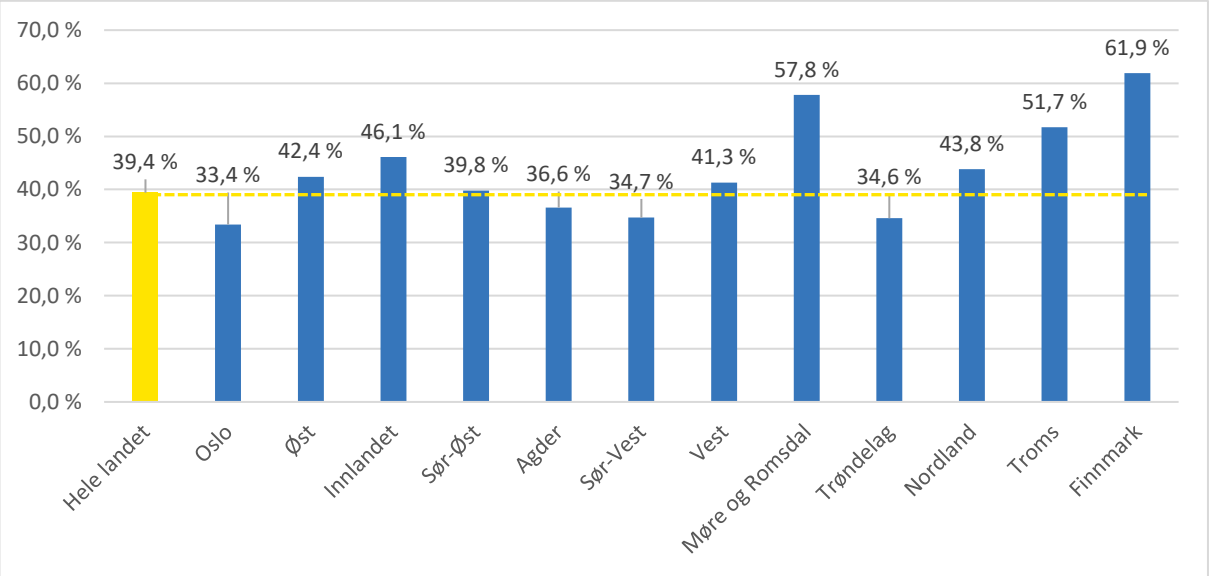

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS310

Også innen de ulike kriminalitetstypene varierer resultatene i politidistriktene. Ser man eksempelvis kun på kriminalitetstypen vold ser man en variasjon på hele 14 prosentpoeng mellom Finnmark politidistrikt, med den høyeste oppklaringen, dvs. 59 prosent, og Vest politidistrikt som har den laveste på 45 prosent, som illustrert i figur 3.4.3.

Figur 3.4.3. Påtaleavgjorte voldssaker, etter oppklaringsprosent og politidistrikt. 2025

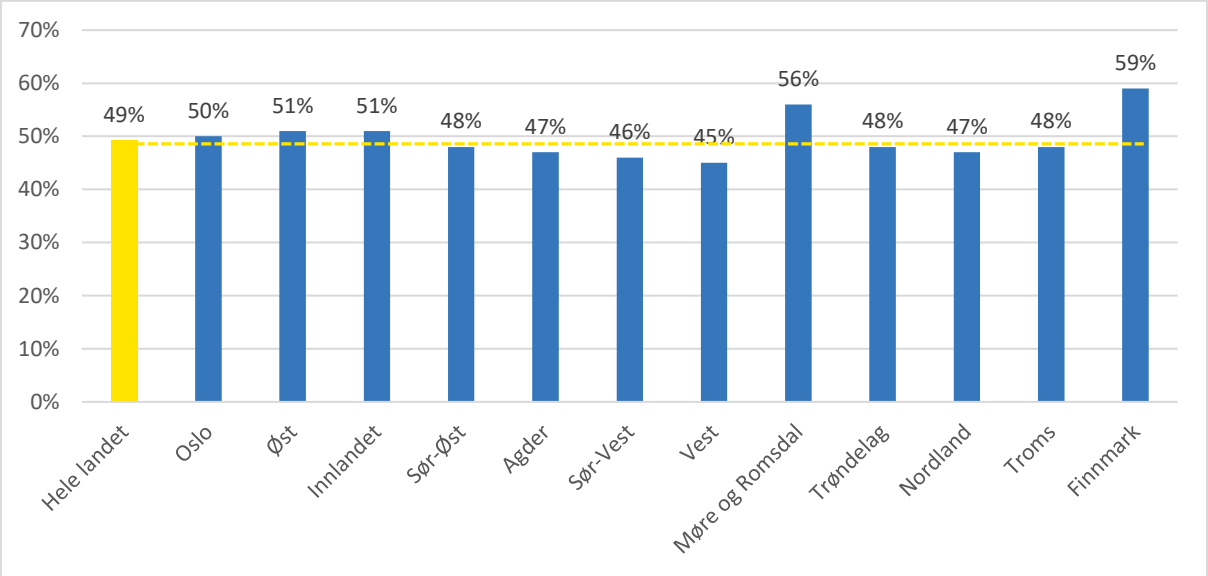

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS 306

For svært alvorlige saker, slik disse er definert i kvalitetsundersøkelse på etterforskningsfeltet, er det en differanse mellom laveste og høyeste oppklaringsprosent i politidistriktene på hele 19 prosentpoeng i 2025, som det fremgår av figur 3.4.4. Nordland politidistrikt har for denne gruppen saker den laveste andelen oppklaring med 33 prosent, noe som er vesentlig under resultatet på 44 prosent for landet som helhet. Troms politidistrikt har den høyeste oppklaringsprosenten for denne gruppen saker med 52 prosent. Distriktet ligger med dette klart over landsgjennomsnittet.

Figur 3.4.4. Påtaleavgjorte svært alvorlige saker, etter oppklaringsprosent og politidistrikt. 2025

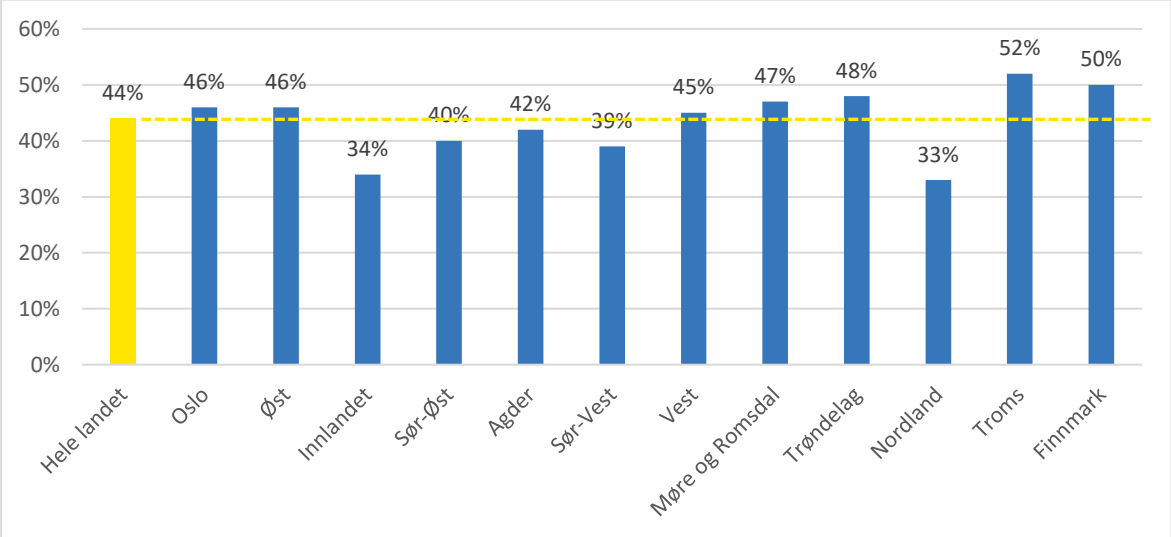

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS 306

3.5 Kategorisering av saker for riktig prioritering

Som et av flere distrikter har Øst politidistrikt, i samråd med statsadvokatembetet, foretatt en nærmere prioritering og kategorisering av deler av staffesaksporteføljen i fire sakskategorier fra A til D, hvor kategori A er høyest prioritert. Inndelingen skal ivareta riksadvokatens nasjonale prioriteringer, lokale prioritering og resultatavtalen med POD og sikre at sakene gjennom hele straffesakskjeden gis en adekvat ressursinnsats ut fra sin gitte prioritet.

Den største delen av saksporteføljen inngår ikke blant de kategoriserte sakene. I all hovedsak er de u-kategoriserte sakene mindre alvorlige saker som i hovedsak avgjøres raskt uten omfattende etterforskningsinnsats eller single vedleggssaker. Øst politidistrikt har arbeidet etter denne katalogisering gjennom hele 2025. Nedenfor gjengis resultatene for dette distriktet.

Tabell 3.5.1. Påtaleavgjorte saker i Øst politidistrikt, etter kategori. Antall, oppklaringsprosent og gjennomsnittlig saksbehandlingstid. 2025

Kategori	Alle inkluderte saksavgjørelser	Ikke oppklarte saker	Oppklarte saker	Oppklarings-prosent	Gj.snittlig saks-behandlingstid
A	1 629	479	1 150	70,6 %	80
B	1 254	750	502	40,1 %	159
C	2 163	1 148	1 012	46,9 %	134
D	3 307	1 281	2 024	61,2 %	111
Ukategoriserte	36 384	22 080	14 297	39,2 %	32
Alle saker	**44 737**	**25 738**	**18 985**	**42,5 %**	**48**

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak)

For kategori A, som inneholder saker med tidsfrister, oppnår distriktet den klart høyeste oppklaringsprosenten, med vel 71 prosent. Kategori B som omfatter alvorlige saker og er likestilt med kategori A, men uten tidsfrister knyttet til påtaleavgjørelsen, har er en oppklaring på 40 prosent. Kategoriene C og D har en oppklaring på henholdsvis 47 og 61 prosent, mens de ukategoriserte har en oppklaring på 39 prosent.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden varierer mellom kategoriene. A-sakene, som omfatter sakene med frist, har den klart korteste saksbehandlingstiden med et gjennomsnitt på 78 dager. Til sammenligning var gjennomsnittet for B-sakene på 159 dager, mens resultatene for C- og D-sakene var henholdsvis 134 og 111 dager. De ukategoriserte sakene, som omfattet det klart største saksvolumet, hadde en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 31 dager.

Øst politidistrikt rapporterer at erfaringene med denne kategoriseringene bidrar til adekvat porteføljestyring. Sammenlignet med resultatene for landet som helhet har distriktet en noe høyere oppklaringsprosent for den totale saksporteføljen, voldssakene og også for de meste alvorlige sakene, jf. figurene 3.4.2 og 3.4.3. Også saksbehandlingstiden for den totale saksporteføljen er noe kortere enn for landet som helhet, jf. figur 3.3.3.

3.6 Tilrettelagte avhør

Når barn under 16 år[13] eller andre særlig sårbare[14] er vitner eller fornærmede i straffesaker skal avhørene gjennomføres som tilrettelagte avhør i tråd med straffeprosessloven §§ 239-239f. I saker som gjelder seksuallovbrudd og bestemte typer voldslovbrudd er det lovbestemt at slike avhør skal gjennomføres ved Statens barnehus, men det kan også gjennomføres i andre typer straffesaker dersom hensynet til vitnet eller fornærmede tilsier det. Avhengig av ulike kriterier for fristberegning skal avhøret som hovedregel skje innen én til tre uker fra barnet eller den særlig sårbare får status som vitne eller fornærmet i straffesaken.

I løpet av 2025 ble det gjennomført drøyt 3 900 tilrettelagte avhør av barn eller andre særlig sårbare, som det fremgår av tabell 3.6.1. Dette er en reduksjon på om lag 6,5 prosent fra antallet avhør i foregående tre år. Samlet sett ble i overkant av 58 prosent av de tilrettelagte avhørene i 2025 gjennomført i forbindelse med en volds- eller mishandlingssak, mens 36 prosent ble gjennomført som et ledd i etterforskningen av et seksuallovbrudd. Blant tilrettelagte avhør gjennomført i forbindelse andre typer lovbrudd var flertallet av avhørene knyttet til en straffesak som gjaldt ran eller hensynsløs adferd.

Tabell 3.6.1. Tilrettelagte avhør. 2022–2025

	2022	2023	2024	2025	Prosentendring mot 2024*	Prosentendring mot gj.snitt 2022-2024*
Tilrettelagte avhør	**4 164**	**4 191**	**4 180**	**3 905**	**-6,6 %**	**-6,5 %**
- Førstegangsavhør*	3 946	3 903	3 863	3 642	-5,7 %	-6,7 %
--- innen frist, antall	1 849	2 118	1 833	1 666	-9,1 %	-13,8 %
--- innen frist, andel	46,9 %	54,3 %	47,5 %	45,7 %	-1,7 %	-3,8 %
--- fristbrudd, antall**	2 097	1 785	2 030	1 976	-2,7 %	0,3 %
- Supplerende avhør	218	288	317	263	-17,0 %	-4,1 %

Kilde:

I 2025 ble drøyt 1 650 avhør gjennomført innen frist, som tilsvarer en andel på 45,7 prosent av alle førstegangsavhør. Dette tilsvarer en reduksjon på 1,7 prosentpoeng sammenlignet med året før, og 3,8 prosent sammenlignet med gjennomsnittet for 2022–2024. Det kan være mange årsaker til at tilrettelagte avhør ikke gjennomføres innen frist, og disse årsakene knytter seg blant annet til kapasitet-/ressursmangel, påvente av andre etterforskningsskritt eller sykdom blant de involverte parter, inkludert barnet selv.

Sett over tid har nedgangen i antallet tilrettelagte avhør vært betydelig, og de 3 900 avhørene i 2025 innebærer en reduksjon på om lag 33 prosent sammenlignet med 2017. Denne utviklingen kan skyldes flere faktorer, for eksempel kapasitetsutfordringer eller endringer i vurderingen av hvilke avhør som skal gjennomføres. Utredning av årsakene til nedgangen i tilrettelagte avhør er et av tiltakene i opptrappingsplanen mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.[15]

[13] I saker som gjelder incest, søskenincest eller seksuell omgang mellom andre nærstående skal også avhør av barn mellom 16-18 år som hovedregel gjennomføres på et barnehus.
[14] Særlig sårbare er i Straffeprosessloven § 239 definert som personer med psykisk utviklingshemming eller annen funksjonsnedsettelse.
[15] Prop. 36 S. Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028) (s. 31)

3.7 Vurderinger

Kriminalitetsutviklingen er krevende og stiller krav til økt kapasitet så vel som høy kompetanse og god organisering av straffesaksarbeidet i politidistriktene.

For å holde antall restanser og saksbehandlingstiden på et akseptabelt nivå må antall påtaleavgjørelser være på tilnærmet samme nivå som antall anmeldelser. Dette forutsetter en aktiv porteføljestyring og streng prioritering av hvilke saker som settes ut til etterforskning. Saker uten oppklaring må raskt identifiseres og avgjøres uten unødig saksbehandlingstid, mens saker som undergis etterforskning må formålsstyres og gis en adekvat avgrensning. Kravet om høy kvalitet og høy oppklaring er førende for straffesaksbehandlingen og politiet må være bevisst på at sakene skal håndteres i tråd med gitte kvalitetskrav og føringer for straffesaksarbeidet.

Senere tids erfaringer tilsier at stadig flere saksområder krever særlig kompetanse for at sakene skal kunne håndteres i tråd med gitte kvalitetskrav. En rekke rapporter og tilsyn tilsier samtidig at digitale spor blir stadig mer sentralt i straffesakene. Dette gir store muligheter for å opplyse sakene, men også betydelige utfordringer knyttet til politiets behandling av datakilder og tekniske undersøkelser. Saksgjennomgang og inspeksjoner fra statsadvokatene har avdekket en rekke svakheter ved politiets håndtering av digitale bevis. En god håndtering av slike beviser krever utstyr så vel som kompetanse og tilstrekkelig kapasitet. Manglende kvalitet i håndtering av bevisene vil over tid påvirke straffesaksbehandlingen negativt og må aktivt søkes korrigert.

Det er alvorlig at oppklaringsprosenten over tid har vært fallende. Oppklaringsprosenten er en av flere indikatorer på hvor godt politiet lykkes med straffesaksbehandlingen og er en viktig forutsetning for at tilliten til politiet fortsatt skal være høy. Årsaken til den nedgangen som registreres antas som nevnt foran å være sammensatt. Sentralt står fortsatt endringer i kriminalitetsbildet. Vinningskriminalitet og digitale bedragerier er vanskelige å oppklare og en økning i disse sakstypene sammen med en fallende oppklaringsprosent påvirker resultatene for den totale saksporteføljen negativt. Videre erfares det at mange av de alvorlige og prioriterte sakstypene har blitt mer komplekse og vanskelige å oppklare, da de i større grad enn tidligere er knyttet til organiserte nettverk og/eller internasjonale forbindelser og ofte krever gjennomgang av store digitale datamengder. Videre gir fravær av nødvendige teknologiske verktøy det krevende å se saker i sammenheng og slik oppklare flere saker begått med samme modus eller av samme gjerningspersoner.

Samtidig melder flere politidistrikter om manglende kapasitet og kompetanse til straffesaksarbeidet blant annet på grunn av høy turnover og rekrutteringsutfordringer. Dette gir lite kontinuitet, høy arbeidsbelastning på de gjenværende og økt opplæringsbehov innen krevende sakstyper. Det er også grunn til å påpeke at omdisponering av ressurser til særskilte satsinger, som KN-innsatsen, over tid kan ha svekket kapasitet og kompetansemiljøer innen blant annet vold i nære relasjoner, seksuallovbrudd og økonomisk kriminalitet. På slike områder, hvor fenomenforståelse og spesialisering er avgjørende, vurderes dette som utfordrende.

De kvalitetsmarkørene som det er redegjort for i dette kapitelet sier i hovedsak noe om effektiviteten i straffesaksbehandlingen. Etterlevelsen av øvrige normer og krav som er satt for straffesaksbehandlingen, jf. blant annet riksadvokatens Kvalitetsrundskriv, må etterprøves konkret i den enkelte sak. Statsadvokatenes enkeltsaksbehandling av de sakene de får tilsendt fra politiet er i denne sammenheng viktig for å kvalitetssikre politiets saksbehandling, både med hensyn til om sentrale krav til objektivitet og rettsikkerhet er ivaretatt så vel som om bevisvurderingene og lovanvendelsen er korrekt. Samtidig bidrar statsadvokatenes tilsyn og øvrige fagledelsestiltak til systematiske gjennomganger av politiets saksbehandling som kan legge grunnlag for generelle

forbedringstiltak og læring i politidistriktene. Formålsstyrte tilsyn er blitt særlig viktig etter at politiet gjennom lov 122/2021 Om endringer i straffeprosessloven mv. (aktiv saksstyring mv.) og riksadvokatens rundskriv 2/2020 er delegert økt påtalekompetanse Statsadvokatene har i 2025 gjennomført et stort antall lokale tilsyn. Det er her avdekket ulike forbedringspunkter som det er viktig at politidistriktene følger opp i samråd med statsadvokatene.

Til tross for en negativ utvikling på sentrale resultatområder som oppklaring og saksbehandlingstid, og svakheter i straffesaksbehandlingen avdekket gjennom statsadvokatenes saksgjennomgang og inspeksjoner etterforsker politiet mange saker på en tilfredsstillende måte. Den negative utviklingen og de funn som statsadvokaten har gjort understreker imidlertid viktigheten av en aktiv fagledelse og tett resultatoppfølging. Videre er god ledelsesforankring, tilstrekkelig kapasitet, herunder høy kompetanse avgjørende for å sikre en straffesaksbehandling av god kvalitet fremover.

God etterforskningsledelse og gode avhør krever tilstrekkelig kunnskap om saken som etterforskes. Selv om det kan være gode grunner for bytte av påtaleansvarlig eller etterforskere underveis i en sak, innebærer slike bytter en risiko for forringelse av kvaliteten, herunder for fremdriften. I 2026 skal statsadvokatene gjennom tilsyn undersøke om politidistriktene har organisert seg slik at etterforskningen i sakene skjer under ledelse av en politifaglig etterforskningsleder (PEL), og gjennomføres av én eller få etterforskere med god kjennskap til saken – eller om etterforskningsskritt fordeles til etterforskere mer tilfeldig.

Flere politidistrikter rapporterer om høy turnover og utfordringer med å rekruttere etterforskere og politijurister med erfaring. Slike forhold kan påvirke kvaliteten i etterforskningen. Statsadvokatembetene skal i 2026 gjøre undersøkelser av politidistriktenes opplæring og oppfølging av nytilsatte politijurister og etterforskere. I tillegg til formelle kurs og undervisning skal undersøkelsene ha fokus på lokale rutiner og strukturer for opplæring.

I samarbeid med riksadvokaten er POD i startfasen med å bygge nye helhetlige straffesaksløsninger for politiet. Dette vil effektivisere og forbedre straffesaksarbeidet gjennom blant annet digitalt mottak av anmeldelser og mulighet for å se saker, for eksempel nettbedragerier, i sammenheng. Videre vil de nye løsningene gi bedre støtte for ledelse og organisering av etterforskning, herunder etterforskningsplan, som vil bli mer brukervennlig enn de eksisterende løsningene (BL/Indicia). I tillegg igangsettes pilot for bruk av KI i forbindelse med iretteføring av aktorater. Økokrim og Innlandet politidistrikt er i gang og etter hvert skal alle politidistrikter delta, med et utvalg deltakere. Løsningene forventes å kunne bidra til mer effektiv kriminalitetsbekjempelse og bedre kvalitet i straffesaksarbeidet.

3.8 Tiltak

3.A Opplæring i aktiv porteføljestyring

Politidirektoratet har i 2025 gjennomført opplæring av politifaglige (PEL) og påtalefaglige (PÅL) etterforskningsledere i aktiv porteføljestyring i ett politidistrikt, og vil fortsette å tilby utvalgte politidistrikter slik opplæring. Opplæringen skal bidra til å ivareta en helhetlig forvaltning av porteføljen i tråd med Den høyere påtalemyndighets (DHP) prioriteringer og distriktenes kapasitet.

3.B Oppfølging av tilsyn om opplæring og oppfølging av nytilsatte politijurister og etterforskere

Statsadvokatembetene skal i 2026 gjennomføre tilsyn av politidistriktene for å undersøke om opplæring av nytilsatte politijurister og etterforskere er

tilfredsstillende. Statsadvokatene skal også gjennomføre tilsyn for å undersøke organisering av etterforskningsarbeidet i den enkelte sak, herunder utøvelse av rollen som Politifaglig etterforskningsleder (PEL). Riksadvokaten vil i samarbeid med politidirektoratet følge opp funn fra tilsynene.

3.C Intensivering av utvikling og tilgjengeliggjøring av nødvendige teknologiske verktøy

Riksadvokaten har utarbeidet en liste[16] over prioriterte teknologiske løsninger som vil bidra til effektivisering og forbedret kvalitet i straffesakarbeidet, som bl.a. omfatter løsninger for å se saker i sammenheng, håndtering av massesaker, inndragningsrobot samt modul for etterforskningsplan i BL. Riksadvokaten mener at arbeidet med disse løsningene må ytterligere intensiveres, og vil følge opp dette i samarbeidet med Politidirektoratet.

[16] Listen omfatter løsninger for å se saker i sammenheng, håndtering av massesaker, inndragningsrobot, rettsanmodninger, fagdatabase og etterforskningsplan.

4 Kapasitet, kompetanse og organisering

4.1 Kapasitet

Flere årsverk til straffesaksbehandlingen
Ved utgangen av 2025 var det i overkant av 5 300 årsverk som jobbet med straffesaksbehandling i politidistriktene. Årsverkene på straffesaksfeltet fordelte seg med drøyt 3 650 med stillingskategori politi, 1 000 innenfor påtale og om lag 660 sivile/straffesaksstøtte. Sammenlignet med utgangen av 2024 innebærer det en økning for alle stillingskategoriene, som illustrert i figur 4.1.

Figur 4.1. Årsverk i straffesaksbehandlingen ved utgangen av hver måned, etter stillingskategori. 2021–2025

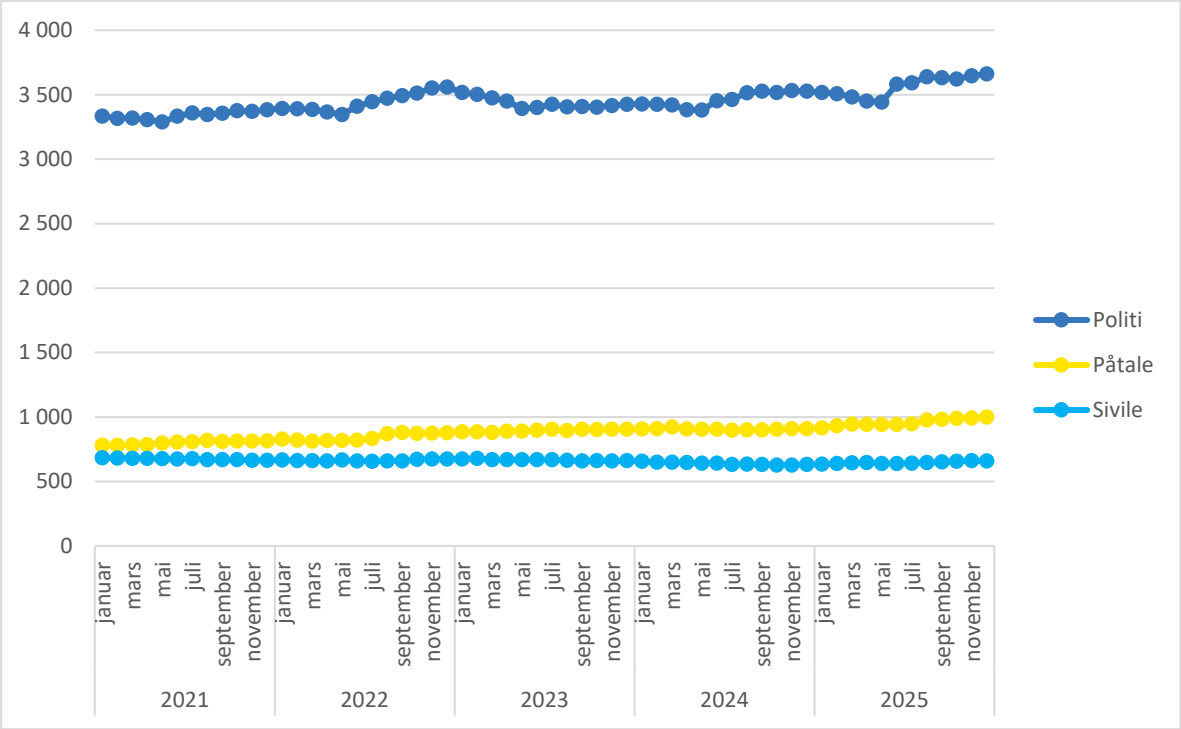

Kilde: SAP

Politidistriktene rapporterer at deler av økningen i antall årsverk har sammenheng med den forsterkede innsatsen mot kriminelle nettverk. Det har vært stor grad av internrekruttering til denne innsatsen, og i politidistriktene er disse blitt erstattet av nyansatte. I tillegg til årsverk knyttet til etterforskning og påtale har KN-midlene bidratt til flere årsverk også på andre områder, som for eksempel etterretningsfeltet. Innsatsen mot kriminelle nettverk har ført til at det samlet sett har blitt tilført flere årsverk til straffesaksbehandlingen.

Politidistriktene og statsadvokatembetene har rapportert bekymring for at andre prioriterte områder, som for eksempel seksuallovbrudd og mishandling i nære relasjoner, har både for lav kapasitet og for lav kompetanse**.** Det er grunn til å anta at dette skyldes at erfarne etterforskere som har jobbet med disse sakstypene har blitt rekruttert til innsatsen mot kriminelle nettverk, og i den grad de har blitt erstattet så har de blitt erstattet av etterforskere med kort eller ingen erfaring fra sakstypene. Samtidig har det oppstått mangel på politiutdannede på arbeidsmarkedet. Mangelen skyldes delvis at det

har blitt ansatt mange politiutdannede som en indirekte følge av innsatsen mot kriminelle nettverk, men også at det har vært større avgang fra politiet enn tidligere. I 2025 sluttet det til sammen 432[17] politiutdannede.

Det er iverksatt flere tiltak for å utdanne flere polititjenestepersoner. Deltidsutdanningen i Alta er besluttet videreført. Det skal igangsettes et årsstudium for etterforskning ved PHS med 60 studieplasser med oppstart i august 2026. Enkelte distrikter som har hatt utfordringer med å rekruttere politiutdannede har utlyst etterforskerstillinger uten krav om politiutdanning.

I innsiktsarbeidet i prosjekt *Mer effektiv straffesakskjede* er kapasitetsundersøkelsen for straffesaksfeltet oppdatert med tall for årene 2024 og 2025. Fra tidligere har man tall fra 2019 og 2023. Undersøkelsen viser hvordan politiet har benyttet kapasiteten på straffesaksfeltet. Kapasiteten omfatter også andre tjenesteområders bidrag til straffesaksbehandlingen. Beregninger anslår at beredskap/patruljen gjennomfører omtrent 20 prosent av den totale innsatsen på straffesaksfeltet.

Politiet bruker fremdeles mest ressurser på alvorlige saker
I kapasitetsundersøkelsen på etterforskningsområdet gjøres det beregninger av politiets tidsbruk. I undersøkelsen kombineres registerdata fra politiets systemer for straffesaksbehandling med estimater for tidsbruk på ulike etterforsknings- og påtaleaktiviteter. Gjennomsnittlig tidsbruk pr. aktivitet er beregnet med utgangspunkt i registrerte rutiner i straffesakssystemene, supplert med tidsestimater fra workshoper og faglige vurderinger fra ansatte i politidistriktene for aktiviteter som ikke registreres i systemene. Tidsestimatene kobles deretter til volumet av aktiviteter i straffesakene for å beregne samlet ressursbruk i timer. Selv om resultatene fra undersøkelsen bygger på estimater gir den likevel et godt bilde på utviklingen i ressursbehovet for straffesaksbehandlingen over tid.

Kapasitetsundersøkelsen viser at politiet benyttet nærmere 8 800 000 timer på straffesaksbehandlingen i 2025, 325 000 flere timer enn i 2024 (+3,8 prosent) og en økning på 1 100 000 timer sammenlignet med 2019 (+14,5 prosent). Den økte tidsbruksestimatet må ses i sammenheng med økning i antall saker. Sammenlignet med 2024 var det 7 500 flere saker i 2025, sammenlignet med 2019 var det omtrent 38 000 flere saker i 2025.

Kapasitetsundesøkelsen kategoriserer straffesaksporteføljen etter tre nivåer: *svært alvorlige saker*[18], *alvorlige saker*[19] eller *mengdesaker*. Kategoriseringen gjenspeiler den gjennomsnittlige tidsbruken for sakstypen, de fem sakstypene hvor det benyttes mest tid er kategorisert som svært alvorlig. Det er altså ikke sakstypens alvorlighet som ligger til grunn for kategoriseringen selv om det naturligvis er en sammenheng mellom alvorlighet og tidsbruk. Kategoriseringen sammenfaller delvis med prioriteringene i tildelingsbrevet og prioriteringene i riksadvokatens årlige prioriteringsrundskriv, samtidig som kategorien *alvorlig* også omfatter noen prioriterte sakstyper.

Politiet brukte drøyt 50 000 flere timer på de *svært alvorlige* sakene i 2025 sammenlignet med 2024, men nesten 500 000 flere timer enn i 2019. Det har vært en

[17] I 2025, politiansatte, hele etaten; 241 fratredelser og 191 pensjonsavgang.

[18] Drap og drapsforsøk, grov doping/grove narkotikaovertredelser, mishandling i nære relasjoner, seksuelle omgang og voldtekt av barn under 16 år, voldtekt.

[19] Alvorlig økonomisk kriminalitet, andre seksuallovbrudd, annen vold, arbeidsmiljø/miljø, grovt tyveri, hatkriminalitet, ran.

økning i antall saker innenfor kategorien *svært alvorlig* fra 2019, men økningen er marginal og kan ikke forklare den økte tidsbruken. I 2025 var det 8 732 saker i kategorien svært alvorlig, 113 flere saker enn i 2024 og 126 flere saker enn i 2019. Tidsbruken har økt for nesten alle sakstypene innenfor kategorien. For drap og drapsforsøk, grov doping- og narkotikaovertredelse og mishandling i nære relasjoner så har det vært en stor økning i tidsbruk. For voldtekt har det vært en liten økning i tidsbruk, mens tidsbruken er tilnærmet uendret for sakstypen seksuell omgang og voldtekt av barn under 16. Dersom man summerer tidsbruken på hver sakstype i denne kategorien brukte politiet 3 331 timer på de svært alvorlige sakene i 2025, 74 timer mer enn i 2024 og 582 timer mer enn i 2019. Andelen svært alvorlige saker har vært stabil og var 2,4 prosent i 2025, mens kapasitetsbehovet var nesten 37 prosent. Økningen i tidsbruk på de svært alvorlige sakene henger i størst grad sammen med utelukkende at politiet benytter mer tid på hver enkelt sak.

Antallet saker har økt for kategoriene *alvorlig* og *mengdesaker*. I 2025 var det nesten 49 000 *alvorlige* saker, omtrent 1 500 flere saker enn i 2019. *Mengdesakene* økte med nesten 37 000 saker i samme periode, i 2025 var det nesten 305 000 *mengdesaker*. Økningen av *mengdesaker* skyldes flere vinnings- og bedragerilovbrudd. Dersom man summerer den gjennomsnittlige tidsbruken på hver sakstype i kategorien *alvorlige* saker brukte politiet 318 timer på disse sakene i 2025, 30 timer mer enn i 2019. Tidsbruken for *mengdesakene* er derimot redusert, den gjennomsnittlige tidsbruken for hver av sakstypene som inngår i kategorien var 85 timer i 2025, fire timer mindre enn i 2019. Andelen *alvorlige saker* og *mengdesaker* er tilnærmet uendret fra 2019.

Basert på kapasitetsundersøkelsen skyldes den økte tidsbruken for *alvorlige saker* og *mengdesaker* i hovedsak økningen i antall saker, mens den økte tidsbruken for svært alvorlige saker i hovedsak skyldes at politiet har benyttet mer tid på hver enkelt sak innenfor noen av sakstypene som inngår i kategorien.

4.2 Kompetanse

Strategisk rekruttering og kompetanseutvikling

Ansatte og deres kompetanse er en av de viktigste innsatsfaktorene for å sikre at politiet når sine mål. Kriminalitetsbildet er i stadig utvikling og dette krever at politiet har en strategisk tilnærming til rekruttering og utvikling av ansatte for å sikre at politiet har riktig kompetanse for å løse oppgavene.

Etterspørselen etter politikompetanse øker i sektorer og etater utenfor politiet. Politiutdannede er mer interesserte enn før på stillinger utenfor etaten, og folk bytter generelt jobb oftere. Distriktenes rapportering tilsier at det er utfordrende både å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse.

Høy turnover resulterer i mindre stabilitet og kontinuitet. For eksempel er det større turnover av etterforskere, som blant annet påvirker evnen til kompetanseheving innen prioriterte saksområder. Det rapporteres også om stor turnover blant politijuristene. Utviklingen går i retning av mangel på kapasitet og kompetanse innenfor flere fagområder i politiet, samtidig som oppgavemengden øker og oppdraget blir mer komplisert og tidkrevende.

Flere distrikter har utviklet strategiske handlingsplaner for kompetanseutvikling, hvorav noen strekker seg fram til 2030. Dette har knytning til Politiets kompetanse- og kunnskapsstrategi (KKS), som gir retning for hvordan det enkelte politidistriktet skal jobbe systematisk med kompetanse i tiden framover. Formålet med en strategisk

kompetanseplan er å sikre en helhetlig og målrettet kompetanseutvikling som dekker både nåværende og fremtidige behov for politidistriktet.

Internrevisjonen i Politidirektoratet har undersøkt hvordan politiet sikrer tverrfaglig kompetanse for å tilpasse seg utviklingen i kriminalitetsbildet. Det oppsummerende budskapet fra internrevisjonen var blant annet at politiet bør jobbe mer strategisk med rekruttering og kompetanseutvikling. Det påpekes at det ikke er etablert en felles omforent beskrivelse av hva som er etatens kompetansebehov, eller gjennomført tilstrekkelig tiltak for å sikre tverrfaglig sammensetning av ansatte i kriminalitetsbekjempelsen gjennom rekruttering og videre- og etterutdanning av ansatte. Revisjonen viser også at det er indikasjoner på at det heller ikke har vært en dreining eller utvikling av kompetansesammensetningen hos ansatte.

På bakgrunn av revisjonens funn og vurderinger er det blant annet gitt anbefalinger om at:

- POD bør jobbe mer strategisk og sikre at etaten har relevant kompetanse, herunder utrede etatens samlede kompetansebehov og sette klare mål for å sikre rett kompetanse. Kompetansebehov bør også vies større oppmerksomhet i styringsdialogen. Det bør også settes inn tiltak for å sikre at kompetansemål for etaten nås.
- Distrikt og særorgan bør etablere systematikk rundt hva slags behov de har for kompetanse, samt utvelgelse av hvem som skal delta på etter- og videreutdanning.

4.3 Organisering

Ansvaret for politiets straffesaksbehandling er delt. Som faglig ansvarlig tilligger det riksadvokaten å definere de til enhver tid gjeldende normer og krav for straffesaksbehandlingen både generelt og i den enkelte sak, mens Politidirektoratet har ansvaret for at de definerte normer og krav realiseres på en effektiv og hensiktsmessig måte gjennom kompetansehevende tiltak, god ressursallokering og organisering.
Etter politireformen 2016 ble samtlige politidistrikt organisert i to hovedtyper enheter på nivå to under politimesteren. De geografiske driftsenhetene (GDE) har ansvar for polititjenesten innenfor et avgrenset geografisk område og utgjør fundamentet for den daglige driften gjennom vakt- og patruljeberedskap, etterforskning, forebygging og forvaltningsoppgaver som passutstedelse. GDE støttes av, og samarbeider tett med felles enhet for etterforskning og etterretning/felles enhet for etterforskning og forebygging (FEE/FEFE). FEE/FEFE innehar spisskompetanse innen fagområder som etterforskning av alvorlig organisert og økonomisk kriminalitet, seksuelle overgrep, forebyggende innsats og etterretning.

De senere årene har flere politidistrikter gjennomført omorganiseringer med formål om å endre etterforskningsansvar, og med det få en bedre ressursutnyttelse av straffesakskapasiteten. Hovedformålet har vært et spissere spesialistmiljø med færre ansatte i FEE/FEFE som behandler de mest alvorlige sakstypene, mens den øvrige straffesaksporteføljen blir behandlet i GDEene med tilførsel av ansatte fra FEE/FEFE..

Det er ulik grad av etterforskningskapasitet på de fleste politilokasjonene, påtale er fordelt på færre lokasjoner. Dette medfører at flere av politiets etterforskningsmiljøer sitter uten fysisk nærhet til de som har ansvar for å styre og lede etterforskningen.

Hvordan og eventuelt i hvilken grad organiseringen påvirker effektivitet og/eller kvaliteten på straffesaksbehandlingen gis større oppmerksomhet enn tidligere gjennom statsadvokatenes fagledelse.

4.4 Vurderinger

Robuste etterforskningsmiljøer med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse er avgjørende for å møte de mange og krevende utforingene politiet står overfor i straffesaksbehandlingen på en adekvat og forsvarlig måte. Som beskrevet over har politidistriktene fått tilført flere årsverk til straffesaksbehandlingen. En andel av disse er imidlertid øremerket den forsterkede innsatsen mot kriminelle nettverk, og det er etablerte større og godt kvalifiserte miljøer i politidistriktene for å håndtere denne innsatsen. Det erfares at denne innsatsen i vesentlig grad er styrket gjennom intern rekrutering av erfarne etterforskere.

Ledighet som følge av den interne rekrutteringen er forsøkt erstattet gjennom nyansettelser. Flere politidistrikter melder imidlertid om utfordringer med å rekrutter og beholde personell med ønsket kompetanse og erfaring til straffesaksbehandlingen generelt, noe som har medvirket til store kapasitetsutfordring i håndteringen av øvrige straffesaker. For å snu den negative utviklingen må arbeidet med å kartlegge årsakene til høy turnover og utfordringer med rekrutering til straffesaksarbeidet intensiveres slik at gode kompenserende tiltak kan iverksettes.

Det erfares at stadig flere sakstyper krever spesialisert politi- og påtalefaglig kompetanse for å sikre en fortsatt høy kvalitet. Dette forutsetter erfaring så vel som målrettet og strukturert opplæring. Det er behov for en nærmere gjennomgang og evaluering av politidistriktenes opplæring og oppfølging av nytilsatte politijurister og etterforskere. Dette er et arbeid som vil bli igangsatt av statsadvokaten i løpet av 2026, jf. 3.8. Videre anses det viktig at POD jobber strategisk for å sikre at etaten har relevant kompetanse, herunder utrede etatens samlede kompetansebehov og sette klare mål for å sikre rett kompetanse.

I en hardt presset ressurssituasjon er utvikling av teknologiske løsninger som kan effektivisere og forbedre straffesaksarbeidet sentralt. Særlig effekt på straffesaksarbeidet vil en løsning for å se saker, for eksempel nettbedragerier, i sammenheng samt økt bruk av KI være tiltak som kan bidra til økt effektivitet og frigjøre kapasitet i straffesaksarbeidet. Arbeidet med å utvikle teknologiske løsninger knytter seg til arbeidet med helhetlig digitalisering i politiet. Det vurderes imidlertid som viktig at programmet intensiverer innsatsen til de deler av straffesaksbehandlingen som kan bidra til økt effektivisering og oppklaring av saker.

Etterforsknings- og påtalekapasiteten i politidistriktene er fordelt mellom geografiske driftsenheter og felles enhet for etterforskning. Når det gjelder den nærmere fordelingen av saksansvar mellom enheten er det viktig at distriktene, innen de rammer som straffesaksinstruksen setter, løpende tilpasser sin organisering til distriktets kriminalitetsutfordringer og legger til rette for en organisering som sikrer en effektiv straffesaksbehandling av høy kvalitet og foretar nødvendige ressursallokeringer. For å sikre en optimal organisering vurderes det som viktig å løpende evaluere organiseringen og systematisk dele erfaringer med andre distrikter.

4.4. Tiltak

4.A Følge opp tiltak fra internrevisjonen i POD

Politidirektoratet vil bidra til at de foreslåtte tiltakene fra internrevisjonens følges opp på adekvat måte.

4.B Kartlegging av turnover blant etterforskere og jurister

Politidirektoratet har gitt utvalgte distrikter i oppdrag å kartlegge årsaker til turnover for etterforskere og påtalejurister, og foreslå kompenserende tiltak. Oppdraget løper ut 2026, og det vurderes som lite sannsynlig at man vil se effekt av noen av disse tiltakene allerede i 2026. Politidirektoratet vil gjøre tiltak basert på kartleggingen.

5 Prioriterte kriminalitetsområder

5.1 Alvorlig organisert kriminalitet, kriminelle nettverk og grove narkotikalovbrudd

5.1.1 Situasjonsbeskrivelse

Kriminelle nettverk

Stortingets bevilgning til en varig styrking av arbeidet mot organiserte kriminelle nettverk (i det videre omtalt som KN-innsatsen) har medført en opprustning av politiets kapasitet. Midlene er fordelt til politidistrikt og særorgan, og har styrket både etterretnings- og etterforskningsinnsatsen mot disse miljøene. Det er investert i teknologi og kompetanseheving.

En sentral del av innsatsen er rettet mot nettverk som vurderes å utgjøre en nasjonal trussel. Innsatsen mot hvert enkelt nettverk kan omfatte flere parallelle etterforskninger, samt andre tiltak som følger av de ulike prioriteringene. Narkotika er den primære virksomheten for mange av de mest sentrale kriminelle nettverkene i Norge. Det dreier seg om både innførsel, distribusjon og salg. Nettverkene begår også annen kriminalitet som bedragerier, hvitvasking og vold for å mulig gjøre narkotikavirksomheten.[20] Arbeidet retter seg også mot andre kriminalitetsområder, herunder alvorlig vold, økonomisk kriminalitet, miljøkriminalitet, menneskehandel og annen organisert kriminalitet, og suppleres av nasjonale etterretningsoppdrag og særskilte fokusområder.

Gjennom 2025 har vi sett at det kreves betydelig innsats fra politiet, påtalemyndigheten og relevante samarbeidspartnere over tid for å svekke nettverkene, og innsatsen forutsetter aktiv bruk av politiets tilgjengelig metoder.

Det er etablert tettere regionale samarbeid, flere politidistrikt understøtter andre politidistrikt som har bistandsbehov for etterforskningskapasitet, og det er tydeligere fokus på felles regionale og nasjonale trusler heller enn å se på hva som er unikt for hvert enkelt politidistrikt. Kunnskapen om kriminalitetstrusselen er bedre enn tidligere, etterretningshull følges opp ved nasjonale prioriteringer og vi evner å sette inn riktigere og mer presise tiltak.

KN-innsatsen innbefatter aktiv bruk av forvaltningsrettslige metoder som eksempelvis utlendingsforvaltningens hjemler for bort- og utvisning av utenlandske kriminelle. Det er en styrket bevissthet om nødvendigheten av samarbeid på tvers av distriktsgrensene og samarbeidet fungerer bedre enn det gjorde før innsatsen. I løpet av 2025 er flere utlendinger knyttet til kriminelle nettverk utvist. Nytten av instruks for å bruke av utvisning mot denne gruppen er god. Slike tiltak kan redusere kriminalitetsbelastningen ved at personer som begår, eller vurderes å kunne begå, alvorlig kriminalitet tas ut av landet eller underlegges andre kontrollregimer. Det tverretatlige samarbeidet utvikles, og også samarbeidet med andre offentlige etater og privat næringsliv. Flere tiltak for å styrke internasjonalt samarbeid er under arbeid.

Om oppdrag og resultater av KN-innsatsen

Innenfor rammen av KN-innsatsen er det etablert et tjuetalls oppdrag. Riksadvokaten har, som ledd i de nasjonale prioriteringene, pekt ut seks kriminelle nettverk som hver for seg er vurdert å utgjøre en alvorlig trussel på nasjonalt nivå, og hvor det er gitt

[20] Politiets trusselvurdering, 2026. Kripos, 25. februar 2026 (s. 29)

føringer om særlig prioritet. For hvert av disse oppdragene har politiet utarbeidet egne tiltaksplaner med sikte på å svekke nettverkenes operative kapasitet og redusere trusselen de representerer. Tiltakene spenner over et bredt spekter og omfatter både reaktive og proaktive virkemidler, herunder etterforskning, avvergende innsats, bruk av skjulte metoder og samarbeid med andre myndigheter.

I en av de prioriterte etterforskningene er det forhåndsberammet hovedforhandlinger i 2027. I denne saken har det vært flere titalls siktede, og det vurderes at trusselen fra nettverket er redusert. I tillegg har det vært en betydelig mengde elektroniske beslag som krever gjennomgang.

I en annen etterforskning har det gjennom 2025 blitt igangsatt en rekke skjulte og åpne etterforskninger, og det teller nå totalt mer enn 25 ulike etterforskninger i ulike faser.

I en tredje prioritert etterforskning er mer enn 10 personer siktet og det er beslaglagt kontanter og betydelige mengder med narkotika. Det er grunn til å anta at dette vil ha negativ innvirkning på aktiviteten til det aktuelle nettverket.

I en av etterforskningsinnsatsene som nå er nasjonalt prioritert var det igangsatt etterforskning før den nasjonale innsatsen ble besluttet. Etterforskningen har siden oppstart resultert i rettskraftige dommer på over 500 fengselsår og mer enn 110 millioner kroner i samlet straff og inndragning.

I enkelte KN-etterforskninger er personer utlevert fra andre land for videre straffeforfølgning i Norge, samt at norske straffesaker er overført til utlandet. Økt samarbeid og innsats opp mot tyrkisk politi har resultert i at det er startet opp lokale saker mot bakmenn i ett av de prioriterte nettverkene. Denne innsatsen har resultert i pågripelser og inkapasitering av sentrale aktører innen narkotika- og voldskriminalitet i Norge og Norden. En sak som har blitt overført fra Norge til Tyrkia har resultert i fengsel i 16 år og 3 måneder for en av de involverte. Dommen er p.t. ikke rettskraftig.

Det norske bidraget har samtidig satt tyrkisk politi i stand til å gjøre gode og selvstendige vurderinger og etterforskningsskritt. Innsatsen fortsetter gjennom felles informasjonsdeling og tettere samarbeid med tyrkisk politi. Vi ser at det er økt bevissthet om, og fokus på internasjonalt politi- og rettslig samarbeid. Dette rapporteres også fra den norske desken i Eurojust som kan melde om en økning i antall saker og i antall avtaler om felles etterforskningsteam (JIT-Joint Investigation Team) med andre land. Deres vurdering er at dette delvis skyldes innsatsen og fokuset mot kriminelle nettverk og organisert kriminalitet.

Resultater av KN-innsatsen må vurderes noe bredere enn det som kan tallfestes gjennom straffesaker i Norge. Tiltak og kunnskapsinnhenting/-produksjon bidrar til bekjempelse av kriminalitet i de øvrige nordiske landene. Norden kan i stor grad anses som ett felles område hvor kriminelle opererer på tvers av landegrenser. Dette gjelder særlig innen narkotikakriminalitet og volds-/trusseloppdrag, men begrenser seg ikke til disse kriminalitetstypene. I løpet av året har vi eksempler på at norsk innsats har bidratt til større beslag av narkotika i andre nordiske land, og at informasjonsdeling og intensivert internasjonalt samarbeid bidrar til å avverge voldsoppdrag.

Avdekking og avverging av voldsoppdrag (vold som handelsvare)
I tredje tertial 2025 ble det registrert flere alvorlige voldshendelser på ulike steder i landet, omtalt som *violence as a service* (VaaS). Fenomenet kjennetegnes ved at

voldsoppdrag formidles og avtales via digitale plattformer. Den som utfører har gjerne ingen bånd til bestiller, og det er særlig farlig og utfordrende fordi det gjerne er ungdom som utnyttes til å utføre bestillingsoppdragene. VaaS-sakene har fått betydelig oppmerksomhet i offentligheten. Etterforskningen av nevnte saker er nå i sluttfasen. Det er anvendt betydelige ressurser for å identifisere og straffeforfølge bakmennene, og det har vært nødvendig med koordinert innsats mellom flere politidistrikter for å se sakene i sammenheng og avdekke den organiserende strukturen bak oppdragene.

Det er metodiske utfordringer knyttet til å fastslå det eksakte omfanget av slike voldsoppdrag. Politiet har siden i høst overvåket voldsoppdrag som legges ut. Ett og samme oppdrag kan formidles gjennom flere kanaler og dermed registreres flere steder. Politiet har i 2025 avdekket over 400 oppdrag rettet mot Norge eller uspesifiserte land. Erfaringen viser at enkelte meldinger omfatter oppdrag som samtidig kan gjelde Norge, Sverige og Danmark. Det er også krevende å anslå omfanget av antallet avvergede voldsoppdrag. Forebyggende tiltak iverksettes i enkelte tilfeller uten at det opprettes formell straffesak, og effekten av slike tiltak lar seg vanskelig tallfeste. Samlet foreligger det likevel grunnlag for å anslå at inntil 30 voldsoppdrag er avverget i løpet av 2025. Politiet i Norden har etablert eget samarbeid om å dele informasjon om voldsoppdrag på nettet. I Europol deltar Norge i opprettet arbeidsgruppe (Operational Task Force, OFT Grimm) som deler kunnskap om fenomenet og erfaringer.

KN-innsatsen påvirker bekjempelsen av andre alvorlige kriminalitetstrusler
KN-sekretariatet rapporterer at det gjennom KN-innsatsen er etablert større og mer robuste etterforskningsmiljøer i politidistriktene. KN-innsatsen har i 2025 imidlertid hatt noe ulik innvirkning på politidistriktenes evne til å opprettholde en adekvat innsats på andre saksområder, herunder organisert kriminalitet som ikke er omfattet av satsingen, mishandling i nære relasjoner og alvorlige seksuallovbrudd.

Prioriterte etterforskninger mot nasjonale nettverk er imidlertid ofte langvarige, komplekse og personellintensive. Når sentrale fagmiljøer over tid er dedikert til slike oppdrag, reduseres innsatsen og fremdriften på andre prioriterte kriminalitetsområder. I sin rapportering til Riksadvokaten fremholder de regionale statsadvokatembetene at KN-innsatsen i flere distrikter har krevd betydelig etterforsknings- og påtalekapasitet over tid. Dette gjelder særlig distrikter med ansvar for omfattende og nasjonalt prioriterte saker. I enkelte av disse distriktene har handlingsrommet for å følge opp øvrig organisert kriminalitet og andre alvorlige kriminalitetstrusler vært redusert i perioder.

Påtalemiljøene har ikke fått en tilsvarende styrking som etterforskningsmiljøene. Dette gjør at påtalefunksjonen i enkelte sammenhenger blir en flaskehals når etterforskningskapasiteten bygges opp. En slik ubalanse mellom gjensidig avhengige fagmiljøer kan påvirke den samlede oppgaveløsningen, og tilsier behov for en mer helhetlig dimensjonering av etterforskning og påtale.

Flere distrikter har over tid hatt vedvarende press på den samlede straffesaksporteføljen, kombinert med forholdsvis høy turnover og utfordringer med å rekruttere og beholde erfarne etterforskere og påtalejurister. Dette har i perioder påvirket evnen til å opprettholde en bred og stabil innsats på tvers av alle saksområder. Ett politidistrikt har hatt omfattende og langvarige KN-etterforskninger som har bundet opp betydelig etterforskningskapasitet over lengre tid. Distriktet har derfor hatt en særlig begrenset evne til å opprettholde innsatsen mot øvrig organisert kriminalitet i 2025. Dette har også påvirket distriktets mulighet til å initiere nye, egeninitierte etterforskninger på området.

Kapasitetssituasjonen varierer imidlertid mellom distriktene. I flere distrikter er innsatsen mot organisert kriminalitet samlet sett opprettholdt eller styrket, og det rapporteres om god kvalitet og fremdrift i arbeidet. Flere distrikter har i 2025 gjennomført omfattende og komplekse etterforskninger også utenfor KN-porteføljen, og har opprettholdt innsatsen mot øvrig organisert kriminalitet parallelt med KN-oppdragene. Flere etterforskninger har også vært avledet av KN-saker, og det er i disse sakene gjennomført pågripelser og foretatt beslag av betydelige mengder narkotika og økonomiske verdier.

Bekjempelse av både prioriterte KN-nettverk og øvrig organisert kriminalitet forutsetter stabil og spesialisert kompetanse, særlig innen etterretning, økonomietterforskning og bruk av skjulte tvangsmidler. Det er bevilget en større andel midler til kurs og studier ved Politihøgskolen (PHS). PHS har rapportert om økt aktivitet og om at flere ansatte har styrket sin kompetanse. Samtidig er det fra enkelte distrikter uttrykt bekymring for om utdanningskapasiteten ved PHS fullt ut dekker politidistriktenes behov.

Det er en vesentlig styrking av innsatsen mot kriminelle nettverk og organisert kriminalitet som er skjedd i løpet av kort tid. Det var forventet at det ville forrykke balansen i forhold til personellforflytning og kapasitet på andre saksfelt. Det vil ta tid før vi ser full utnyttelse av den styrkede innsatsen, og får tilpasset denne innsatsen bedre i forhold til innsats på særlig andre prioriterte områder. Det skal jobbes videre med å benytte den totale nasjonale KN-kapasiteten på tvers av politidistrikt og særorgan og tilpasse denne aktiviteten slik at også andre prioriterte områder ivaretas i en helhetlig prioritering.

Regelverksutvikling og internasjonalt samarbeid
Riksadvokatembetet har sammen med Politidirektoratet, Økokrim og Kripos deltatt i møter om regelverksutvikling etter initiativ fra Justis- og beredskapsdepartementet (JBD). Det er en rekke områder hvor forbedring eller nytt regelverk vil kunne ha betydning for straffesaksbehandlingen, og alle etatene har utarbeidet forslag og innstillinger etter bestillinger fra departementet innenfor flere fagfelt.

Arbeidet med tilslutning til internasjonale rettslige instrumenter vurderes som særlig betydningsfullt. Dette er instrumenter som vil kunne ha direkte betydning for saksbehandlingstiden og tilgangen til bevis fra andre land, og dermed også av direkte betydning for straffesaksbehandlingen. Inngåelse av rettslige samarbeidsavtaler med aktuelle land er vurdert å kunne gi en betydelig effektivisering for innsatsen. Dette er det prekært å få til, og det er tidskritisk også sett hen til tidsfrister i pågående etterforskninger. Avdekking av regelverksbehov avhenger av innspill fra politidistrikter og særorganer, og dette vil følges opp i dialog med distriktene og gjennom sekretariatet i Kripos.

Norsk politi vil fortsette med utplassering av en liaison hos NOA i Sverige. Dette bidrar til rask og god informasjonsflyt som er av sentral betydning i straffesaksbehandlingen. Det samarbeides om en egen operasjon som gjelder VaaS-sakene. Her deles informasjon om fenomen, modus og aktører som har kommet til nytte i konkrete saker.

Europol har en operativ arbeidsgruppe (Operational Task Force (OTF)), kalt OTF Grimm, som har mål om å bekjempe den økende trenden med voldsoppdrag på nett og rekruttering av unge personer til alvorlig og organisert kriminalitet.[21] Hovedformålet med prosjektet er å avdekke, forebygge og avverge organisert og annen alvorlig kriminalitet

[21] Se også beskrivelse på Europols nettsider.

som planlegges/avtales på de plattformene hvor politiet er til stede. Det skal særlig fokuseres på trusselsituasjoner som potensielt kan gå utover personers liv, helse eller frihet, eller innebære en alvorlig krenkelse av samfunnsverdier. Sverige og Norge bidrar med å dele sin kunnskap og erfaring med andre land i EU som så langt ikke har opplevd samme omfang, men som på sin side har andre erfaringer knyttet til fenomen og modus.

Grove narkotikaovertredelser
Politiets arbeid mot organisert kriminalitet og kriminelle nettverk bygger ofte på skjult etterforskning, noe som gjør det uhensiktsmessig å gi et sanntidsbilde av omfanget av etterforskninger og straffesaker.

Grove narkotikaovertredelser vil imidlertid ofte ha tilknytning til organiserte miljøer og utgjør en sentral del av virksomheten til mange kriminelle nettverk. Særlig gjelder dette saker som omfatter betydelige mengder narkotika, hvor graden av organisering og profesjonalitet typisk er høyere. Det kan imidlertid ikke legges til grunn at samtlige anmeldelser for grov narkotikaovertredelse gjelder organisert kriminalitet. Enkelte saker kan gjelde enkeltaktører eller forhold uten klar nettverkstilknytning.

I løpet av 2025 ble det opprettet nærmere 1 100 anmeldelser for grov narkotikaovertredelse, som er 5 prosent flere enn året før, og en økning på nesten 22 prosent fra gjennomsnittet for 2019–2024, slik det fremgår av figur 5.1.1.

Figur 5.1.1. Anmeldte lovbrudd, grov narkotikaovertredelse. 2019–2025

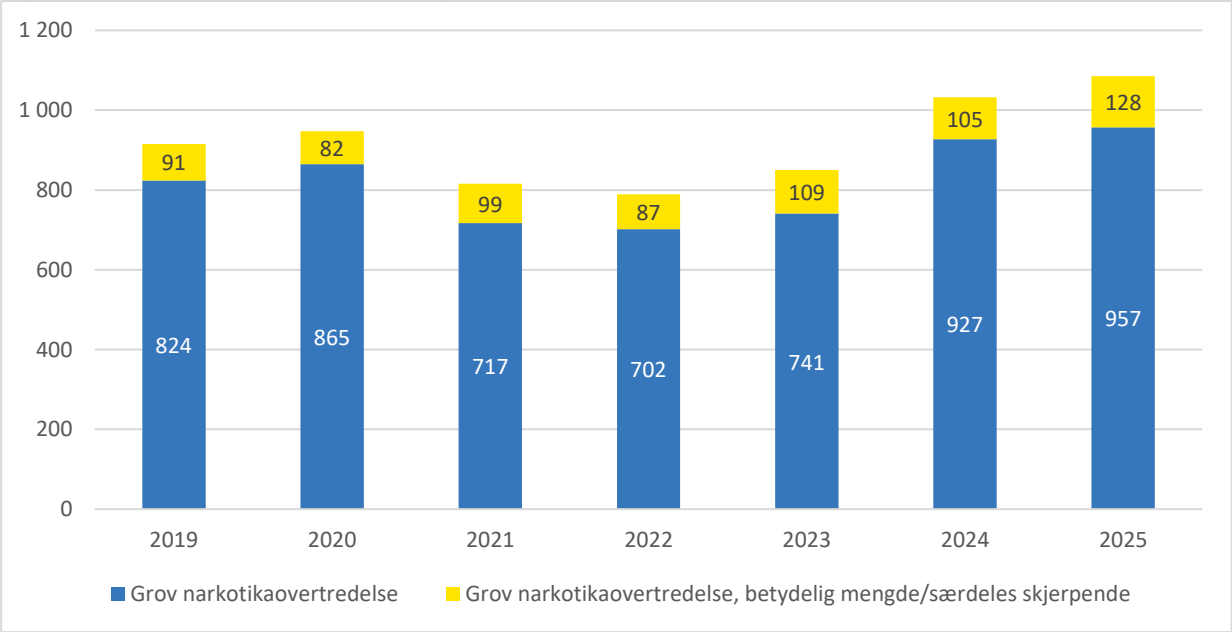

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS065

Etterforskningen av grove narkotikaovertredelser er ofte svært ressurs- og tidkrevende. I 2025 ble det fattet en påtaleavgjørelse i nærmere 1 300 saker som gjaldt grov narkotikaovertredelse, som er en økning på omkring 30 prosent både fra året før og målt mot gjennomsnittet for perioden 2019–2024. Nesten syv av ti saker inngikk i et større sakskompleks. I 2025 tok det i gjennomsnitt 308 dager fra anmeldelse til saken var påtaleavgjort, som illustrert i figur 5.1.2. Økningen i saksbehandlingstid i 2025 henger sammen med lang saksbehandlingstid i et større sakskompleks.

Figur 5.1.2. Påtaleavgjorte saker, grov narkotikaovertredelse, etter gjennomsnittlig saksbehandlingstid og oppklaringsprosent. 2019–2025

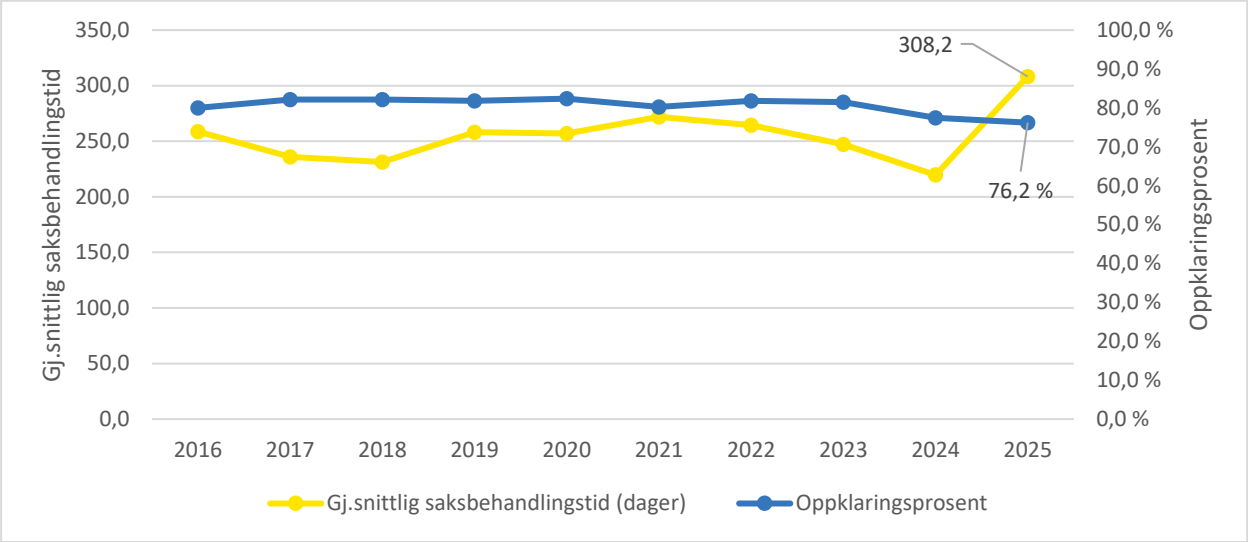

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

I 2025 var oppklaringsprosenten for denne typen saker på 76. Det er på nivå med året før, men utgjør likevel en viss reduksjon fra tidligere år. I 2025 er det også vesentlige forskjeller i oppklaringsprosent mellom politidistriktene. To distrikter har en oppklaringsprosent omkring 60, mens flere distrikter oppklarte om lag 85 prosent av de grove narkotikasakene i 2025.

5.1.2 Vurdering

Bekjempelsen av kriminelle nettverk er av sentral betydning for den samlede kriminalitetsutviklingen og for samfunnets trygghet. Slike nettverk står bak alvorlig og samfunnsskadelig kriminalitet, herunder grov narkotikakriminalitet, alvorlig vold, økonomisk kriminalitet og trusselvirksomhet. De opererer ofte på tvers av distrikts- og landegrenser, og har evne til å tilpasse seg politiets virkemiddelbruk. En målrettet og langsiktig innsats mot disse strukturene er derfor avgjørende for å redusere rekruttering, svekke nettverkenes økonomiske og operative kapasitet og forebygge nye alvorlige lovbrudd. Sett i dette perspektivet fremstår KN-innsatsen som et nødvendig og strategisk virkemiddel, selv om den samtidig stiller betydelige krav til prioritering og ressursdisponering.

KN-innsatsen har bidratt til bedre kunnskapsgrunnlag, tydeligere prioriteringer og styrket samarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Erfaringene så langt viser at innsatsen gjør politiet bedre i stand til å identifisere sårbarheter, avverge alvorlige hendelser og produsere etterretning av god kvalitet. Riksadvokaten og Politidirektoratet er av den oppfatning at politiets evne til å bekjempe kriminelle nettverk er vesentlig forbedret, og resultatene fra innsatsen vurderes så langt som gode. Omfanget av etterretningsinformasjon er i dag større enn kapasiteten til å iverksette og gjennomføre etterforskning. Dette er en utfordring for distriktene.

KN-innsatsen legger press på politidistriktenes evne til å håndtere øvrig alvorlig organisert kriminalitet, blant annet fordi et betydelig antall erfarne etterforskere og politiadvokater i all hovedsak arbeider med oppdrag innenfor satsingen. Dette må imidlertid ses i sammenheng med en bredere kapasitetsutfordring i politiet generelt. Flere politidistrikter har over tid hatt et vedvarende press på den samlede porteføljen,

høy turnover og utfordringer med å rekruttere og beholde personell med spesialisert kompetanse.

For å sikre kontinuitet i innsatsen er det samtidig viktig å investere i utstyr og teknologi som effektiviserer etterforskning og straffesaksbehandling, særlig løsninger som kan håndtere store datamengder og komplekse digitale beslag. Dette forutsetter systematiske rutiner for innmelding av teknologi- og utstyrsbehov, samt tett samarbeid med Politiets IT-enhet (PIT). En målrettet utvikling, informasjonsdeling og bruk av politioperative virkemidler vurderes å ha vesentlig betydning både for den kommende bekjempelsen av kriminelle nettverk og for den samlede straffesaksbehandlingen.

En tydelig organisering og systematisk rapportering er en forutsetning for å sikre helhetlig oppfølging av KN-innsatsen. Etableringen av et nasjonalt sekretariat har bidratt til bedre oversikt, samordning og informasjonsflyt mellom politidistriktene, særorganene og overordnet nivå. En slik struktur legger til rette for kontinuerlig vurdering av måloppnåelse, ressursbruk og prioriteringer, og styrker grunnlaget for strategiske beslutninger. En robust organisatorisk forankring er avgjørende for å sikre varig effekt av innsatsen og for å ivareta balansen mellom KN-arbeidet og øvrige prioriterte kriminalitetsområder.

5.1.3 Tiltak

Politidirektoratet og riksadvokaten vurderer at det ikke er behov for felles tiltak på nåværende tidspunkt.

5.2 Alvorlig økonomisk kriminalitet

5.2.1 Situasjonsbeskrivelse

Ni prosent av alle anmeldte lovbrudd var bedragerier

I 2025 ble det registrert i overkant av 36 500 anmeldelser som etter politiets klassifisering av lovbrudd blir regnet som økonomilovbrudd. Dette er drøyt 6 prosent flere enn året før, og hele 30 prosent flere enn gjennomsnittlig antall anmeldelser i perioden 2019–2024, som illustrert i figur 5.2.1. Nærmere 31 500 av de anmeldte økonomilovbruddene i 2025 gjaldt ulike typer bedragerier, noe som betyr at 9 prosent av alle anmeldelser i 2025 var bedragerier. Mer enn tre av fire anmeldte bedragerier i 2025 var merket med en digital modus operandi. Økningen i bedragerianmeldelser utgjør nær hele økningen for kriminalitetstypen økonomilovbrudd.

Figur 5.2.1. Anmeldte lovbrudd, etter type økonomilovbrudd, 2016-2025

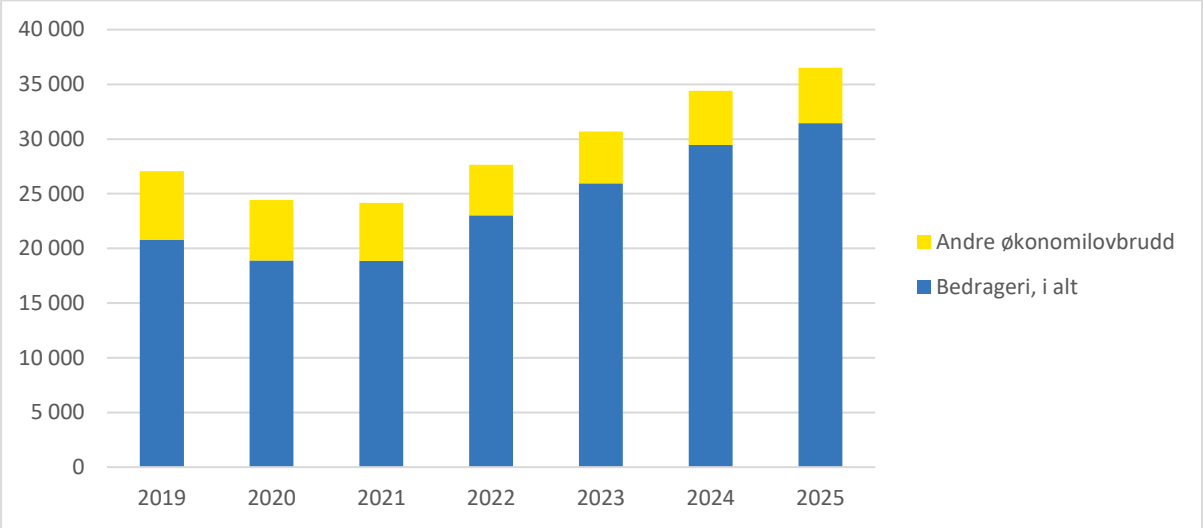

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

I slutten av august 2025 ble det mulig å anmelde bedrageri via anmeldelsesløsningen på politiet.no. I perioden september t.o.m. desember 2025 ble det anmeldt nesten 13 800 bedragerier, som er 35 prosent flere enn tilsvarende periode året før.[22] Av bedragerianmeldelsene i denne perioden ble nærmere åtte av ti levert via politiet.no, og det forventes at digitale anmeldelser av bedragerier vil vedvare eller øke i tiden som kommer. Anmeldelsesløsningen har bidratt sterkt til økningen i anmeldte bedragerier i 2025.

Bedrageriene rammer hele befolkningen

Mens flertallet av bedragerisakene står uten kjent gjerningsperson, er det registrert minst én fornærmet i de fleste anmeldte bedragerier.[23] I 2025 omfattet bedragerianmeldelsene nesten 26 300 unike personer, som er drøyt to prosent flere enn året før. I tillegg var det nesten 1 500 unike fornærmede med organisasjonsnummer,

[22] I perioden januar t.o.m. august 2025 ble det registrert nesten 17 700 bedragerianmeldelser. Det tilsvarer en reduksjon på åtte prosent fra samme periode året før, men er flere enn i alle år forut for 2024.

[23] Av de 31 500 bedragerianmeldelsene i 2025 var det ved utgangen av året registrert en mistenkt eller siktet i 10 600 saker. Det tilsvarer at 66,3 prosent av sakene er uten registrerte gjerningspersoner, som er omtrent samme andel som i 2024.

som er på nivå med gjennomsnittet fra foregående fem år. Dette gjelder både private og offentlige foretak, samt offentlige kontrollinstanser som f.eks. NAV Kontroll.

I 2024 kunne tilnærmet hele bedrageriøkningen knyttes til at det ble registrert flere fornærmede personer som var over 50 år gamle.[24] I 2025 har det derimot vært en svak reduksjon i antall fornærmede personer over 50 år, og i stedet kan økningen forklares med flere ofre i aldersgruppene 10-19 år og 20-29 år, slik det fremgår av figur 5.2.2. Etter at det ble åpnet for å anmelde bedragerier via politiet.no er det en økning i fornærmede i alle aldersgrupper, men økningen er klart størst blant fornærmede under 40 år.

Figur 5.2.2. Unike fornærmede personer for bedrageri, etter aldersgruppe. 2019–2025

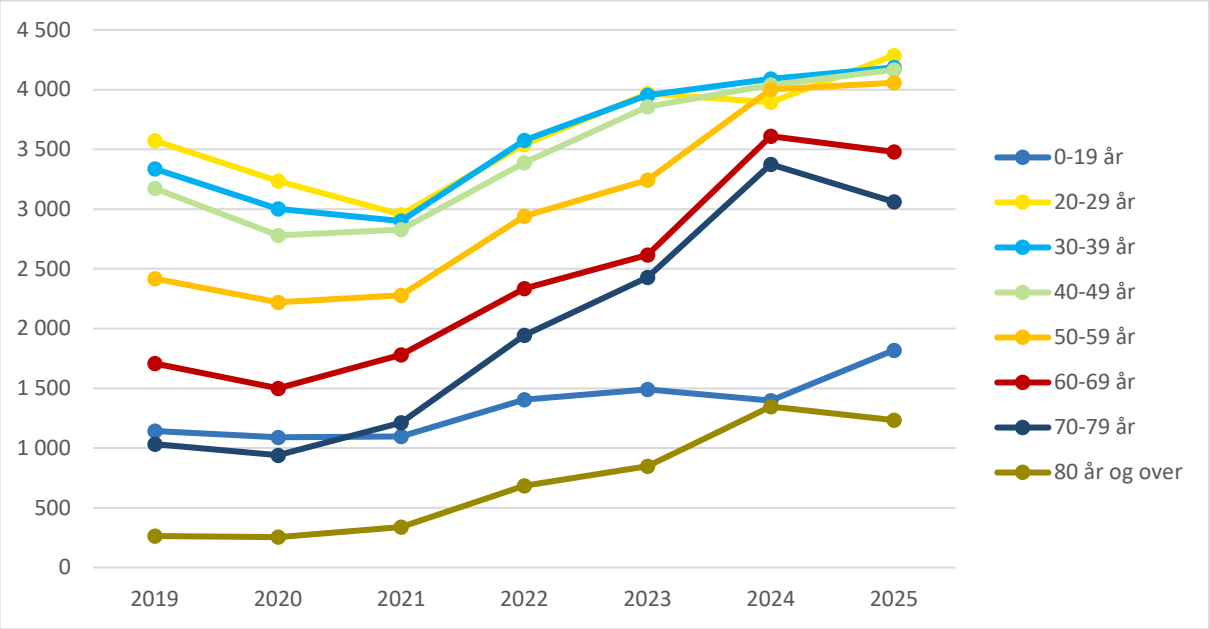

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Bedrageri av 828 millioner euro i Norden

På bakgrunn av anmeldte saker i politiets registre har Økokrim beregnet tapsverdi knyttet til bedrageri i Norge. Ut ifra anmeldelsene for 2024 er tapsverdien beregnet til 2,1 milliarder kroner,[25] og tilsvarende estimat for 2025 er på drøyt 2 milliarder kroner. I en felles nordisk trusselvurdering for nettbedragerier ble det anslåtte tapet på tvers av de nordiske landene i 2023 beregnet til hele 828 millioner euro.[26] Bedragerier hvor kriminelle tar i bruk ny teknologi antas å være den formen for bedragerier som øker mest.

Digitale bedragerier er driver for anmeldelsesøkningen

Straffelovens bestemmelser om bedrageri skiller i liten grad mellom digitale og ikke-digitale bedragerier, og det er ingen entydig definisjon av hva som er et digitalt

[24] Straffesaksbehandlingen i politiet 2024, s. 66-67. Politidirektoratet og riksadvokaten, 15. mars 2025

[25] Beregnet utbytte fra bedragerier i Norge 2024. Økokrim

[26] Nordic threat assessment on online fraud 2024. Økokrim 2024. Pr. 9. februar 2026 tilsvarer 828 millioner euro nærmere 9,5 milliarder norske kroner. I denne trusselvurderingene er estimert tapsverdi for Norge basert på Finanstilsynets Risiko- og sårbarhetsanalyse for 2023. For Norges del er trolig estimatene fra straffesaksgjennomgangen et mer presist anslag for tapt verdi knyttet til bedragerier.

bedrageri.[27] Ved opprettelse av en straffesak for bedrageri må det imidlertid tas stilling til hvorvidt bedrageriet er begått med en digital fremgangsmåte, og av de nesten 31 500 anmeldte bedrageriene i 2025 var mer enn tre av fire saker (77,6 prosent) merket med en digital modus operandi. Samlet sett har andelen digitale bedragerier vært stor og økende gjennom den siste fireårsperioden. Basert på merkingen av modus operandi ser størsteparten av økningen ut til å skyldes flere anmeldte bedragerier som helt eller delvis er begått med digitale fremgangsmåter.[28]

Fordelt på de ulike alvorlighetsgradene av bedragerier ser vi imidlertid vesentlige forskjeller. For anmeldelser av mindre bedragerier og bedragerilignende handlinger var i overkant av 85 prosent merket med en digital modus operandi. Tilsvarende andel for alminnelige bedragerier var nesten 79 prosent, mens det blant anmeldelser av grove bedragerier var en digital andel på drøyt 53 prosent – som illustrert i figur 5.2.3. Vurderingen av grovhet[29] knytter seg til verdi, samtidig som enkeltaktørers bedrageri av mindre verdier mot mange personer/foretak kan være et skjerpende element.

Figur 5.2.3. Anmeldte bedragerier, etter type bedrageri og digital modus operandi. 2022–2025

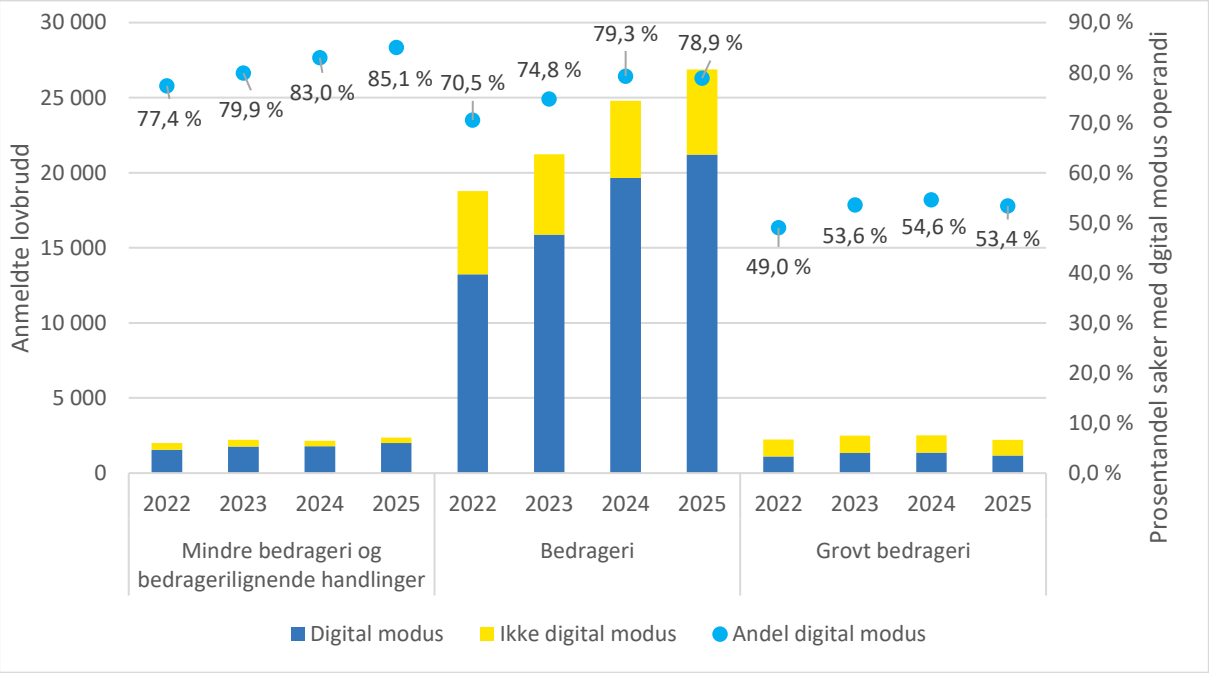

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

[27] Se Straffesaksbehandlingen i politiet 2024, s. 63-67, for en nærmere beskrivelse av modus operandi og digitale bedragerier.

[28] Selv om merkingen av modus operandi er gjort obligatorisk i politiets systemer ved opprettelse av en bedragerisak, er kvaliteten på informasjonen lavere enn for straffesaksstatistikk for øvrig. I 2025 var det f.eks. 750 bedragerisaker hvor det var huket av for *både* digital og ikke-digital modus operandi. I figuren og andelsbeskrivelsene er disse talt med som digitale bedragerier, men dette er likevel en indikasjon på en viss feilmargin ved denne typen informasjon.

[29] I vurderingen av hvorvidt et bedrageri er grovt er verdien en sentral faktor, og som utgangspunkt vil et bedrageri regnes som grovt dersom verdien overstiger 100 000 kroner. Det kan imidlertid være andre skjerpende omstendigheter som medfører at eller bedrageri blir klassifisert som grovt, f.eks. om personen har begått flere bedragerier eller over lengre tid, om det er skjedd som en del av organisert kriminell virksomhet eller om bedrageriet er gjennomført i kraft av noens stilling, verv e.l.

Både enkeltpersoner og kriminelle nettverk kan utnytte ordninger som trygdeytelser, skattefradrag og refusjonsordninger for merverdiavgift. Misbruket kjennetegnes ofte av uriktige, mangelfulle eller bevisst veiledende opplysninger. Nav opplyser at etaten i 2025 anmeldte 314 personer for trygdebedrageri, med et samlet omfang på 86 millioner kroner. Det anmeldte beløpet har økt med 9,6 millioner kroner siden 2024.[30]

I løpet av 2025 ble det også anmeldt nesten 700 skattesvik og grove skattesvik, som er marginalt færre enn året før. Denne typen lovbrudd blir i all hovedsak avdekket og anmeldt som følge av Skatteetatens kontrollvirksomhet. Om lag 86 prosent av disse straffesakene de siste to årene har opprinnelse i en anmeldelse fra Skatteetaten.

Andre alvorlige økonomilovbrudd
I tillegg til bedrageriene omfatter økonomilovbrudd et vidt spekter av ulike økonomilovbrudd. I henhold til kapasitetsundersøkelsen på etterforskningsfeltet er mange av disse klassifisert som *alvorlig økonomisk kriminalitet*.

Over tid har hvitvasking utviklet seg til å bli en profesjonalisert virksomhet der spesialiserte aktører og nettverk tar på seg hvitvaskingsoppdrag fra andre kriminelle. Oppdragsgiverne er profittmotiverte kriminelle nettverk som er involvert i mange typer kriminelle aktiviteter – felles for dem er at de trenger å sikre det økonomiske utbyttet. Hvitvaskingsaktørene leverer en rekke uregulerte finansielle tjenester som veksling av kontanter og kryptovaluta, transport av kontanter og overføringer gjennom uformelle betalingssystemer. Når dette blir gjort på en systematisk omtales det gjerne som *underground banking*.[31]

Hvis man kun ser på de grovere tilfellene av hvitvasking, regnskapsovertredelse, korrupsjon og påvirkningshandel, skatte- og avgiftslovbrudd, økonomisk utroskap, pengeforfalskning, underslag og heleri, så har antall anmeldelser økt fra om lag 750 anmeldelser i 2019, til nærmere 1 200 anmeldelser i 2025, noe som tilsvarer en økning på nærmere 60 prosent.

Utover sakene som er regnet som alvorlig økonomisk kriminalitet ble det i 2025 anmeldt 1 500 tilfeller av ID-krenkelse, en nedgang på drøyt 19 prosent fra året før. Dette følger etter flere år med jevn nedgang for denne typen anmeldelser, og nedgangen siden toppåret i 2018 er på hele 59 prosent. Blant 2018-anmeldelsene inngikk litt under halvparten av anmeldelsene i et sakskompleks med andre typer lovbrudd, og oftest var ID-krenkelsene et bilovbrudd til et bedrageri. Til sammenligning var det store flertallet av disse anmeldelsene i 2025 enkeltstående anmeldelser. Nedgangen innebærer trolig ikke noen reduksjon i ID-krenkelser, men at politiet i mindre grad enn tidligere oppretter en egen vedleggssak for ID-krenkelsen.

17,6 prosent av økonomilovbruddene ble oppklart
I løpet av 2025 ble det påtaleavgjort i overkant av 36 400 økonomilovbrudd. Samlet sett var oppklaringsprosenten for økonomilovbruddene 17,6 prosent, som er marginalt lavere enn året før og betydelig lavere enn i perioden 2019–2021 da tilsvarende andel var 35 prosent.

Av de 31 300 påtaleavgjorte bedrageriene i 2025 ble 12,9 prosent regnet som oppklart, og 8,9 prosent resulterte i en positiv påtaleavgjørelse. For de nærmere 11 000 sakene anmeldt via politiet.no var oppklaringsprosenten 6,4, og for disse sakene var det kun små forskjeller i oppklaringsprosent mellom mindre bedragerier, bedragerier og grove

[30] Nav anmeldte trygdesvindel for 86 millioner i 2025. Nav pressemelding, 18. februar 2026
[31] The changing DNA of serious and organised crime (EU-SOCTA 2025). Europol 2025:24

bedragerier. Grove bedragerier hadde isolert sett en oppklaringsprosent på 35 prosent, altså betydelig høyere enn for bedragerier samlet sett.

For påtaleavgjorte bedragerier er det små forskjeller mellom politidistriktene. I 2025 lå oppklaringsprosenten for bedrageri mellom 7 og 15 i alle politidistrikter – med unntak av i Finnmark politidistrikt, der en tredjedel av disse sakene ble oppklart.

Politiets datasystemer er i dag ikke tilstrekkelig tilrettelagt for å identifisere massebedragerier på en enkel måte eller for å se saker i sammenheng. Dette innebærer at forhold som samlet sett er grove bedragerier – fordi mange fornærmede er rammet – ofte registreres som en rekke enkeltstående, mindre bedragerier. Konsekvensen er at alvorlighetsgrad og omfang ikke nødvendigvis reflekteres i klassifisering og statistikk.

Inspeksjon av henlagte bedragerisaker
Oslo statsadvokatembeter gjennomførte i 2025 en inspeksjon av henlagte bedragerisaker ved Oslo og Øst politidistrikter. Sakene som ble gjennomgått, hadde ikke vært gjenstand for klage- eller påtalebehandling hos Oslo statsadvokatembeter.

Gjennomgangen av sakene ved Oslo politidistrikt viser at 83 prosent av henleggelsene er vurdert å være riktige og med korrekt avgjørelseskode. Statistikkgruppen som sakene er registrert under vurderes å være korrekt i 91 prosent av sakene. I 17 prosent av sakene har statsadvokaten vurdert at saken burde vært etterforsket. Undersøkelsen indikerer samtidig at antallet henleggelser i stor grad påvirkes av den opplevde kapasiteten ved etterforskningsseksjonene.

Undersøkelsen fra Oslo viser videre at kun et fåtall av de henlagte sakene gjennomgår reell etterforskning, og at i overkant av seks prosent av sakene er henlagt etter bevisets stilling. Saksgjennomgangen avdekket også svakheter i etterforskningsskrittene. Det gjøres i begrenset grad søk i historiske data i politiets registre, og det foreligger i liten grad notoritet for om slike søk er gjennomført. Manglende bruk av slike søk svekker muligheten for å identifisere sammenhenger mellom saker og avdekke mønstre eller serier av bedragerier begått av samme gjerningsperson.

Resultatene fra gjennomgangen av henlagte bedragerisaker i Øst politidistrikt er all hovedsak like som for Oslo politidistrikt. Økt oppklaring for andre grove økonomilovbrudd

For de grove økonomilovbruddene[32] samlet sett har det vært en positiv utvikling over de senere årene. Antall påtaleavgjørelser har økt på årsbasis, fra om lag 1 000 avgjørelser i 2022, til om lag 1 800 avgjørelser i 2025. Andelen positive påtaleavgjørelser har økt fra om lag 61 til nærmere 74 prosent i samme periode. Oppklaringsprosenten har økt fra rundt 76 prosent i 2023, til 84 prosent i 2025. Det har imidlertid vært en økning i restanser over perioden, særlig IPA12.

[32] Grove tilfeller av hvitvasking, regnskapsovertredelse, korrupsjon og påvirkningshandel, skatte- og avgiftslovbrudd, økonomisk utroskap, pengeforfalskning, underslag og heleri.

Figur 5.2.4. Oppklaringsprosent for påtaleavgjorte økonomilovbrudd, etter type lovbrudd. 2019–2025

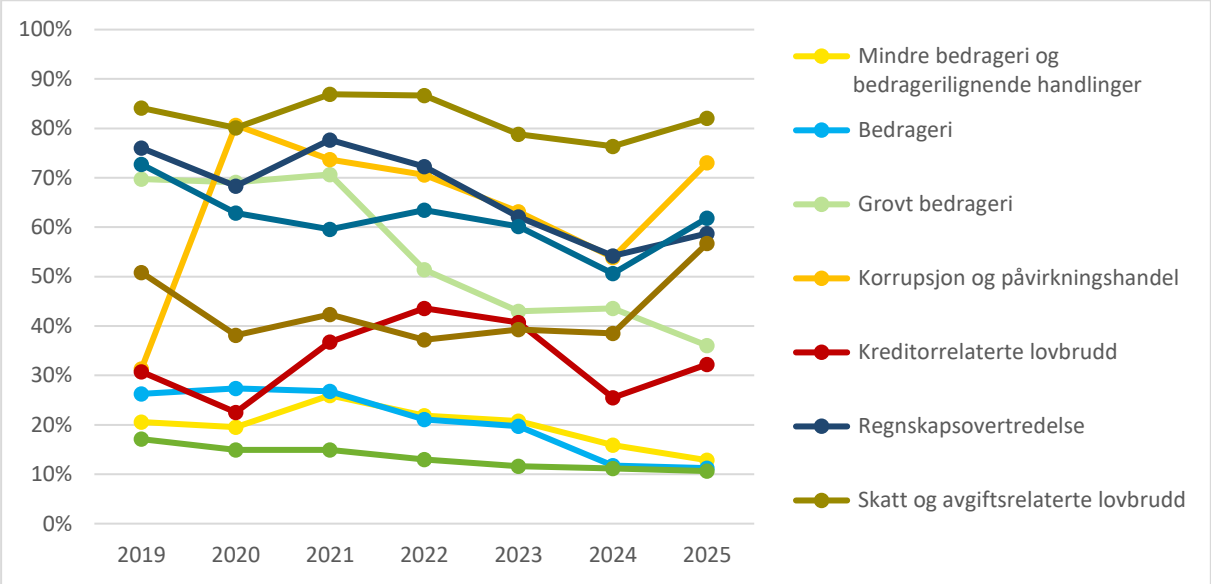

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Sentrale initiativer skal løfte innsatsen mot økonomisk kriminalitet
Økokrims bedragerienhet er et av flere tiltak for å styrke innsatsen mot økonomisk kriminalitet. Enheten ble etablert i 2024 på Gjøvik, og skal blant annet identifisere bedragerilovbrudd som rammer innbyggere på tvers av politidistrikt og/eller har internasjonale forgreninger, for å få i stand en mer effektiv og strukturert bedrageribekjempelse. Bedragerienheten skal sammen med private og offentlige instanser jobbe for å hindre at norske borgere utsettes for bedragerier. Gjennom analyser av anmeldte forhold vil enheten se sammenhenger og innlede samarbeid med aktuelle distrikt for oppfølging av større saker lokalt.

Skattekrimprosjektet ble påstartet 1. november 2024 av Skatteetaten, Oslo- og Øst politidistrikt. Det er et toårig pilotprosjekt der Skatteetatens anmeldelser, som ellers ville gått til politidistriktene Oslo og Øst, blir overført til Økokrim. Sakene behandles hos Økokrim med ressurser fra de to politidistriktene, Økokrim og Skatteetaten. Blant formålet med prosjektet er å forbedre politiets behandling av anmeldelser fra Skatteetaten. Prosjektet er i prosess med å ferdigstille en delevaluering, som er ventet tidlig 2026.

Basert på foreløpige vurderinger ser skattekrimprosjektet ut til å gi et kvalitetsløft for etterforskning, påtalebehandling og iretteføring av saker relatert til skattekriminalitet. Henleggelsesprosenten går ned og saksbehandlingstiden reduseres, noe som igjen fører til flere adekvate reaksjoner der det ikke blir grunnlag for å gi fradrag i straffen for liggetid. Samlet håndtering av Skatteetatens anmeldelser bidrar til en likebehandling av sakene. Medarbeidere som sitter sammen over tid kan innebære høyere motivasjon, mengdeerfaring og spesialkompetanse som igjen fører til at sakene blir raskere løst med høyere kvalitet.

Ambisjon om å inndra én milliard kroner
Inndragning av utbytte fra straffbare handlinger er et høyt prioritert område for politiet og påtalemyndigheten. I 2024 ble det etablert en ordning med inndragningsjurist i hvert politidistrikt, i tillegg til den allerede eksisterende ordningen med politidistriktenes

inndragningsspesialister. Som oppfølging av Stortingsmelding nr. 15 (2023-2024), *Felles verdier – felles ansvar*,[33] ble det for 2025 bevilget midler slik at Økokrim blant annet kunne ansatte 24 spesialetterforskere med økonomifaglig bakgrunn for å arbeide i politidistriktene. Samtlige av disse 24 er nå ansatt, hvorpå de siste vil tiltre i løpet av første kvartal 2026, og vil sitte stedsplassert i seks regioner (Oslo, Lillestrøm, Larvik, Bergen, Trondheim og Tromsø). Økokrim har videre styrket seg med seks politiadvokater, som skal bidra ut i distriktene, men vil være stedsplassert ved Økokrim.

Politiet har som mål at det skal sikres og inndras verdier i vesentlig større omfang enn i dag. Ambisjonen er derfor en økning av disse beløpene til 1 milliard, innen 2027. For alle rapporterende enheter, med ett unntak, er dette et måltall man enda ikke når i 2025. Imidlertid vises det jevnt over til iverksatte eller planlagte tiltak for å forsøke å møte dette, samt en generell utvikling i kompetanse og faktisk sikrede verdier. Flere politidistrikter viser til hvordan man ser sikring og fratakelse av verdier i et større perspektiv, enn kun knyttet til typisk økonomisk kriminalitet.

De regionale statsadvokatembetenes rapportering til Riksadvokaten viser et gjennomgående mer positivt bilde av politidistriktenes arbeid med inndragning enn tidligere år. Flere embeter beskriver kvalitativ forbedring i etterforskning og påtalemessig oppfølging, mer systematikk og bedre samsvar mellom innsats og resultater.

Samtidig påpekes det at måloppnåelsen i noen distrikter er avhengig av at saker blir rettskraftige innen perioden, og dermed påvirkes av domstolenes saksavvikling. De fastsatte måltallene oppleves flere steder som ambisiøse, særlig på kort sikt, og det understrekes at gode resultater forutsetter langsiktig og konsistent prioritering.

Det pekes fortsatt på forbedringspotensial. I enkelte saker etterforskes pengesporet ikke tilstrekkelig grundig, og inndragningsperspektivet er ikke alltid godt nok integrert i etterforskning og påtaleavgjørelser. Tidlig og systematisk økonomisk sporing fremheves som avgjørende for resultatene.

Flere politidistrikter rapporterer imidlertid om utfordringer med å rekruttere eller beholde riktig og nødvendig kompetanse, knyttet til økonomisk kriminalitet.

5.2.2 Vurdering

Den store volumøkningen i bedragerier er bekymringsfull. Bekymringen knytter seg særlig til at politiet per nå ikke har teknologiske verktøy tilgjengelig for å se massebedragerier der en aktør står bak et stort antall bedragerier mot ulike fornærmede i sammenheng. Sett opp imot de begrensede ressursene på området, medfører dette at sakstypen har lav oppklaring. Ettersom det store flertallet av bedragerier er begått med digitale virkemidler er dette en type lovbrudd som rammer hele befolkningen. Mangelfull håndtering av denne typen saker kan bidra til redusert tillit til politiet.

Rapporteringen fra underliggende enheter viser at arbeidet med inndragning og sikring av verdier har fått økt oppmerksomhet og styrket innsats. Arbeidet kan likevel ikke anses å være på et tilfredsstillende nivå, men det forventes ytterligere forbedring i løpet av 2026 som følge av allerede igangsatte tiltak og lokale initiativ.

[33] Meld. 15

Innsatsen mot alvorlig økonomisk kriminalitet fremstår også som i positiv utvikling og synes å dra nytte av de samme tiltakene. Samtidig har dette området i mindre grad vært gjenstand for et tilsvarende tydelig og målrettet fokus som inndragningsarbeidet.

Der det er etablert egne inndragningsjurister, team eller planer, rapporteres det om bedre utvikling. Samlet sett beskrives et fagfelt i positiv utvikling, men med varierende resultater og behov for tydelig organisering, ansvarliggjøring og tidlig integrering av inndragning i sakene.

Produktområdet (POM) i Politidirektoratet har flere relevante produktorienterte initiativer på dette feltet. Det vurderes som positivt at løsningen for digitale anmeldelser av bedragerier har bidratt til flere anmeldelser. POM har et tett samarbeid med Økokrim om løsninger for å se informasjonen fra anmeldelsene i sammenheng. Dette innebærer utforskning av hvordan politiet kan nyttiggjøre seg av kunstig intelligens. Her ligger det et vesentlig potensial, men gevinstrealiseringen har tekniske avhengigheter og knytter seg til arbeidet med helhetlig digitalisering i politiet.

5.2.3 Tiltak

5.2.A Intensivering av utvikling og tilgjengeliggjøring av nødvendige teknologiske verktøy

Riksadvokaten har utarbeidet en liste over prioriterte teknologiske løsninger som vil bidra til effektivisering og forbedret kvalitet i straffesakarbeidet, som bl.a. omfatter løsninger for å se saker i sammenheng, håndtering av massesaker, inndragningsrobot samt modul for etterforskningsplan i BL. Riksadvokaten mener at arbeidet med disse løsningene må ytterligere intensiveres, og vil følge opp dette i samarbeidet med Politidirektoratet.

5.3 Vold og mishandling i nære relasjoner

5.3.1 Situasjonsbeskrivelse

Flere mishandlingsanmeldelser

I løpet av 2025 ble det registrert 3 700 anmeldelser av mishandling i nære relasjoner. Det er litt over 4 prosent flere enn året før, og en økning på drøyt 13 prosent fra gjennomsnittet for perioden 2019–2024.

Siden mishandlingsbestemmelsene ble innført 1. januar 2006, skiller 2017 seg ut som året med flest registrerte straffesaker. Som illustrert i figur 5.3.1 er antall anmeldelser i 2025 omtrent på nivå med 2017, og utviklingene for denne typen lovbrudd over tid gjelder i størst grad mishandling *med* fysiske krenkelser.

Figur 5.3.1. Anmeldt mishandling i nære relasjoner, etter type mishandling. 2016–2024

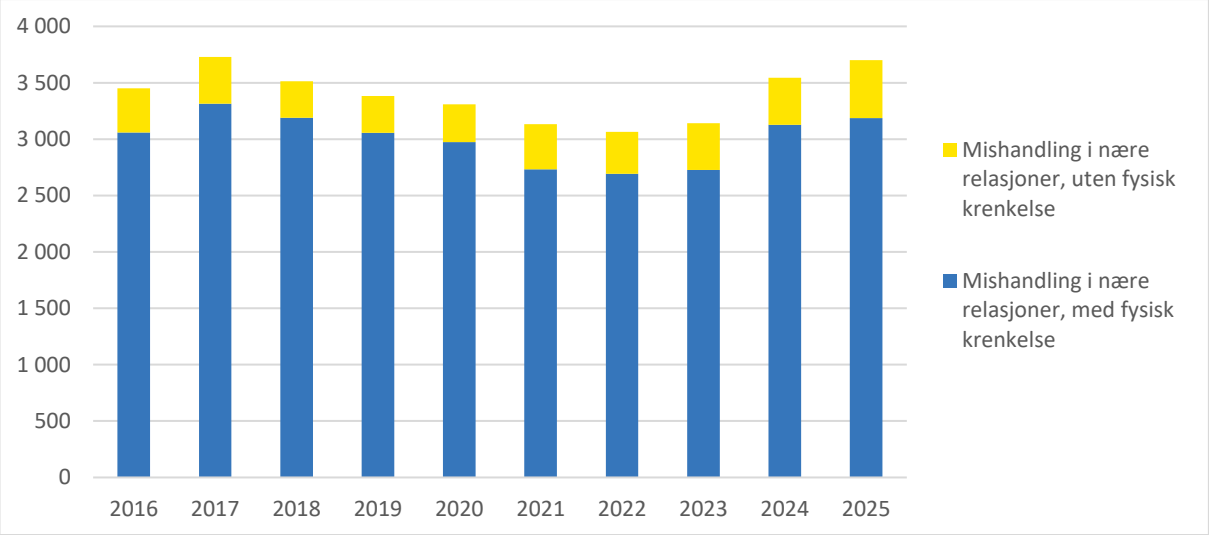

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Økningen i anmeldelser for mishandling i nære relasjoner de siste to årene har flere mulige årsaksforklaringer. Utviklingen kan henge sammen med økt bevissthet rundt denne typen vold, og at terskelen for å anmelde kan ha blitt lavere. Dette reflekteres også i en generell økning knyttet til bruk av beskyttelsestiltak som kontakt- og besøksforbud. Politiets trusselvurdering for 2026 peker på at noe av veksten kan forklares av endrede retningslinjer for saksopprettelse i politiet og praksis hos samarbeidspartnere, slik som barnevernet, skoler og andre.[34]

Økningen kan delvis skyldes endret registreringspraksis

Når det er flere enn én fornærmet for en straffbar handling er den generelle føringen at det skal opprettes én straffesak for hver av de fornærmede. For mishandling i nære relasjoner er det ikke uvanlig at de straffbare handlingene gjelder over tid og overfor flere fornærmede.[35] Sakskonstruksjonene i mishandlingssaker skiller seg likevel fra andre straffesaker ved at det gjerne blir registrert flere ofre i samme straffesak. I 2025 ble det

[34] Politiets trusselvurdering 2026. Kripos, 25. februar 2026 (s. 16)

[35] I et brev av 14. desember 2011 ga riksadvokaten sin vurdering av spørsmålet om ulik registrering av familievoldssaker i politidistriktene. I brevet vises det til Høyesteretts vurdering av spørsmålet om handlinger begått mot mor og barn skal bedømmes som ett sammenhengende straffbart forhold. Høyesterett vurderer det til at "den vanlige læren om at det ved integritetskrenkelser er like mange straffbare forhold som det er krenkede personer, ikke uten videre passer for sammensatte handlinger som familievold". Se RA-2011-240 og HR-2011-2011-A.

for eksempel opprettet 3 700 straffesaker for mishandling i nære relasjoner. Disse sakene omfattet 4 850 unike fornærmede og nesten 3 300 unike gjerningspersoner.

Antall straffesaker for mishandling i nære relasjoner er omtrent like mange i 2025 som i 2017. Selv om det er et jevnbyrdig antall saker, omfatter 2025-sakene færre unike fornærmede og færre unike gjerningspersoner enn i 2017, som illustrert i figur 5.3.2. Det er altså i gjennomsnitt færre unike fornærmede pr. sak i 2025 enn tidligere, og dette indikerer at fornærmede i mishandlingssaker oftere enn tidligere blir registrert i separate straffesaker.

Figur 5.3.2. Anmeldt mishandling i nære relasjoner. Straffesaker, unike fornærmede, unike gjerningspersoner og gjennomsnittlig antall fornærmede pr. sak. 2016–2025

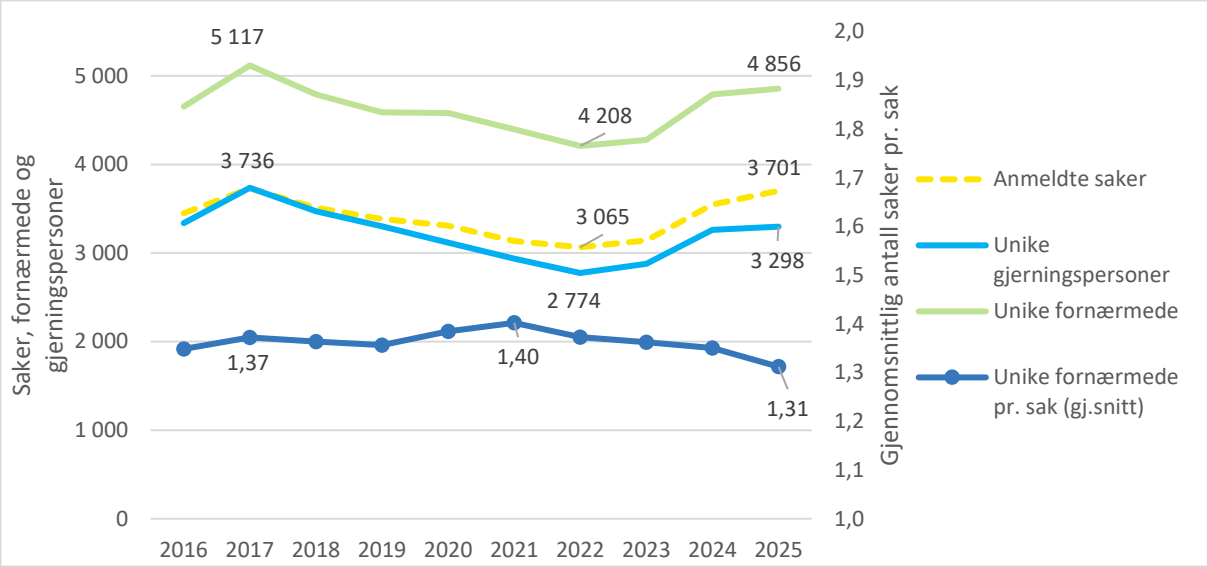

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS065

Ulik praksis i ulike politidistrikter

Oslo politidistrikt har tradisjonelt hatt flest straffesaker for mishandling i nære relasjoner. Samtidig har Oslo vært distriktet der klart størst andel av mishandlingssakene inngår som en del av et sakskompleks: i perioden 2019–2025 er hele 66 prosent av sakene gitt en slik knytning. Oslo politidistrikts praksis har vært svært stabil over tid, men skiller seg også markant fra alle andre politidistrikter. Selv om det i øvrige distrikter er større variasjon, var det samlet sett kun 26 prosent av mishandlingssakene utenom Oslo som inngikk i sakskomplekser – noe som vitner om vesentlige forskjeller i måter disse sakene blir strukturert.

Som figur 5.3.2 indikerer har det vært en gradvis endring i sakskonstruksjonene for mishandlingssaker.[36] I enkelte distrikter gir dette seg utslag i brå endringer. I 2025 ble det for eksempel registrert 450 straffesaker for mishandling i nære relasjoner i Innlandet politidistrikt. Det er 160 flere saker enn året før, og er nesten dobbelt så mange som gjennomsnittlig antall saker i perioden 2019–2024. Andelen saker tilknyttet sakskomplekser har også vært økende i perioden, og andel var på 74 prosent i 2025. Politidirektoratet og riksadvokaten er ikke kjent med føringer som på dette feltet som

[36] I politiets registre kan straffesak gis en knytning til en annen straffesak, enten som hovedsak eller en såkalt vedleggssak. Andelen saker som inngår i sakskomplekser er en indikator på hvordan mishandlingsbestemmelsene forstås og brukes i politidistriktene, og en høy andel sakskomplekser kan være en indikasjon på at fornærmede i større grad gis egne straffesaker fremfor å samle flere fornærmede i én sak.

skulle tilsi større endringer i straffesaksstatistikken fra ett år til et annet, og vil overvåke utviklingen i kommende år.

Aldersfordelingen blant mishandlingsofrene er endret
Ettersom det er flere fornærmede enn straffesaker vil offersammensetningen være en viktig nyanse til straffesaksutviklingen. Når de unike fornærmede fordeles etter alder[37] og kjønn er det særlig et kjennetegn som blir tydelig: de kvinnelige ofrene for mishandling omfatter både barn og voksne, mens den store majoriteten av mannlige ofre er barn under 18 år. Blant fornærmede under 18 år er det imidlertid omtrent like mange gutter som jenter blir registrert utsatt for mishandling i nære relasjoner – som illustrert i figur 5.3.3. Samlet sett, inkludert voksne, er imidlertid nærmere to tredjedeler av de registrerte fornærmede kvinner og jenter.

Figur 5.3.3. Unike fornærmede for anmeldt mishandling i nære relasjoner, etter kjønn og alder. 2016–2024

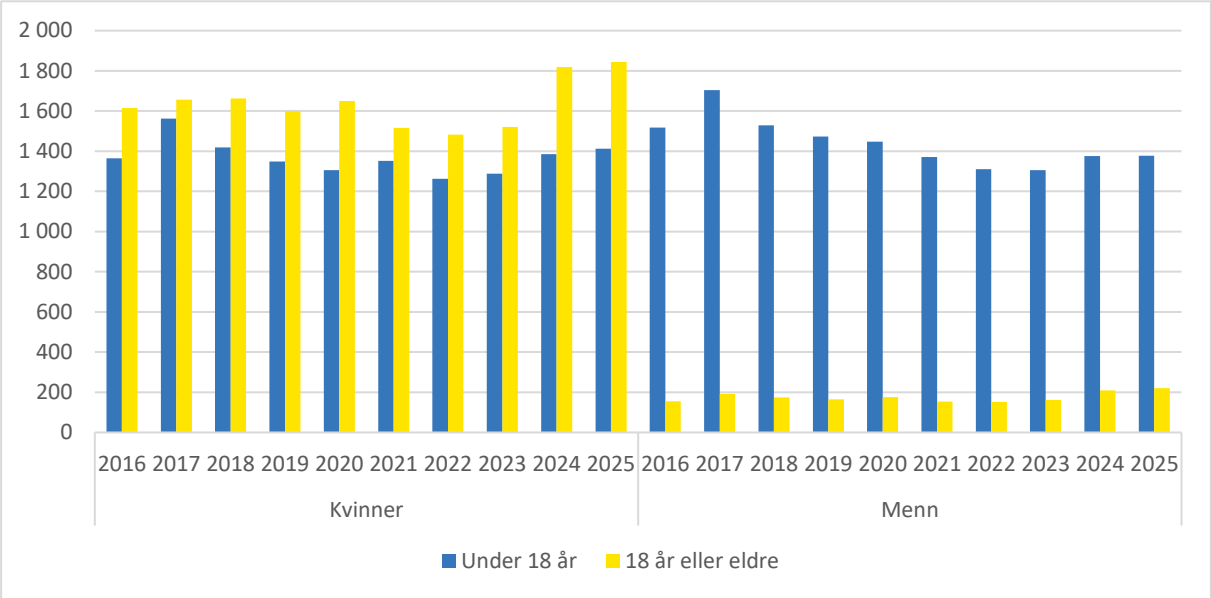

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Utviklingen i straffesaker og fornærmede de siste to årene viser også endringer i kjønns- og alderssammensetningen. Økningen i straffesaker og unike fornærmede for mishandling i nære relasjoner skyldes i størst grad flere registrerte kvinnelige ofre over 18 år. Sammenlignet med anmeldelsestoppen i 2017 var det 12 prosent flere fornærmede over 18 år i 2025-anmeldelsene, mens antall unike fornærmede barn under 18 år er redusert med 15 prosent.

22 prosent av mishandlingssakene ble oppklart i 2025
I 2025 ble det fattet en påtaleavgjørelse i 3 100 saker som gjaldt mishandling i nære relasjoner. Det tilsvarer en økning på hele 20 prosent fra året før, og er 6 prosent flere

[37] I straffesaksregisteret beregnes *alder ved gjerning* ut ifra tidsdifferansen mellom en persons fødselsdato og datoen for første gjerning (gjerningsstart). Ettersom mange mishandlingssaker gjelder forhold foregår over en lengre periode, og fordi mange saker gjelder vedvarende mishandling mot flere personer, blir en andel av mishandlingsofrene oppgitt å ha "minusalder". I praksis indikerer det at barn blir født inn i et familieforhold der mishandlingen startet før barna ble født. I politiets driftsstatistikk blir mishandlingspersoner med minusalder talt med i aldersgruppen 0-9 år/0-5 år/under 18 år. I Statistisk sentralbyrås offisielle statistikk over anmeldte lovbrudd og ofre gjøres tilsvarende omkodinger av personer oppgitt med minusalder.

enn gjennomsnittet for perioden 2019–2024. Av de påtaleavgjorte sakene var andelen oppklarte saker 22,3 prosent, som er en reduksjon på om lag ett prosentpoeng fra året før, og er noe under det stabile nivået fra de foregående fire årene.[38] Blant de avgjorte sakene i 2025 endte 10,5 prosent med en positiv påtaleavgjørelse, som er en reduksjon på to prosentpoeng fra året før (12,5 prosent). Både oppklaringsprosent og andel saker med positiv påtaleavgjørelse er det laveste resultatet som er registrert i perioden 2019–2025.

Mishandling i nære relasjoner er et saksområde som skal gis særlig prioritet. Det er trolig flere faktorer som innvirker på den vedvarende lave oppklaringsprosenten, men erfaringsmessig har saker om mishandling i nære relasjoner et utfordrende bevisbilde. Som redegjort for i rapporten om straffesaksbehandlingen i politiet 2024 er det også slik at den høye bevismessige terskelen bidrar til at mange mishandlingssaker blir nedsubsumert innen påtaletidspunktet.[39] Samlet sett blir om lag 14 prosent av de *anmeldte* mishandlingssakene nedsubsumert til andre typer lovbrudd – primært til kroppskrenkelse. Av de oppklarte sakene er imidlertid andelen betraktelig høyere: 33 prosent av disse blir nedsubsumert, mot kun 6 prosent av de ikke oppklarte sakene. Når det i løpet av etterforskning "forsvinner" flere oppklarte enn ikke oppklarte saker blir dermed også oppklaringsprosenten kunstig lav.

Fagledelse på mishandlingsfeltet

Tiltalekompetansen i saker om mishandling i nære relasjoner ble delegert til politiet i juli 2023. Mishandlingsfeltet har over tid vært høyt prioritert i DHPs fagledelse, og det foreligger fra de senere år et vesentlig antall rapporter fra tilsyn og andre undersøkelser som tar for seg kvaliteten ved behandlingen av denne sakstypen i politiet.[40] Undersøkelsene har bl.a. tatt for seg prioritering av sakene, ulike sider ved etterforskningen som etterforskningsledelse og kvalitet på avhør, påtalebehandlingen og anvendelse av beskyttelsestiltak. Undersøkelsene har vist at mangler ved etterforskningsledelsen, fremdrift og bruk av etterforskningsplan er gjennomgående og vedvarende utfordringer på fagfeltet, i tillegg til turnover og kompetansemangel bl.a. knyttet til avhør blant etterforskerne.

Undersøkelsene har vist at mangler ved etterforskningsledelsen, fremdrift og bruk av etterforskningsplan er gjennomgående og vedvarende utfordringer på fagfeltet, i tillegg til turnover og kompetansemangel blant annet knyttet til avhør blant etterforskerne. Selv om utviklingen har gått i positiv retning på noen av disse områdene, herunder for opprettelse og bruk av etterforskningsplan, viser funn fra fagledelsen høsten 2025 at de nevnte utfordringene i stor grad fortsatt gjør seg gjeldende. Digitale spor har potensiale for å utgjøre sentrale bevis i mishandlingssaker, og funn fra fagledelsen knyttet til sikring og gjennomgang av digitale bevis i 2024 og 2025 viser at mangler knyttet til håndtering av denne bevistypen er et nasjonalt fenomen. Det er grunn til å understreke at slik at funnene i undersøkelsene varierer mellom distriktene, og de alvorligste funnene rapporteres i de distriktene som har svakest måloppnåelse på sentrale straffesaksparametre.

---

[38] Se tabell A3 for detaljert statistikk over oppklaringsprosent fordelt på type lovbrudd.

[39] Straffesaksbehandlingen i politiet 2024. Politidirektoratet og riksadvokaten (s. 50).

[40] Nordland statsadvokatembeter - Inspeksjon Nordland politidistrikt, Vold i nære relasjoner - saksgjennomgang 17.12.25, Hedmark og Oppland statsadvokatembeter, Systematisk erfaringslæring partnerdrap og alvorlige saker om vold og mishandling 30.09.25, Vestfold, Telemark og Buskerud statsadvokatembeter - Oppfølging av tilsyn – Mishandling i nære relasjoner med særlig fokus på beskyttelsestiltak og OVA 18.08.25, Rogaland statsadvokatembeter, Sluttrapport etter inspeksjon av Sør-vest politidistrikt - Systematisk erfaringsnæring av pågående straffesaker som gjelder voldtekt og mishandling i nær relasjon 24.06.25

5.3.2 Vurdering

Det vurderes som positivt at antallet anmeldelser øker, ettersom denne typen lovbrudd er preget av store mørketall. Andelen positive påtaleavgjørelser, oppklaringsprosenten og veksten i saker under etterforskning over tid er imidlertid bekymringsfull.

Flere distrikter rapporterer om manglende kapasitet og kompetanse til straffesaksarbeidet på kriminalitetsområdet, blant annet grunnet høy turnover og rekrutteringsutfordringer. I tillegg har det vært stor grad av internrekruttering til KN-satsningen, som ytterligere har satt press på ressurssituasjonen. Når erfarne etterforskere forsvinner og erstattes av nyansatte, medfører dette lite kontinuitet og økt behov for opplæringsbehov. Høy grad av turnover gir reduserer også effekten av kompetansetiltak, både i regi av politiet selv og Den høyere påtalemyndighet. Når kriminalitetsområdet krever fenomenforståelse og særlig kompetanse vurderes dette som spesielt bekymringsfullt.

Oppklaringsprosenten vurderes som for lav, både nasjonalt og i de fleste politidistrikter. En ikke ubetydelig andel av sakene nedsubsumeres til kroppskrenkelse i løpet av etterforskningen, og inngår dermed ikke i beregningen av oppklaringsprosent, som samlet sett ville vært høyere dersom disse sakene ble inkludert. Basert på resultatet av nevnte fagledelsesprosjekt, er det likevel grunn til å anta at flere saker ville blitt oppklart dersom politiets etterforskning hadde holdt høyere kvalitet.

Antallet saker som er under etterforskning øker, noe som ventelig vil medføre økt press på allerede knappe ressurser, og dermed økt saksbehandlingstid. Selv om det i 2025 er truffet flere påtaleavgjørelser enn året før, er det ikke tilsvarende økning i positive påtaleavgjørelser. Sett i sammenheng med tilbakemeldinger fra flere distrikter om utfordringer med turnover og utfordringer med å rekruttere kvalifisert personell, og funnene fra rapporten til Rogaland statsadvokatembeter, samt økende antall saker under etterforskning, kan det indikere at en presset bemanningssituasjon i distriktene har ført til lavere kvalitet og dermed lavere oppklaring.

Dette bør undersøkes nærmere, herunder om bemanning på avsnittene som jobber med disse sakene er tilstrekkelig, og om de ressursene som er avsatt til å jobbe med slike saker har nødvendig kompetanse. Det er avdekket forholdsvis store forskjeller i bruk av ulike henleggelseskoder på tvers av politidistrikter. Årsaken til dette er ikke kjent. Det nye henleggelsesrundskrivet til riksadvokaten, som trådte i kraft i 1. januar 2026, forventes å bidra til en mer ensartet avgjørelsespraksis.

Politidirektoratet og riksadvokaten vurderer det som positivt at antall anmeldelser øker, og at utviklingen innebærer avdekking av flere saker. Den økte bruken av umiddelbare beskyttelsestiltak tilsier at sakene prioriteres i den innledende fasen. Oppklaringsprosenten på 22,3 og andelen positive påtaleavgjørelser på 10,5 prosent vurderes imidlertid å være for lav.

Den økte bruken av beskyttelsestiltak kan være en indikasjon på at sakene gis prioritet i anmeldelsesfasen i tråd med riksadvokatens føringer. Den relativt lange saksbehandlingstiden kan være en indikasjon på at det legges ned vesentlig etterforskningsinnsats i sakene, men også at det er for lav kapasitet i politiet til å styre fremdriften i sakene gjennom hele etterforskningen.

Tilsynet til Rogaland statsadvokatembeter[41] viser at kvaliteten i etterforskningen av mishandlingssaker i Sør-Vest politidistrikt ikke er tilfredsstillende. Det kan ikke utelukkes at tilsvarende mangler også gjelder andre politidistrikter. Politidirektoratet og riksadvokaten vurderer funnene i rapporten som svært alvorlige.

Prop. 36 S (2023-2024) Opptrappingsplan om vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024-2028) er regjeringens føringer for relevante etaters arbeid med å forebygge og bekjempe denne formen for kriminalitet. I opptrappingsplanens kapittel 5 om straffeforfølgning, gis en beskrivelse av dagens situasjon, utfordringer og regjeringens tiltak knyttet til politiets arbeid med vold og overgrep, herunder anmeldelser og etterforskning av sakene.

Som en del av oppfølgingen av Kvalitetsundersøkelsen av voldtektssaker i 2024 har statsadvokatembetene høsten 2025 ført kontroll med enkeltsaksbehandlingen i saker om voldtekt og mishandling i nære relasjoner. Kontrolltiltaket viser at det fremdeles er behov for målrettede fagledelsestiltak og systematisk oppmerksomhet og kompetansehevingen over tid mot de sentrale funnene fra kvalitetsundersøkelsen. Dette gjelder blant annet bruk av etterforskningsplan og sikring og håndtering av digitale spor og bevis.

Statsadvokatembetene har iverksatt fagledelsestiltak på disse områdene som ikke enda har hatt tid til å virke fullt ut. For at statsadvokatene skal lykkes med tiltakene er det imidlertid sentralt at distriktene har tilstrekkelig etterforsknings- og påtalekapasitet på kriminalitetsområdet, og at det sikres kontinuitet slik at kompetansen beholdes.

I samarbeid med riksadvokaten er POD i startfasen med å bygge nye helhetlige straffesaksløsninger for politiet. Løsningene vil gi bedre støtte for ledelse og organisering av etterforskning, herunder etterforskningsplan, som vil bli mer brukervennlig enn de eksisterende løsningene (BL/Indicia). For å øke kvaliteten i mishandlingssakene mener riksadvokaten at dette arbeidet må intensiveres.

5.3.3 Tiltak

5.3.A Oppfølging av styringsindikatorer og resultatmål

Riksadvokaten og Politidirektoratet har i 2025 innført nasjonale styringsindikatorer og resultatmål om økning i oppklaringsprosenten i saker om mishandling i nære relasjoner. Dette tiltaket videreføres i 2026 for å sikre fortsatt oppmerksomhet på saksområdet i politidistriktene.

[41] Sluttrapport etter fagledelsesprosjekt - systematisk erfaringslæring Sør-Vest politidistrikt. Rogaland statsadvokatembeter, 15. august 2025

5.4 Seksuallovbrudd

5.4.1 Situasjonsbeskrivelse

Liten reduksjon i anmeldte seksuallovbrudd

I løpet av 2025 ble det anmeldt i overkant av 7 100 seksuallovbrudd. Det er 1,5 prosent færre anmeldelser enn året før, og en reduksjon på drøyt 2,4 prosent målt mot gjennomsnittet for 2019–2024. Sammenlignet med året før er det en viss reduksjon i antall anmeldelser for de fleste typene seksuallovbrudd, som illustrert i figur 5.4.1.

Figur 5.4.1. Anmeldte lovbrudd, etter type seksuallovbrudd. 2019–2025

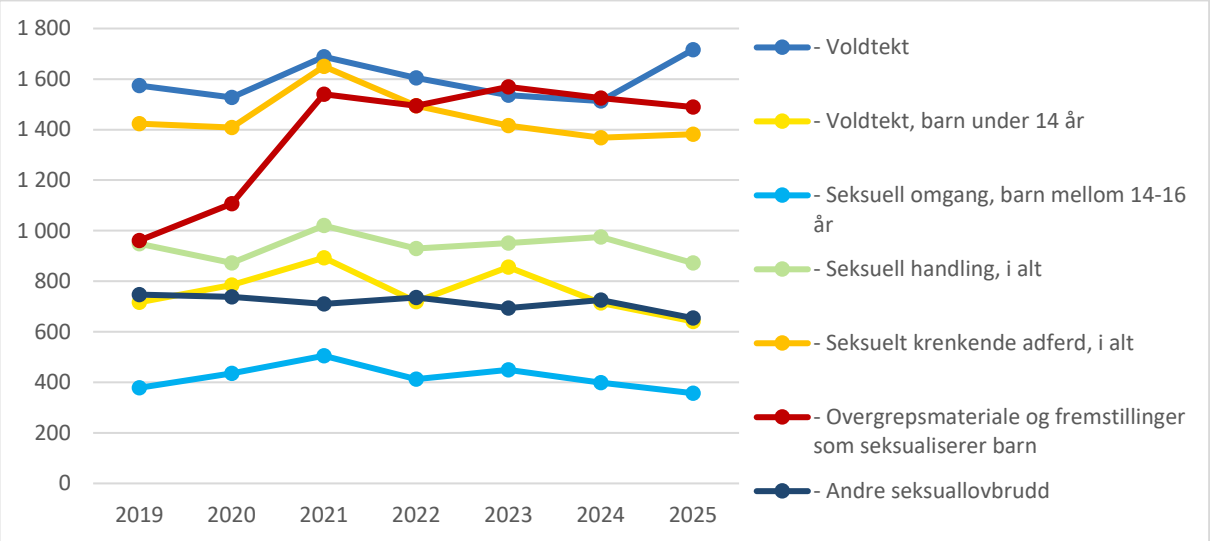

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS065 (fryste tall)

Til tross for den generelle nedgangen i anmeldte seksuallovbrudd ble det i 2025 anmeldt litt over av 1 700 voldtekter (ekskl. voldtekt av barn under 14 år). Etter flere år med reduksjon i antall voldtektsanmeldelser innebærer dette om lag 200 flere voldtektsanmeldelser enn i 2024, eller en økning på drøyt 13 prosent.

Noe av denne økningen kan knyttes til ett stort sakskompleks i Trøndelag politidistrikt, der nye siktelser i 2025 omfatter til sammen 76 nye voldtektssaker. Holdes dette sakskomplekset utenfor er det likevel registrert flere anmeldte voldtekter enn i foregående tre år. Det er ikke klarlagt hvorvidt øvrig økning i voldtektsanmeldelser kan knyttes til ikrafttredelsen av nye strl. § 291 første ledd fra 1. juli 2025, ofte omtalt som *samtykkeloven*.

Færre registrerte seksuallovbrudd mot barn

Av de anmeldte seksuallovbruddene i 2025 gjelder 640 saker voldtekt av barn under 14 år. Det er 10 prosent færre enn året før, og hele 18 prosent færre enn gjennomsnittet for 2019–2024. I 2025 ble det også anmeldt snaut 360 saker som gjaldt seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år. Det ble også anmeldt 380 og 560 tilfeller av henholdsvis seksuell handling overfor barn under 16 år og seksuelt krenkende adferd mot barn under 16 år. Alle disse typene seksuallovbrudd mot barn har markert færre anmeldelser enn både året før og foregående år.

Sammenligninger av registrerte seksuallovbrudd mot barn fra år til år krever imidlertid at det tas flere forbehold. Felles for disse typene seksuallovbrudd er at anmeldelsesvolumet er påvirket av omfangsrike sakskomplekser, ofte med opprinnelse i overgrep og

krenkelser mot barn via digitale flater. Etterforskningen av slike saker kan avdekke et større antall ofre, som for eksempel var tilfelle for Nordland politidistrikt i 2023.[42] Saken illustrerer hvordan digitale plattformer og teknologi gjør det mulig for overgripere å begå overgrep mot flere barn over lengre tid, ofte uten umiddelbar risiko for oppdagelse.

Uavhengig av hvorvidt en anmeldelse inngår i et større sakskompleks eller ikke er det generelt slik at mange anmeldelser av voldtekt av barn under 14 år gjelder forhold som har skjedd lengre tilbake i tid. Det er også den typen seksuallovbrudd som har lengst anmeldelsestid[43], og som beskrevet i rapporten Straffesaksbehandlingen i politiet 2023 hadde 28 prosent av disse sakene i 2023 en anmeldelsestid på fem år eller mer. Tilsvarende andel i 2025 var 30 prosent. Enkelte overgrepssaker mot barn gjelder forhold fra mange tiår tilbake, og det er ikke uvanlig at denne typen overgrep blir anmeldt først i voksen alder. Samlet sett er statistikken over voldtekt av barn under 14 år sensitiv for både omfangsrike, digitale overgrepssaker og anmeldelser som gjelder overgrep fra lengre tilbake i tid.[44]

I 2025 ble det også registrert nesten 1 500 anmeldelser for overgrepsmateriale og fremstillinger som seksualiserer barn. Tidligere har det vært store variasjoner i antall anmeldelser for slike seksuallovbrudd, og variasjonen har i stor grad hatt sammenheng med etterforskningen av omfangsrike, digitale sakskomplekser. Anmeldelsene i 2025 er imidlertid nesten på nivå med gjennomsnittlig antall anmeldelser i perioden 2021–2024.

Digitale seksuallovbrudd opptrer oftest mot barn

Straffelovens bestemmelser om seksuallovbrudd er teknologinøytrale ved at de ikke har et eksplisitt skille mellom fysiske overgrep og overgrep der gjerningspersonen ikke selv er til stede, men begår overgrepene ved bruk av digitale plattformer. Som for anmeldte bedragerier er anslag om omfang og utbredelse av digitale seksuallovbrudd basert på den registrerte *modus operandi*.[45] Selv om modus operandi ikke har den samme presisjonen som straffesaksstatistikk for øvrig er dette et anslag på omfanget av digitale overgrep.

I 2025 ble nesten 1 900 anmeldte seksuallovbrudd merket med en digital modus operandi, som utgjør 27 prosent av anmeldelsene – samme andel som året før. Det er imidlertid store variasjoner i modus mellom de ulike typene seksuallovbrudd. Anmeldelser av besittelse av eller befatning med overgrepsmateriale eller fremstillinger som seksualiserer barn under 18 år hadde den klart største andelen digitale merkinger, og av de snaut 1 500 anmeldelsene var 90 prosent oppgitt å ha en digital modus operandi. Trolig er den reelle andelen enda høyere for denne typen lovbrudd. Blant anmeldelsene av voldtekt av barn under 14 år og seksuelt krenkende adferd mot barn under 16 år var tilsvarende andeler digitale saker henholdsvis nesten 15 og litt over 28

---

[42] Se Straffesaksbehandlingen i politiet 2024. Politidirektoratet og riksadvokaten, s. 57, for omtale av denne saken.

[43] Anmeldelsestid angir medgått tid fra siste gjerning (gjerningsdato slutt) til registrert anmeldelse.

[44] Se også Steine, I. M., Winje, D., Nordhus, I. H., Milde, A. M., Bjorvatn, B., Grønli, J., & Pallesen, S. (2017). Hvorfor tar det så lang tid å fortelle om seksuelle overgrep? Tidsskrift for Norsk psykologforening, 54(2), 204–208. Artikkelen er basert på en surveybasert studie der det fremgår at det i snitt hadde gått 17,2 år fra første gang de ble utsatt for overgrep til første gang de fortalte noen om overgrepene.

utsatt for overgrep til første gang de fortalte noen om overgrepene

[45] Modus operandi for registrerte straffesaker er en merking av fremgangsmåte eller andre kjennetegn ved et lovbrudd. For enkelte typer lovbrudd er det såkalt tvungen modus, som i praksis betyr at man ikke kan opprette en straffesak uten å registrere minst én modus operandi. Modus operandi kan si noe om omfanget saker som f.eks. er merket med digitale eller nettrelaterte fremgangsmåter. Siden merkingen er gjort manuelt i sak for sak må man ta høyde for en feilmargin, og det er ikke en uttømmende kilde til statistikk.

prosent. I anmeldte voldtekter (ekskl. barn under 14 år) var kun to prosent av sakene oppgitt å ha skjedd med digitale virkemidler.

Tips om overgrep fra digitale tjenestetilbydere
National Center for Missing & Exploited Children (NCMEC) er et delvis offentlig organ i USA hvor en av oppgavene er å motta informasjon fra amerikanske tjenestetilbydere på internett hvor det er mistanke om at noen utnytter barn seksuelt eller sprer materiale som viser seksuelle overgrep mot barn. Denne informasjonen videresender NCMEC til myndighetene i landet hvor gjerningspersonen og/eller offeret bor. I 2016 undertegnet norsk politi en avtale med NCMEC som gjorde at politiet fikk tilgang til å laste ned informasjon om norske gjerningspersoner og ofre fra NCMEC. Dette ga norsk politi muligheten til å få informasjon om IP-adresser som fortsatt kunne spores og identifisere gjerningspersoner og/eller ofre.

I 2025 mottok politiet i overkant av 13 100 tips/rapporter fra NCMEC, hvorav 3 000 ble oversendt til politidistriktene for viderebehandling. Det er flere tips enn i 2024 (nærmere 12 700/nesten 2 500 videresendt), men noen færre enn i 2023 (13 600 tips/nesten 3 200 videresendt). Tipsene blir håndtert i henhold til en prioriteringsveileder, og i 2025 etterforsket politidistriktene 700 saker med bakgrunn i informasjon oversendt fra Kripos.

Flere politidistrikter har rapportert om restanser når det gjelder å opprette anmeldelse og etterforske saker. Det er dessuten noen vesentlige forbehold til statistikken over tips fra NCMEC. Blant annet vil mange ulike tips kunne gjelde én og samme gjerningsperson, og gjerne resultere kun én straffesak. I praksis vil derfor politidistriktene ha etterforsket flere rapporter enn det som fremgår av statistikken. Det bør også tas høyde for at rapporteringen fra politidistriktene om håndteringen NCMEC-rapporter er delvis manuell, noe som gir økt risiko for feilkilder.

I sin rapportering til Riksadvokaten gir statsadvokatembetene uttrykk for at politidistriktene har etablert strukturer og rutiner for håndtering av saker innen internettrelaterte overgrep mot barn. Embetene fremhever at det flere steder er bygget opp spesialisert kompetanse, og at samarbeidet med Kripos i større og mer komplekse saker fungerer godt. For flere distrikter vurderes håndteringen av sakene som systematisk og i tråd med etablerte prioriteringer.

Samtidig peker statsadvokatembetene på betydelige utfordringer knyttet til kapasitet. Det store og økende tilfanget av NCMEC-saker og annen digital informasjon gjør det krevende å sikre en ensartet og tilstrekkelig grundig behandling av alle saker. Flere embeter understreker at distriktene i praksis ikke har ressurser til å etterforske alle saker innenfor saksfeltet, og at prioritering derfor er nødvendig. I enkelte tilfeller vurderes evnen til egeninitierte saker og systematisk etterretningsarbeid som svært begrenset.

Varsel om håndteringen av NCMEC-tips
Troms politidistrikt sendte i mai 2025 et varsel til POD om det de anså som mangelfull håndtering av NCMEC-meldinger, både i eget distrikt og nasjonalt. Troms og Finnmark statsadvokatembeter gjennomførte høsten 2025 en inspeksjon av Troms politidistrikt og Finnmark politidistrikts håndtering av saker mottatt fra Kripos på bakgrunn av varsler fra NCMEC. Gjennomgangen avdekket flere mangler i politidistriktenes håndtering av slike saker. Det ble blant annet identifisert svakheter knyttet til registrering og systematisk oppfølging av varslene, samt utfordringer i prioriteringen og fremdriften i

etterforskningen av sakene. Inspeksjonen avdekket også behov for tydeligere rutiner for behandling og oppfølging av slike varsler.

Riksadvokaten har gitt Det nasjonale statsadvokatembetet (NAST) i oppdrag å undersøke hvordan NCMEC-meldinger følges opp nasjonalt. Undersøkelsen omfattet i første omgang en kartlegging av om politidistriktene har egne rutinebeskrivelser for håndteringen av meldingene, samt en gjennomgang av disse. NAST har også innhentet rutinebeskrivelser fra politidistriktene og informasjon om hvordan meldingene håndteres i praksis. Videre har embetet undersøkt om statsadvokatembetene har utarbeidet egne retningslinjer på området. Rapporten vil følges opp av riksadvokaten og Politidirektoratet, jf. tiltak 5.4.B.

Redusert oppklaringsprosent for seksuallovbrudd

I løpet av 2025 ble det påtaleavgjort nærmere 6 800 seksuallovbrudd. Dette er drøyt to prosent færre enn året før, og samtidig 9 prosent færre enn gjennomsnittet for perioden 2019–2024. I 2025 er det først og fremst en reduksjon i oppklarte saker. Denne nedgangen har bidratt til at den samlede oppklaringsprosenten for seksuallovbruddene var 52,3, som er mer enn fire prosentpoeng lavere enn året før. Ser vi kun på positive påtaleavgjørelser så utgjorde disse nesten en tredjedel av de påtaleavgjorte seksuallovbruddene i 2025.

Det er store variasjoner i oppklaringsprosenten for ulike typer seksuallovbrudd, som det fremgår av figur 5.4.2. Oppklaringsprosenten for saker knyttet til den ordinære voldtektsbestemmelsen var 23 i 2025, mens 63 prosent av sakene som gjaldt voldtekt av barn under 14 år ble oppklart.

Figur 5.4.2. Oppklaringsprosent for påtaleavgjorte seksuallovbrudd, etter type lovbrudd. 2019–2025

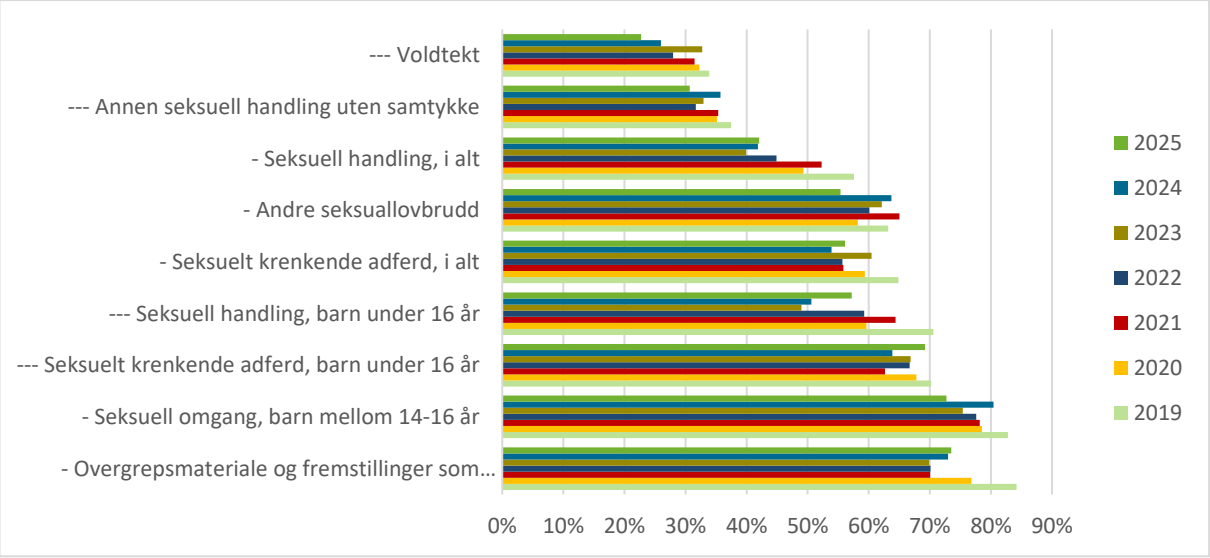

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309 (fryste tall)

Blant de påtaleavgjorte voldtektssakene er det i noen grad forskjeller mellom politidistriktene. I fire distrikter var oppklaringsprosent i voldtektssaker på 17-19 prosent i 2025, mens de to distriktene med høyest oppklaring lå i overkant av 27 prosent i 2025. I saker som gjelder voldtekt mot barn under 14 år var det i 2025 vesentlig større spenn i oppklaringsprosent. Mens to enkeltdistrikter var registrert med en oppklaringsprosent på 43, lå distriktet med høyest oppklaring nesten dobbelt så høyt – med 81 prosent. For

denne typen saker er det vesentlige variasjoner i saksvolum fra år til år, og resultatene vil kunne påvirkes av større sakskomplekser.

Økning i saksbehandlingstid for seksuallovbrudd
For påtaleavgjorte seksuallovbrudd i 2025 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden nesten 185 dager. Denne størrelsen beskriver den medgåtte tiden fra en sak ble registrert hos politiet til det var fattet en påtalemessig avgjørelse, og dette er i gjennomsnitt mer enn 16 dager mer enn i 2024. For seksuallovbrudd som regnes som oppklarte var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden drøyt 213 dager, som tilsvarer en økning på 23 dager fra året før.

Generelt sett er seksuallovbrudd blant sakstypene som det tar lengst tid å etterforske og påtaleavgjøre. Det er likevel vesentlige forskjeller i saksbehandlingstiden mellom ulike typer seksuallovbrudd. I 2025 var gjennomsnittlig saksbehandlingstid for påtaleavgjorte voldtektssaker 185 dager, mens tilsvarende resultat for saker som gjaldt voldtekt av barn under 14 år var 207 dager. For begge disse typene lovbrudd er resultatet i 2025 en betydelig økning fra året før. Av de påtaleavgjorte voldtektssakene i 2025 ble kun 47 prosent avgjort innen saksbehandlingsfristen på 130-dager som ble fastsatt av Politidirektoratet.

Påtaleavgjorte saker i 2025 som gjaldt seksuelt krenkende adferd tok i gjennomsnitt 82 dager å påtaleavgjøre, og er med det den typen seksuallovbrudd med kortest saksbehandlingstid. I saker som gjaldt seksuelt krenkende adferd mot barn under 16 år tok det i 2025 derimot mer enn dobbelt så lang tid fra saksopprettelse til det forelå en avgjørelse i saken – 188 dager.

Noe av årsaken til forskjellen antas å være at seksuallovbrudd mot barn oftere inngår i større sakskomplekser. Seksuelt krenkende adferd mot barn under 16 år var også den typen seksuallovbrudd der størst andel inngikk i sakskomplekser – med 62 prosent i 2025. I praksis innebærer det ofte at sakskompleksene påtaleavgjøres på samme tid. På den annen side vil det i noen tilfeller opprettes nye saker i et sakskompleks inn mot tidspunktet for påtaleavgjørelse, avhengig av hvordan utferdigelsen av tiltalepunkter gjøres. I disse tilfellene vil en del saker få svært kort saksbehandlingstid, men er i realiteten et resultat av et lengre etterforsknings- og påtaleløp.

Lang saksbehandlingstid for voldtekt – uavhengig av utfall
Bruken av politi- og påtaleressurser i forbindelse med en straffesak vil ikke alltid speiles av resultatene. For eksempel ble det fattet en påtaleavgjørelse i nesten 1 500 voldtektssaker i 2025 (ekskl. voldtekt av barn under 14 år).

Figur 5.4.3. Påtaleavgjorte voldtektssaker, etter avgjørelsestype. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid. 2019–2025

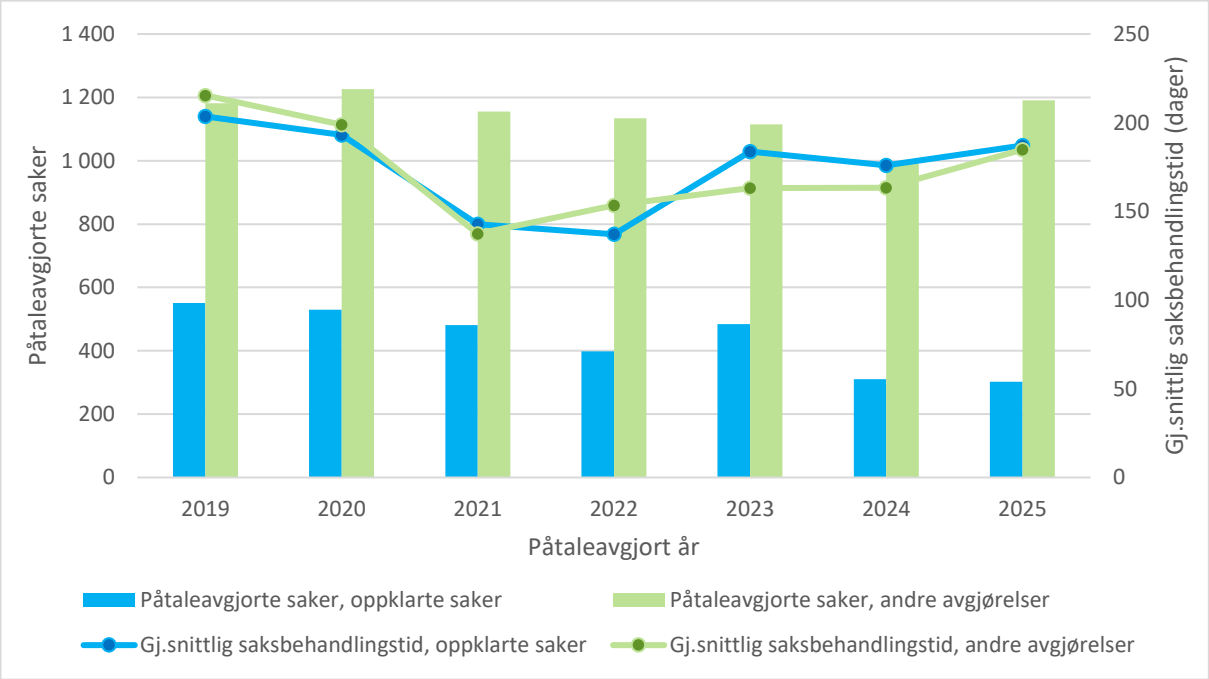

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309 (fryste tall)

Som det fremgår av figur 5.4.3 ble kun 300 av disse ble avgjort på en måte som regnes som oppklart, mens nesten 1 200 saker ble avgjort på andre måter – i hovedsak som *ikke oppklart*. Som linjene i figuren illustrerer er det imidlertid slik at de oppklarte sakene har omtrent like lang saksbehandlingstid som andre avgjørelser.

Dette kan være et uttrykk for at politiet bruker vesentlige etterforskningsressurser på voldtektssaker, selv om bevissituasjonen i mange tilfeller fører til henleggelse. Lang saksbehandlingstid er imidlertid ikke alltid en indikasjon på aktivitet i en sak. Flere statsadvokatembeter peker på at eldre saker med lavt oppklaringspotensial blir prioritert ned i konkurranse med nye, mer akutte saker. Dette vil kunne påvirke både fristoppnåelse og restanseutvikling.

Oppfølging av kvalitetsundersøkelsen om voldtekt

I 2024 ble det gjennomført en nasjonal kvalitetsundersøkelse av politiets behandling av voldtektssaker. Resultatene viste politiet og påtalemyndigheten i hovedsak ivaretar en forsvarlig behandling av voldtektssaker, men peker samtidig på flere svakheter i etterforskningen av sakstypen. Blant annet fremgår det at politiet i for liten grad utnyttet bevispotensialet i digitale spor, og svakheter ved sikringen av slike bevis. Svakheter i etterforskningsledelsen herunder mangelfull bruk av etterforskningsplaner, samt ujevn notoritet i avhør representerer særlig utfordringer. Videre varierte praksisen for bruk av henleggelseskoder. Saksgjennomgangen viste et sammenfall mellom kvalitet på etterforskning og oppklaring.

Høsten 2025 har statsadvokatene har som en del av oppfølgingen av kvalitetsundersøkelsen gjennomført et kontrolltiltak som har omfattet både voldtekts- og mishandlingssaker. Resultatene fra oppfølgingsundersøkelsen viser at det ikke har vært nevneverdige forbedringer i de forhold som ble avdekket i den opprinnelige

undersøkelsen. Statsadvokatembetene har iverksatt fagledelsestiltak på disse områdene som ikke enda har hatt tid til å virke fullt ut.

Bekymring knyttet til kapasitet og kompetanse
I de regionale statsadvokatembetenes rapportering til Riksadvokaten gis det gjennomgående uttrykk for bekymring knyttet til kapasitet, kompetanse og fremdrift i behandlingen av voldtektssaker. Bekymringen begrunnes særlig med sårbar bemanning og høy turnover i politidistriktene, først og fremst på etterforskersiden, men også på påtalesiden. Som nevnt tidligere rapporteres det om at omdisponering av ressurser til KN-innsatsen ytterligere har medført at ressurssituasjonen er satt under press. Betydelig nyansettelse av jurister og utskiftning i fagmiljøene medfører etter embetenes vurdering en midlertidig reduksjon i den operative kapasiteten.

I enkelte distrikter er arbeidet organisert i små enheter, noe som gjør virksomheten særlig sårbar ved fravær og avgang. Denne sårbarheten antas å bidra til ujevn fremdrift og økt risiko for oppbygging av restanser, særlig i perioder med høyt sakstilfang. Stabil og kompetent bemanning over tid fremheves av statsadvokatembetene som en forutsetning for varige forbedringer i saksbehandlingstid og oppklaringsresultater.

Flere politidistrikter har iverksatt tiltak, herunder styrket samhandling mellom påtale og etterforskning, etablering av fagveiledere og organisering i team. Etter embetenes vurdering er tiltakene i flere tilfeller likevel ikke tilstrekkelige til å sikre måloppnåelse innen gjeldende fristkrav. Etterforskningskapasiteten fremheves særlig som en begrensende faktor. Flere embeter peker på økende restanser (IPA3 og IPA12) og at det generelle presset i straffesaksbehandlingen også påvirker fremdriften i voldtektssaker.

Flere embeter peker også i sin rapportering på utfordringer i prioriteringen mellom nye og eldre saker. Det beskrives et mønster hvor etterforskningen ofte kommer godt i gang i sakens initialfase, men senere stanser opp fordi nye, mer akutte saker må prioriteres. Dette fører til at eldre saker blir liggende, noe som påvirker både fristoppnåelse og restanseutvikling. Samtidig ser flere embeter et behov for raskere avgjørelse av saker med lavt oppklaringspotensial, slik at kapasitet frigjøres til saker hvor det er større mulighet for oppklaring.

Flere statsadvokatembeter stiller spørsmål ved om det er realistisk å nå fastsatte fristkrav hva gjelder saksbehandlingstid innenfor dagens ressursrammer, særlig i distrikter med økende anmeldelsestall. Flere embeter peker også på at mål om kort saksbehandlingstid ikke kan vurderes isolert fra målet om reell oppklaring i saker med oppklaringspotensial. En ensidig vektlegging av kort saksbehandlingstid kan innebære en risiko for at saker med lavt oppklaringspotensial prioriteres for rask avslutning, mens mer ressurskrevende saker blir liggende.

5.4.2 Vurdering

For seksuallovbrudd generelt er utviklingen i 2025 preget av svake resultater. Nedgang i oppklaringsprosent, økt saksbehandlingstid og en markant vekst i restanser gir grunn til bekymring. Utviklingen innebærer at flere saker blir liggende uavklart over lengre tid, noe som kan svekke både mistenkte og fornærmedes rettssikkerhet, redusere tilliten til strafferettspleien og forringe bevisbildet når sakene først føres for retten. Voldtektssaker stiller høye krav til kompetanse. Høy turnover og vanskeligheter med rekruttering av erfarne påtalejurister og etterforskere vil kunne ha negativ betydning for kvaliteten, oppklaringsprosenten, antall saker under etterforskning og saksbehandlingstiden. Slik det er redegjort for i kapittel 5.1 har den intensiverte innsatsen mot kriminelle nettverk hatt

en forsterkende effekt på rekrutteringen på andre områder, deriblant seksuallovbrudd. Selv om seksuallovbrudd er saker som ofte reiser bevismessige utfordringer, viser kvalitetsundersøkelsen av voldtektssaker fra 2024 at det er sammenfall mellom kvalitet i etterforskningen og oppklaring på området og dette bidrar til å forsterke bekymringen.

Samtidig må det legges til grunn at de observerte resultatene ikke kan tilskrives etterforskningskvaliteten alene. Seksuallovbrudd er saker som ofte reiser bevismessige utfordringer av grunnleggende karakter. Like fullt er det nødvendig at politiet og påtalemyndigheten styrker arbeidet med planlegging, bevisinnhenting og notoritet for å øke sannsynligheten for oppklaring og sikre et høyt kvalitetsnivå i alle ledd av straffesaksbehandlingen.

Statsadvokatene har som nevnt iverksatt fagledelsestiltak i distriktene som oppfølging av kvalitetsundersøkelsen. Høy grad av turnover vil redusere effekten av kompetansetiltak, og for at statsadvokatene skal lykkes med tiltakene er det sentralt at distriktene har tilstrekkelig etterforsknings- og påtalekapasitet på kriminalitetsområdet, og at det sikres kontinuitet slik at kompetansen beholdes.

I samarbeid med riksadvokaten er Politidirektoratet i startfasen med å bygge nye helhetlige straffesaksløsninger for politiet. Løsningene vil gi bedre støtte for ledelse og organisering av etterforskning, herunder etterforskningsplan, som vil bli mer brukervennlig enn de eksisterende løsningene (BL/Indicia). For å øke kvaliteten i voldtektssaker mener riksadvokaten at dette arbeidet må intensiveres.

Seksuallovbrudd mot barn
Kriminalitetsområdet er prioritert høyt i distriktene, og sakene etterforskes som regel av personell med særskilt kompetanse, hvilket bidrar til at de sakene som etterforskes holder høy kvalitet. God informasjonsdeling mellom ulike tjenester er en forutsetning i disse sakene. De generelle utfordringene som de fleste distrikter opplever med turnover og rekruttering, får også betydning for kapasiteten til å etterforske disse sakene. Dette kan påvirke kvaliteten på etterforskningen, som igjen kan påvirke hvor mange saker politiet klarer å oppklare, og hvor mange overgrep som kan stanses og avverges.

Et gjennomgående tema er behov for tydelige nasjonale retningslinjer for håndtering av NCMEC-saker. Statsadvokatembetene viser til at praksis varierer mellom distriktene, både når det gjelder registrering og terskler for etterforskning. Det vurderes som hensiktsmessig med klarere nasjonale rammer for å bidra til større grad av ensartet praksis og bedre prioritering av ressursene.

I samarbeid med Riksadvokatembetet har Politidirektoratet startet en prosess med oppfølging av NCMEC-sakene. En del av oppfølgingen er å foreta en gjennomgang av rutiner for behandling av rapporter fra tjenesteleverandører (bl.a. NCMEC-tipsene) nasjonalt og i distriktene, og undersøke håndteringen av tipsene. Rapporten er pr. mars 2026 ferdigstilt og levert, og vil bli gjennomgått med formål om å vurdere behov for nasjonale retningslinjer, blant annet for å sikre bedre utnyttelse av politiets kapasitet.

5.4.3 Tiltak

5.4.A Aktorering i voldtektssaker

Riksadvokaten bestemte i 2025 at saker om voldtekt etter straffeloven §§ 291-294, skal aktoreres av statsadvokatene. Gitt utviklingen som nevnt over,

at sakene ofte har et krevende bevisbilde, samt lovendringen[46] som trådte i kraft 1. juli 2025 år, er riksadvokatens syn at det er viktig å bruke statsadvokatenes kompetanse og erfaring på å aktorere disse sakene. Tiltaket videreføres i 2026.

5.4.B Oppfølging av NCMEC-utredning

Riksadvokaten mottok NAST sin utredning om oppfølging av NCMEC-meldinger primo mars 2026. Riksadvokaten og Politidirektoratet vil gjennomgå rapporten og vurdere videre oppfølging på feltet.

Voldtekt er et satsingsområde i fellesplanen til Riksadvokaten og Politidirektoratet. Sett i sammenheng med de ovennevnte utredningene og tiltakene, vurderer riksadvokaten og Politidirektoratet det som lite hensiktsmessig å iverksette ytterligere nasjonale tiltak på nåværende tidspunkt. Riksadvokaten viser til at de regionale statsadvokatembetene skal gjennomføre inspeksjoner og tilsyn, og iverksette lokale tiltak overfor underliggende politidistrikter der dette anses nødvendig.

[46] Se Lov om endringer i straffeloven (samtykke til seksuell omgang m.m.)

5.5 Barne- og ungdomskriminalitet

5.5.1 Situasjonsbeskrivelse

Noe redusert nivå av registrert barne- og ungdomskriminalitet

I løpet av 2025 ble det anmeldt til sammen 20 900 forhold der mistenkte eller siktede var under 18 år på gjerningstidspunktet. Det tilsvarer en reduksjon på 3,5 prosent fra året før. I all hovedsak kan nedgangen knyttes til at det er registrert færre anmeldelser mot barn under 15 år. Forholdene i 2025 gjelder nærmere 10 900 anmeldte personer i nesten 17 000 ulike straffesaker.[47]

Figur 5.5.1. Anmeldte forhold og unike gjerningspersoner der mistenkt eller siktet er under 18 år, etter anmeldelsestertial og alder ved gjerning. 2019–2025

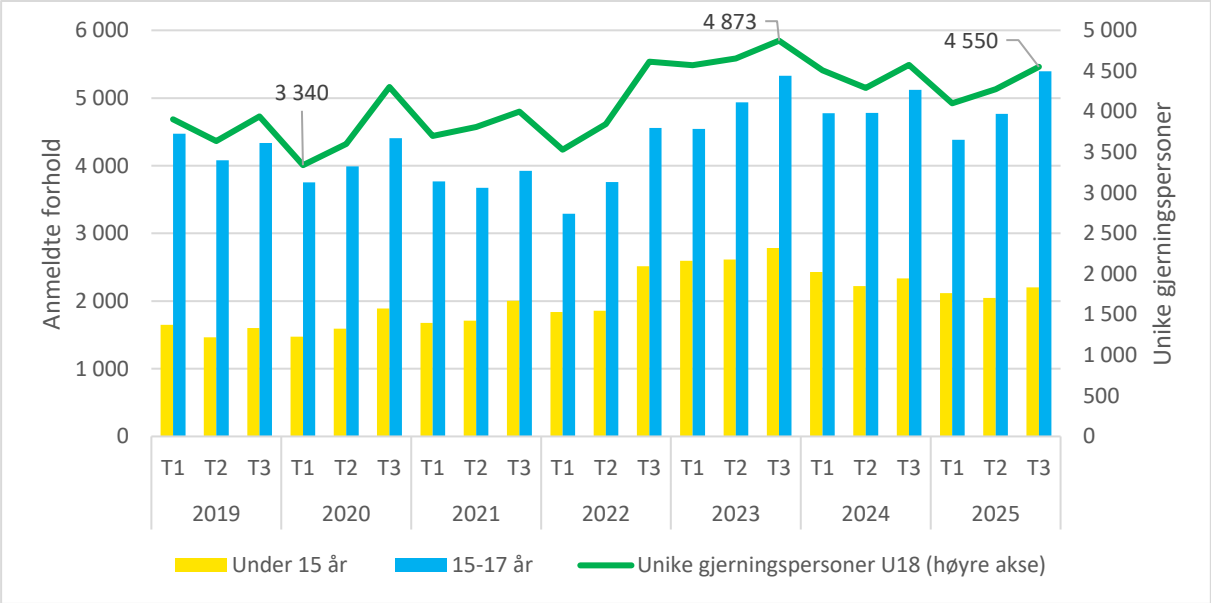

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten følger relativt faste sesongvariasjoner fra år til år, som illustrert i figur 5.5.1. I likhet med anmeldte lovbrudd generelt blir det registrert flest anmeldelser mot barn under 18 år før sommeren og i høstmånedene, mens klart færrest anmeldelser blir opprettet rundt årsskiftet og i sommermånedene juli og august.

Som illustrert i figur 5.2.2 nedenfor har det vært store endringer i anmeldte forhold siden 2008, også når det justeres for befolkningsutviklingen. For unike personer registrert som mistenkt eller siktet har likevel utviklingen vært vesentlig mer stabil. I 2025 var de 20 900 anmeldte forholdene knyttet til nærmere 10 900 barn og unge under 18 år, hvorav litt over 10 700 var barn i alderen 10-17 år. Det tilsvarer drøyt to prosent av befolkningen i denne aldersgruppen. Med unntak av i 2023 (2,3 prosent) har andelen

[47] Som hovedregel skal det opprettes én anmeldelse/straffesak for hver fornærmet for en straffbar handling. I én og samme straffesak kan det imidlertid være flere antatte gjerningspersoner, og for hver mistenkt/siktet/domfelt i en straffesak opprettes det et selvstendig *forhold*. Det innebærer at antall forhold ikke tilsvarer antall anmeldelser/straffesaker. For eksempel var de 20 900 anmeldte forholdene mot barn under 18 år i 2025 knyttet til nesten 17 unike straffesaker, som gir et gjennomsnitt på 1,23 registrerte gjerningspersoner under 18 år per sak (i realiteten vil tallet være høyere ettersom enkelte saker også har gjerningspersoner *over* 18 år). Til sammenligning var det i gjennomsnitt 1,15 forhold per sak i perioden 2014–2016, som de siste 30 årene er perioden med det laveste nivået av barne- og ungdomskriminalitet,

anmeldte barn og unge i befolkningen holdt seg relativt stabil mellom 1,9 og 2,1 prosent i perioden 2017–2025.

Kort eller langt perspektiv på kriminalitetsutviklingen blant barn og unge?
Med relativt store sesongvariasjoner i anmeldelser bør den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten ses over en lengre tidsperiode for å kunne vurdere trender og utviklinger. Som det fremgår av figur 5.5.2 kom den kraftige økningen i anmeldte forhold blant barn og unge i 2023 i kjølvannet av en økende utvikling siden bunnpunktet i 2015, men etter en utflating under pandemiårene. Økningen i 2023 gjaldt de fleste alderstrinn, alle politidistrikter og de fleste typer lovbrudd, og skapte betydelig offentlig og politisk oppmerksomhet, inkludert mange tiltak fra myndighetene.

Perioden forut for 2015 var på den annen side preget av en langvarig og betydelig reduksjon i barne- og ungdomskriminaliteten. Reduksjonen i anmeldelser mot barn og unge fra midten av 2000-tallet og frem til 2015 gjaldt spesielt tyveri, narkotikalovbrudd og ulike typer av ordenslovbrudd.[48]

Figur 5.5.2. Anmeldte forhold og unike gjerningspersoner (mistenkt eller siktet) under 18 år. Pr. 1 000 innbyggere (10-17 år). 2008–2025[49]

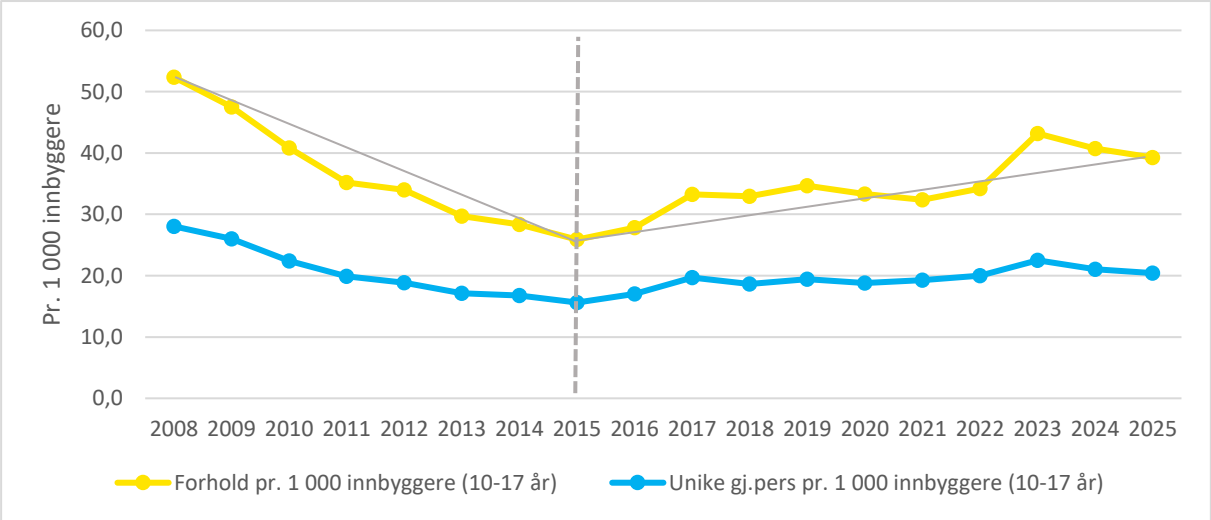

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Overordnet sett kan den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten deles i to perioder, slik det er illustrert i figuren. Anmeldelsestoppen i 2023 kan derfor betraktes både som en kraftig økning på kort sikt og som en viss reduksjon sammenlignet med slutten av 2000-tallet.

---

[48] Etterforskede lovbrudd, 2015: Færre unge tatt for lovbrudd. Statistisk sentralbyrå, 20.09.2017

[49] Kriminalstatistikk med lange tidsserier bør hensynta befolkningsutviklingen. For barne- og ungdomskriminaliteten er aldersgruppen 10-17 år lagt til grunn, ettersom personer under 10 år kun unntaksvis blir anmeldt for straffbare forhold (mellom 100 og 150 personer årlig). I 2010 var det nærmere 507 000 personer i aldersgruppen 10-17 år, og denne populasjonen holdt seg svært stabil frem til 2019 (507 509 personer). De seneste årene har imidlertid denne delen av befolkningen økt, og pr. 1. januar 2025 var det registrert 532 445 personer i denne aldersgruppen. Det tilsvarer en økning på nærmere 24 900 barn eller 4,9 prosent sammenlignet med 2019. Økningen skyldes i hovedsak flere ukrainske statsborgere i Norge: i aldersgruppen 6-19 år er det en økning på 20 000 personer med ukrainsk statsborgerskap perioden 2019–2025.

Over denne lange tidsperioden har imidlertid det skjedd endringer i hvilke lovbrudd barn og unge anmeldes for. I 2008 utgjorde vinningslovbrudd, som i størst grad gjelder mindre tyveri/naskeri, den klart største andelen av anmeldte forhold blant barn under 18 år med 33 prosent. Til sammenligning var antallet vinningsforhold halvert i 2025, og utgjør nå 21 prosent av lovbruddsporteføljen til barn og unge.

Anmeldte narkotikalovbrudd blant barn under 18 år har hatt samme utvikling, og både antall og andel er redusert i 2025 sammenlignet med 2008.[50] På den annen side er det flere voldsanmeldelser i 2025 enn i 2008, noe som i all hovedsak gjelder de mindre alvorlige typene voldslovbruddene kroppskrenkelser og trusler. Blant anmeldelsene mot barn under 18 år utgjorde voldslovbrudd 28 prosent i 2025, mot 16 prosent i 2008.[51]

I et internasjonalt perspektiv har den langvarige utviklingen i den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten har flere likheter på tvers av alle de skandinaviske landene[52], samt i Finland og Tyskland.[53] Selv om sammenligninger av kriminalstatistikk mellom ulike land bør gjøres med vesentlige forbehold er det samme mønsteret med store årlige fall synlig i alle disse landene fra slutten av 2000-tallet og utover 2010-tallet.

Hvor sammenlignbar er statistikken over tid?
Endringene i barn og unges registrerte lovbrudd kan være et utrykk for faktiske endringer over tid. Samtidig kan de være et uttrykk for andre typer endringer. Generelt vil sammenligninger av kriminalstatistikk over lengre tidsperioder kunne påvirkes av strukturelle endringer som det ikke nødvendigvis kan måles effekten av direkte. Dette kan være normlovendringer, organisatoriske endringer, anmeldelsestilbøyelighet i befolkningen og hos offentlige myndigheter, eller endringer i registreringsrutiner.

Det er ikke usannsynlig at dette også gjelder overfor barn og unge. I tillegg til juridiske og strukturelle endringer, som innføringen av ny straffelov (2015) og politireformen (2016), er det mulig at endrede terskler for anmeldelse kan ha påvirket omfanget av den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten. Det bør også tas høyde for at barne- og ungdomskriminaliteten beskriver en populasjon som er i kontinuerlig utskifting.

Bruk av kriminalstatistikk i beskrivelsen av omfang og utvikling i barne- og ungdomskriminaliteten bør ta høyde for flere vesentlige forskjeller mellom Statistisk sentralbyrås (SSB) offisielle kriminalstatistikk og politiets driftsstatistikk.[54] Direkte

---

[50] I 2008 ble det anmeldt 8 900 forhold som gjaldt vinningslovbrudd, mot 4 450 i 2025. Tilsvarende antall for narkotikalovbrudd var hhv. drøyt 2 300 i 2008, mot nesten 1 250 i 2025.

[51] De nesten 4 200 anmeldte voldsforholdene mot barn og unge utgjorde 16 prosent av de totalt sett 26 500 forholdene i 2008. I 2025 ble det registrert drøyt 5 800 voldsforhold, som tilsvarer 28 prosent av alle forhold mot barn og unge dette året (20 900).

[52] Se for eksempel det danske Justitsministeriets rapport Udvikling i børne- og ungdomskriminalitet 2014–2023, og Bråttsforebyggande råds (BRÅ) offisielle kriminalstatistikk for Sverige. Fra midten av 2000-tallet og frem til 2018 er trender og utviklingen i registrert barne- og ungdomskriminalitet svært likt i hele Skandinavia og i Finland. Tyskland følger overordnet sett den samme trendlinjen, men med ulikt utviklingsmønster. Fra og med 2019 er det imidlertid registrert en nedgang og derpå en utflating i Danmark, mens det i Norge og Sverige har vært en økning i etterkant av pandemien. Merk at det er noe usikkerhet knyttet til sammenligning av kriminalstatistikk på tvers av landegrenser, blant annet på grunn av ulik straffelovgivning og av hensyn til ulikhet i registreringspraksis og tellemåter.

[53] I perioden 2007–2014 og 2019–2023 er utviklingen i den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten i Tyskland svært like den norske utviklingen. Se den offisielle kriminalstatistikken for Tyskland, utarbeidet av Bundeskriminalamt (BKA). For den offisielle kriminalstatistikken i Finland, se Statistics Finland.

[54] De mest vesentlige forskjellene mellom SSBs og politiets statistikk over barne- og ungdomskriminalitet er som følger: i) SSBs statistikk tar utgangspunkt i tidspunkt for rettskraftige avgjørelse, mens politiets statistikk fordeler etter tidspunktet et forhold eller en sak første gang fikk en påtalemessig avgjørelse. Dette kan

sammenligninger bør gjøres med hensyn til metodiske forskjeller og ulikheter i kvalitetssikring mv.[55]

Flertallet anmeldte barn har kun ett forhold

Blant de nærmere 10 900 unike barna som ble anmeldt for lovbrudd i 2025 var det store forskjeller i lovbruddstyper og -hyppighet. I overkant av 69 prosent av de anmeldte var registrert med kun ett forhold, som illustrert i figur 5.5.3.

Figur 5.5.3. Anmeldte forhold og unike gj.personer under 18 år, etter antall forhold

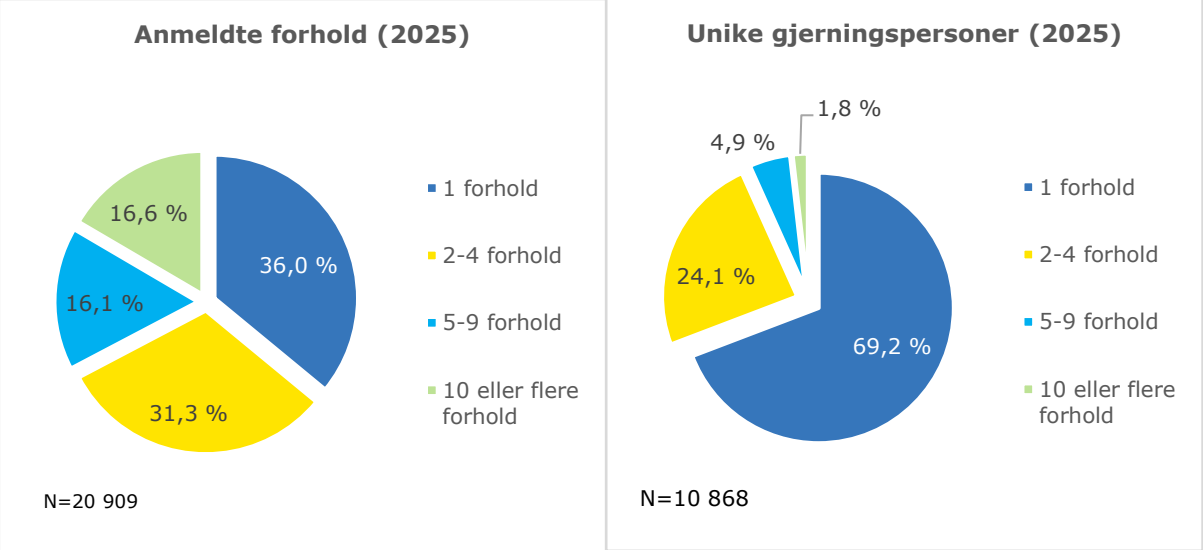

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Som det også fremgår av figuren var engangslovbryterne registrert med 36 prosent av de anmeldte forholdene. Til sammenligning var drøyt 530 barn anmeldt for 5-9 forhold i løpet av 2025, mens nesten 200 barn hadde flere enn ti anmeldelser. Selv om disse gruppene bare utgjorde snaut syv prosent av gjerningspersonene, stod disse 730 barna bak så mye som 33 prosent av forholdene.

Det er også slik at personer med kun ett anmeldt forhold har en noe annen lovbruddsportefølje enn de som blir anmeldt for mange forhold. I 2025 utgjorde trafikklovbrudd 15 prosent av de anmeldte forholdene blant personer med én anmeldelse i løpet av året, og i størst grad dreier dette seg om personskade i trafikk, ulovlig hastighet og kjøring uten gyldig førerkort. Til sammenligning var trafikkandelen for de meste aktive lovbryterne på syv prosent. For personer med ti eller flere forhold i 2025 gjaldt derimot over én tredjedel av forholdene et voldslovbrudd, mens voldsandelen blant personer med ett anmeldt forhold var 22 prosent. Samlet sett er det slik at de mest

innebære både en tidsmessig forskyvning og en ulikhet i hvilken avgjørelse som telles med. ii) SSBs statistikk avgrenser populasjonen til *oppklarte forhold*, mens politiets statistikk som hovedregel gir en fulltelling av alle forhold på tidspunktet for anmeldelse. For 15-17 åringene innebærer det en avgrensning der omkring 30-40 prosent ikke blir oppklart, og dermed utelatt fra SSBs statistikk. For barn under 15 år blir imidlertid så godt som alle forhold avgjort og oppklart fordi denne gruppen ikke er strafferettslig ansvarlig. For SSBs statistikk gir det en skjevhet fordi statistikken tilnærmet fullteller anmeldelser mot barn under 15 år, men det for 15-17 åringene foretas en avgrensning. Hensikten med at politiets statistikk viser en fulltelling av forhold mot barn under 18 år er nettopp at det skal være mulig å gjøre direkte sammenligninger mellom gruppen 15-17 år og de under 15 år. For mer informasjon, se Om statistikken tilknyttet SSBs statistikk over etterforskede lovbrudd,

[55] Se f.eks. Storberget-utvalgets rapport De er våre barn – om å holde hodet kaldt og hjertet varmt for en redegjørelse av forskjellene mellom SSBs og politiets statistikk (s. 53).

aktive lovbryterne har en mer alvorlig lovbruddsportefølje enn de med færre forhold, selv om det er stor variasjon i alvorlighet også innad i gruppen av mest aktive lovbrytere.[56]

De få aktive lovbryterne har stort avtrykk i statistikken

Straffesaksresultatene for 2023[57] viste at den betydelige økningen i anmeldte forhold blant barn under 18 år skyldtes både flere hyppige lovbrytere og flere engangslovbrytere. Som det fremgår av figur 5.5.4 var imidlertid økningen klart størst blant barn som ble anmeldt for ti eller flere forhold i løpet av året, en gruppe som de siste tre årene har talt mellom 200 og 250 enkeltpersoner. De siste to årene er det også denne mest aktive gruppen unge lovbrytere som har størst reduksjon i antall forhold, og dermed størst effekt på den samlede nedgangen i barne- og ungdomskriminalitet.

Figur 5.5.4. Anmeldte forhold der mistenkt eller siktet var under 18 år, etter antall forhold per gjerningsperson i løpet av året. 2019–2025

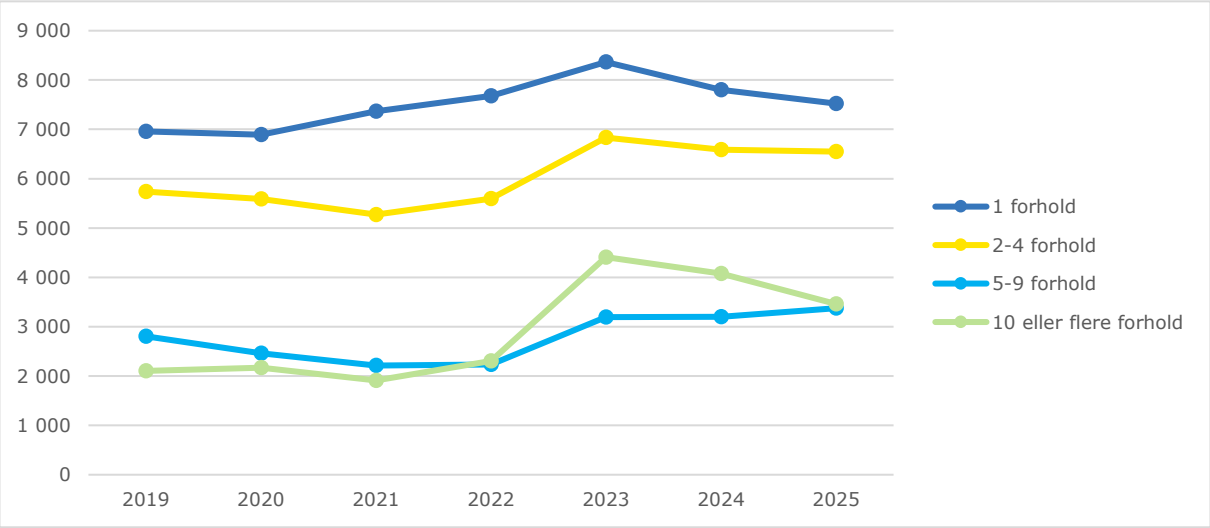

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Størst nedgang for barn under 15 år

Nedgangen i registrert barne- og ungdomskriminalitet de siste to årene knytter seg i størst grad til barn under 15 år. De nærmere 6 400 anmeldte forholdene for denne aldersgruppen i 2025 tilsvarer en reduksjon på ni prosent fra året før, og innebærer langt på vei en reversering av den store økningen som ble registrert i 2023. For aldersgruppen 15-17 år er det ikke registrert tilsvarende reduksjon, og antall forhold i perioden 2023–2025 ligger vesentlig over tilsvarende antall før og under pandemiårene.

En betydelig forskjell mellom barn under 15 år og 15-17 åringene er antall forhold hver enkelt person blir anmeldt for. For barn under 15 år var om lag 20 prosent av de anmeldte forholdene i 2025 knyttet til personer med fem eller flere anmeldelser, som er en lavere andel enn i 2024 og 2025 (25 prosent). Til sammenligning var hele 38 prosent av forholdene blant 15-17 åringene knyttet til de mest aktive lovbryterne, og denne andelen er lik som i foregående to år. Dette indikerer ikke bare at de mest aktive lovbryterne har stor innvirkning på volumet av den registrerte barne- og

[56] Det er et betydelig spenn i alvorlighet blant barn som er registrert med ti eller flere forhold i løpet av et år. Enkelte av disse barna er kun anmeldt for bøteforhold, f.eks. mindre tyveri, mens andre har en svært alvorlig portefølje.

[57] Straffesaksbehandlingen i politiet 2023. Politidirektoratet og riksadvokaten

ungdomskriminaliteten, men også at utviklingen for de to aldersgruppene har vært ulik i 2025.

Samlet sett er nesten 200 unike barn under 18 år registrert med ti eller flere forhold i 2025, som er en nedgang fra 2024 (230) og 2023 (nesten 250). Imidlertid ble det registrert drøyt 530 barn under 18 år med 5-9 anmeldte forhold i 2025 – som er noen flere enn i foregående to år.

Flest anmeldelser mot 15-17 år gamle gutter

I 2025 stod guttene bak 81 prosent av de anmeldte forholdene mot barn og unge under 18 år. Denne andelen er marginalt større enn i perioden 2021–2024. Det er også slik at anmeldte gutter i gjennomsnitt blir anmeldt for flere forhold enn jentene. I gjennomsnitt ble anmeldte jenter registrert med 1,5 til 1,6 forhold pr. år i hele perioden 2019–2025. Til sammenligning har anmeldte gutter i gjennomsnitt to forhold hver de siste tre årene, som er en økning fra omkring 1,8 forhold i årene 2019–2022. I all hovedsak skyldes denne økning flere gutter i blant de mest hyppige lovbryterne. I 2025 var det også slik at 76 prosent av de anmeldte jentene kun var registrert med ett forhold i løpet av året, mens den tilsvarende andelen for gutter var drøyt 67 prosent.

Figur 5.5.5. Anmeldte forhold og unike gjerningspersoner der mistenkt, siktet eller domfelt var under 18 år, etter kjønn og alder. 2019–2025

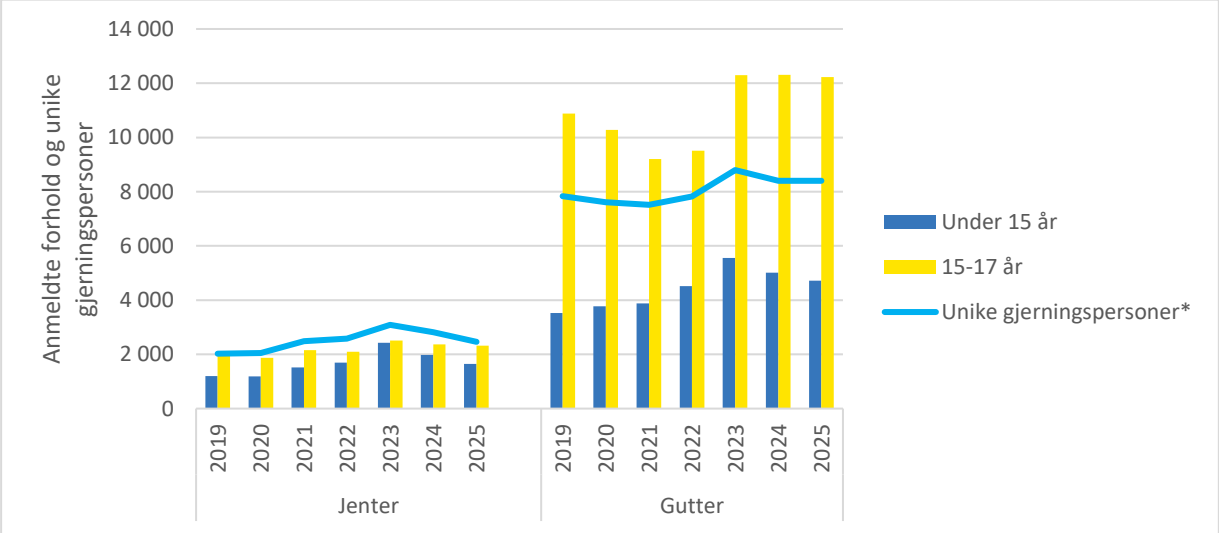

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

* Av de unike gjerningspersonene som blir anmeldt for straffbare forhold i løpet av et år blir om lag tre av ti anmeldt for mer enn ett forhold. En andel av disse blir registrert med forhold både som 14-åring og 15-åring i løpet av samme år. Unike gjerningspersoner kan derfor ikke brytes ned på alder.

Stabilt antall voldslovbrudd siste tre år, reduksjon i mindre tyveri

I løpet av 2025 ble det registrert litt over 5 800 anmeldte forhold for voldslovbrudd der mistenkt eller siktet var under 18 år. Det er om lag like mange som i foregående to år, men innebærer en betydelig økning sammenlignet med 2022 og tidligere. Barn under 15 år har imidlertid en markert reduksjon i anmeldte voldsforhold, mens 15-17 åringene har en motsvarende økning. Samlet sett utgjør kroppskrenkelser og trusler (ekskl. grove tilfeller) om lag to tredjedeler av all anmeldt vold mot barn under 18 år.

Mindre tyveri er en av lovbruddstypene som barn og unge oftest blir anmeldt for. I 2025 ble det anmeldt 2 000 slike forhold. Det er så mye som 1 500 færre forhold enn i 2023, og er det laveste antallet som er registrert i perioden 2019–2025. Nedgangen i 2024

gjelder begge aldersgruppene og både jenter og gutter, men er klart størst blant jenter under 15 år.

I 2025 ble det registrert 675 anmeldte forhold som gjaldt ran eller grovt ran. Det utgjør en reduksjon på hele 30 prosent fra 2024, men er likevel 62 prosent flere enn i perioden 2019–2025. Store deler av denne nedgangen knyttes til gutter under 15 år, og for Oslo politidistrikt er antall anmeldte ransforhold i 2025 mer enn halvert. Dette er en type lovbrudd som ofte begås sammen med andre. Det betyr også at enkelte ranssaker kan ha mange mistenkte og siktede, og det kan derfor være stor variasjon i anmeldelser fra år til år.

Blant de anmeldte forholdene mot barn under 18 år var det i 2025 noe over 1 050 seksuallovbrudd, 550 økonomilovbrudd og 1 600 tilfeller av skadeverk. For disse lovbruddstypene er anmeldelsene om lag på nivå med året før. De 1 250 anmeldte narkotikaforholdene er imidlertid en reduksjon på 13 prosent fra året før, mens de nærmere 2 800 anmeldte forholdene for trafikklovbrudd utgjør en tilsvarende stor økning fra 2024.

Figur 5.5.6. Anmeldte forhold der mistenkt, siktet eller domfelt var under 18 år, etter kriminalitetstype og utvalgte lovbruddstyper. 2019–2025

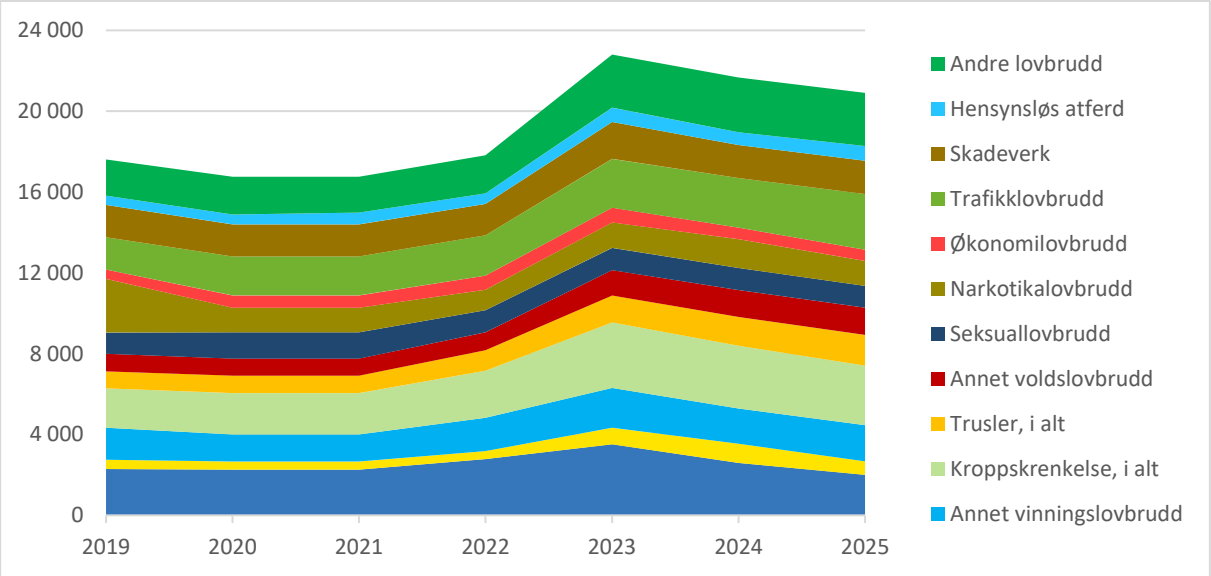

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Nesten syv av ti er ikke tidligere anmeldt

Den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten beskriver en aldersmessig avgrenset befolkningsgruppe, og denne populasjonen i kontinuerlig utskifting. Dersom vi sorterer anmeldelsene etter den enkelte persons nyeste forhold var nesten én fjerdedel 17 år på gjerningstidspunktet. Disse vil havne utenfor statistikken over barne- og ungdomskriminalitet ved forhold begått etter fylte 18 år. Det er også slik at enkelte anmeldelser gjelder lovbrudd begått flere år tilbake i tid, for eksempel for seksuallovbrudd mot barn.

Av de nesten 10 900 personene under 18 år som ble anmeldt for et forhold i 2025 var nesten 3 500 personer også anmeldt for straffbare forhold i perioden 2019–2024. Det tilsvarer 32 prosent av de registrerte gjerningspersonene i 2025. Samtidig betyr det at nesten 7 400 personer eller 68 prosent – *ikke* ble anmeldt for noen forhold i foregående

seks år, som det fremgår av figur 5.5.7.[58] Dette innebærer at et stort flertall av barna som blir registrert med et lovbrudd i et gitt år ikke tidligere har vært anmeldt til politiet.

Figur 5.5.7. Unike personer under 18 år anmeldt i 2025, etter antall anmeldte forhold i 2019–2024

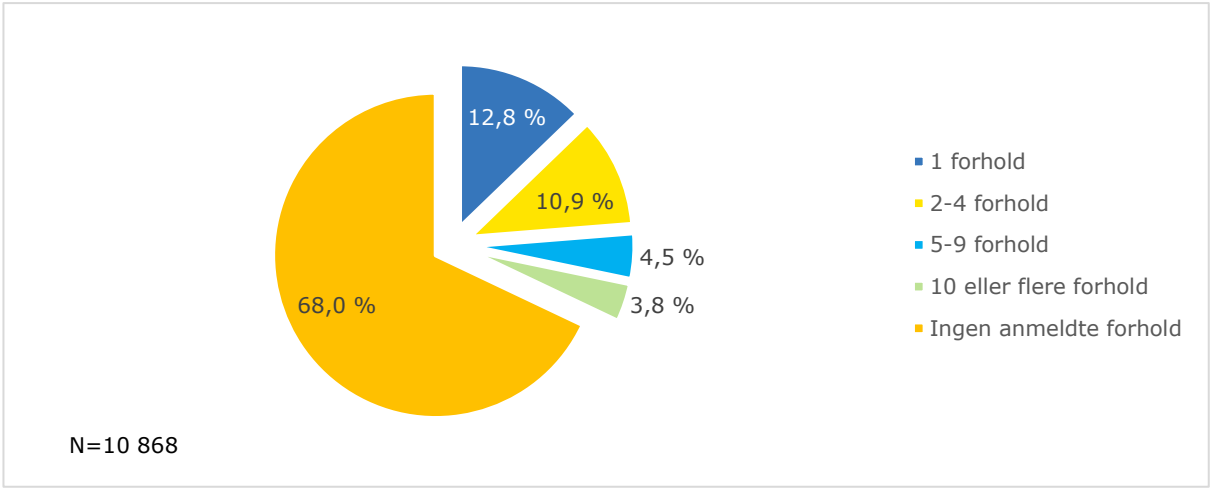

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

De mest aktive lovbryterne blir oftere anmeldt for nye lovbrudd

Selv om flertallet av de anmeldte personene under 18 år i 2025 ikke er anmeldt i den foregående seksårsperioden (2019–2024) er det store variasjoner mellom de ulike gruppene av lovbruddshyppighet. Av de drøyt 7 500 personene som er anmeldt for kun ett forhold i 2024 hadde i overkant 1 700 personer – eller 23 prosent – minst én anmeldelse mot seg i perioden 2019–2024, slik det fremgår av figur 5.5.7.

Denne andelen øker i takt med antall forhold en person er anmeldt for i 2024. Drøyt 46 prosent av personene med to til fire anmeldte forhold i 2025 var også anmeldt i den foregående perioden, og tilsvarende andel var drøyt 70 prosent for gruppen med fem til ni forhold i 2025. Klart størst andel med nye lovbrudd finner vi blant de nesten 200 personene som ble anmeldt for ti eller flere forhold i 2025: 88 prosent var registrert med anmeldelser i de foregående seks årene.

[58] For personer som var 17 år i 2025 vil kontrollperioden her dekke tiden da de var mellom 12 og 16 år. For andre aldersgrupper dekker den enda yngre aldre. Ettersom personer under 12 år, og spesielt de under 10 år, sjelden blir anmeldt for straffbare forhold kan vi anta at andelen på 70 prosent i stor grad beskriver en populasjon som aldri tidligere er anmeldt.

Figur 5.5.8. Unike personer under 18 år anmeldt i 2025, etter antall forhold i 2025 og hvorvidt personen var anmeldt i perioden 2019–2024

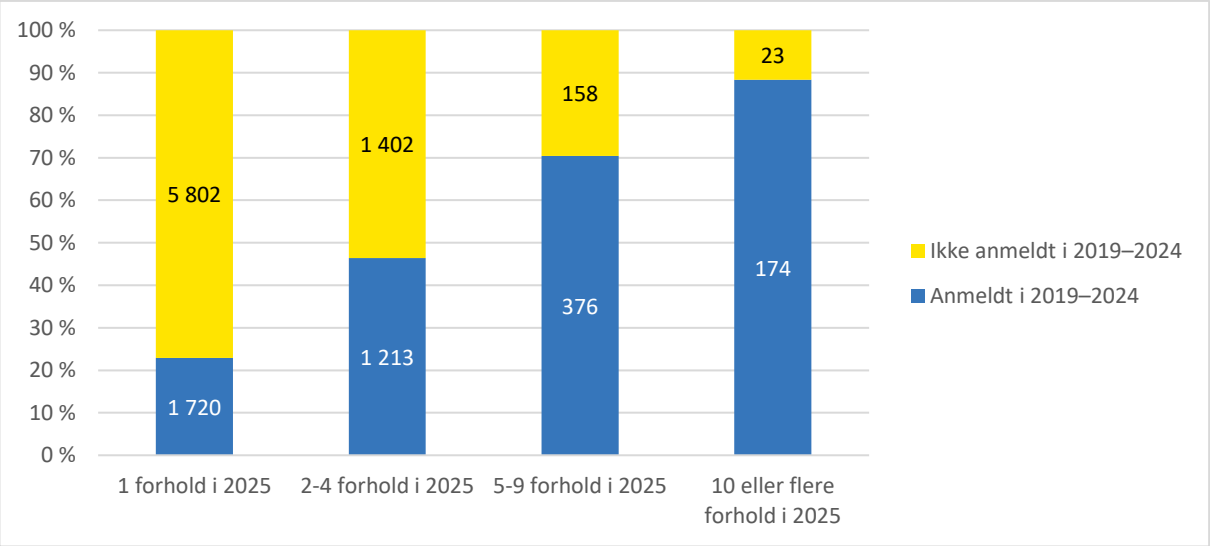

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Blant de 230 barna som i 2024 ble registrert med ti eller flere anmeldte forhold er det tilsvarende stor andel som ble anmeldt på nytt i 2025. I alt er 201 eller 88 prosent anmeldt på nytt, hvorav 168 ble anmeldt som mindreårige og 33 ble anmeldt etter fylte 18 år.

Først offer, så gjerningsperson?

Barna som oftest blir anmeldt for kriminalitet er også ofte registrert som fornærmede i straffesaker. Samlet sett var 77 prosent av de mest aktive barna i 2025 tidligere registrert som fornærmet. Denne andelen har vært stabil de siste tre årene, som illustrert i figur 5.5.9.

Figur 5.5.9. Unike personer under 18 år anmeldt for ti eller flere forhold i løpet av året, etter tidligere registreringer som fornærmet og alder som fornærmet. 2019–2025

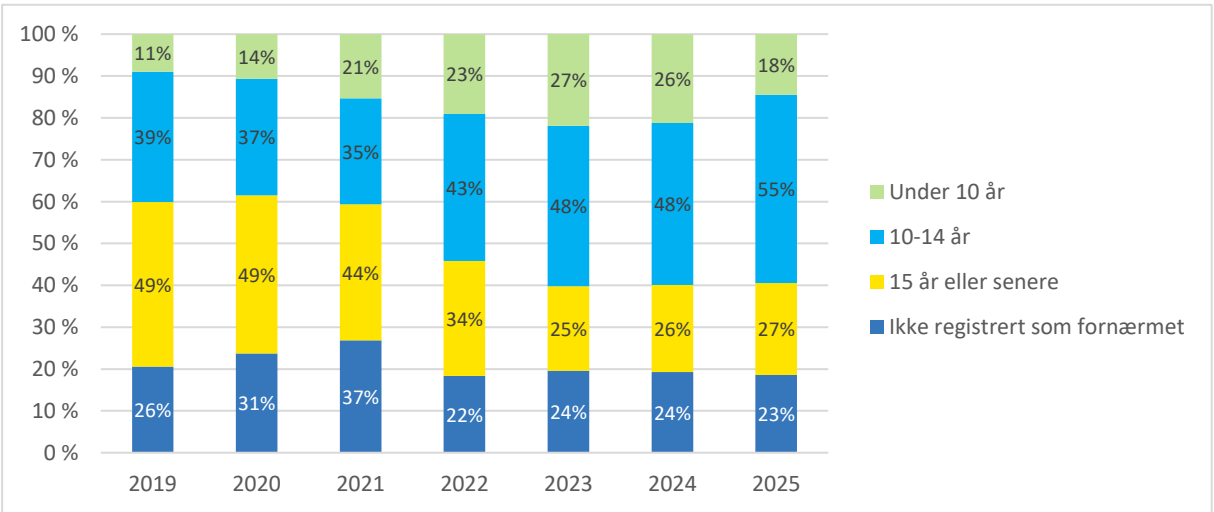

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall

Det er ikke uvanlig at de mest aktive lovbryterne under 18 år er registrert i straffesaker både som fornærmede og gjerningspersoner i løpet av samme periode. For eksempel er

minst én tredjedel[59] av disse barna de siste tre årene utsatt for lovbrudd etter fylte 15 år, og for de aller fleste er dette etter at de selv er anmeldt for lovbrudd.

Som illustrert i figuren er det de siste fire årene omkring halvparten av de mest aktive lovbryterne som tidligere har vært utsatt for lovbrudd i alderen 10-14 år, mens mellom 18 og 27 prosent ble fornærmet i en straffesak før de fylte ti år. Blant de som er fornærmet før fylte ti år er så mye som 93 prosent registrert som fornærmet i en volds- eller seksualsak.[60] Samlet sett har det store flertallet av de mest aktive lovbryterne under 18 år en alvorlig historikk også som fornærmet i straffesaker.

Lengre saksbehandlingstid for U18-forhold

I 2025 fattet påtalemyndigheten en avgjørelse for litt over 20 400 forhold der gjerningspersonen var under 18 år på gjerningstidspunktet.[61] Det er 2,4 prosent færre enn året før, men samtidig en økning på 10,6 prosent målt mot perioden 2019–2024.

I 2025 ble 62 prosent av de påtaleavgjorte barne- og ungdomsforholdene avgjort innen den lovbestemte saksbehandlingsfristen på 42 dager (seks uker), som det fremgår av tabell 5.5.1. Det er en mindre andel enn i foregående år, og reduksjonen knytter seg både til barn under 15 år og i alderen 15-17 år. Samlet sett har det også vært en økning i den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden, og i 2025 tok det i gjennomsnitt drøyt 58 dager fra en person under 18 år ble anmeldt for et straffbart forhold til det ble fattet en påtaleavgjørelse.

Tabell 5.5.1. Påtaleavgjorte forhold der mistenkt, siktet eller domfelt var under 18 år på gjerningstidspunktet, etter aldersgruppe og antall/andel avgjort innen frist. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Prosent-endring fra 2024*	Prosent-endring fra gj.snitt 2019–2024*
Under 18 år	**17 541**	**16 940**	**16 677**	**16 974**	**21 770**	**20 914**	**20 439**	**-2,3 %**	**9,6 %**
Innenfor frist	11 525	11 524	11 797	11 900	15 535	13 625	12 665	-7,0 %	-1,6 %
Utenfor frist	6 016	5 416	4 880	5 074	6 235	7 289	7 774	6,7 %	34,5 %
Andel innenfor frist	65,7 %	68,0 %	70,7 %	70,1 %	71,4 %	65,1 %	62,0 %	-3,2 %	-7,1 %
Under 15 år	**4 706**	**4 858**	**5 407**	**5 952**	**7 916**	**6 834**	**6 269**	**-8,3 %**	**1,2 %**
Innenfor frist	3 944	4 111	4 764	5 258	6 924	5 806	5 079	-12,5 %	-5,5 %
Utenfor frist	762	747	643	694	992	1 028	1 190	15,8 %	45,0 %
Andel innenfor frist	83,8 %	84,6 %	88,1 %	88,3 %	87,5 %	85,0 %	81,0 %	-3,9 %	-5,7 %
15-17 år	**12 835**	**12 082**	**11 270**	**11 022**	**13 854**	**14 080**	**14 170**	**0,6 %**	**13,7 %**
Innenfor frist	7 581	7 413	7 033	6 642	8 611	7 819	7 586	-3,0 %	1,1 %
Utenfor frist	5 254	4 669	4 237	4 380	5 243	6 261	6 584	5,2 %	32,8 %
Andel innenfor frist	59,1 %	61,4 %	62,4 %	60,3 %	62,2 %	55,5 %	53,5 %	-2,0 %	-6,8 %

Kilde: Straffesaksregisteret (fryste tall)

* Endring i andel innenfor frist er angitt i prosentpoeng. Øvrige endringer er angitt i prosent.

[59] I figuren er hvert barn talt kun én gang. Dersom et barn er registrert som fornærmet før fylte ti år blir vedkommende talt med i denne gruppen, uavhengig av om de også er utsatt for lovbrudd på senere tidspunkt.

[60] Se også rapporten Barn og unge registrert med 10 eller flere forhold i 2023 for en analyse av de mest aktive lovbryterne i Oslo politidistrikt.

[61] Omfatter straffesaksrollene mistenkt, siktet eller domfelt.

I 2025 var oppklaringsprosenten for påtaleavgjorte forhold blant barn og unge under 18 år på nesten 77 prosent, som ligger noe under oppklaringsprosenten for foregående fem årene. For forhold knyttet til barn som var under 15 år på gjerningstidspunktet, og som juridisk sett ikke har skyldevne[62], blir tilnærmet alle forhold avgjort som *henlagt, mistenkte er under 15 år*. Både i politiets driftsstatistikk og i SSBs offisielle kriminalstatistikk regnes en slik påtaleavgjørelse som oppklart, noe som medfører at oppklaringsprosenten for påtaleavgjorte forhold for denne aldersgruppen er svært høy (mellom 96 og 98 prosent). Dette innebærer at oppklaringsprosenten for barn under 18 år generelt, og barn under 15 år spesielt, ikke er sammenlignbar med oppklaringsprosent for øvrig.

I 2025 hadde aldersgruppen 15-17 år en oppklaringsprosent på drøyt 67 prosent, som er en markert reduksjon fra foregående år. Ettersom dette baseres på forhold med kjent gjerningsperson er heller ikke denne oppklaringsprosenten sammenlignbar med den generelle oppklaringsprosenten.

Inspeksjon av Innlandet politidistrikt
Hedmark og Oppland statsadvokatembeter har sammen med Politihøgskolen i 2025 gjennomført en inspeksjon av Innlandet politidistrikts håndtering av saker der mistenkte var mindreårig på gjerningstidspunktet. Inspeksjonen avdekket blant annet svikt i frist- og saksstyring med unødvendig liggetid. Det ble også gjort funn som tyder på at barnevernet involveres for sjeldent, og at bekymringssamtaler feilaktig brukes som særvilkår for påtaleunnlatelse.

5.5.2 Vurdering

I Riksadvokatens prioriteringsrundskriv for 2025 og 2026 er barne- og ungdomskriminalitet uttrykkelig trukket frem som et prioritert innsatsområde. Rundskrivet viser til at en relativt liten gruppe unge lovbrytere står bak en stor andel av kriminaliteten i denne aldersgruppen, og understreker at politiets innsats særlig bør rettes mot denne gruppen for å forebygge videre kriminalitet og redusere skadevirkninger.

Riksadvokaten og Politidirektoratet vurderer at barne- og ungdomskriminalitet prioriteres høyt i politidistriktene. I flere distrikter beskrives innsatsen som målrettet og systematisk, og det fremheves at det er etablert dedikerte fagpersoner og strukturer for oppfølging av U18-saker. Samhandling med domstolene om hurtigsporordninger trekkes frem som et viktig tiltak for å sikre raskere reaksjon, og statsadvokatembetene deltar flere steder aktivt i dette arbeidet. Samtidig vurderes det å foreligge et forbedringspotensial i flere politidistrikter, særlig når det gjelder overholdelse av lovpålagte frister. Flere saker har fortsatt for lang saksbehandlingstid.

Funnene fra inspeksjonen til Hedmark og Oppland statsadvokatembeter viser at kvaliteten i politiets straffesaksarbeid med barne- og ungdomskriminalitet i enkelte tilfeller ikke er god nok. Det er særlig behov for bedre systematikk i oppfølgingen av sakene, styrket kvalitet i etterforskningen og en tettere og mer forpliktende samhandling med barnevern og andre aktører for å sikre en helhetlig innsats. Dersom disse utfordringene ikke adresseres, er det en risiko for at politiet ikke klarer å hindre videre kriminalitet blant unge. Innlandet politidistrikt har fulgt opp inspeksjonen ved å komme

[62] Jf. strl. § 20

med innspill til tiltak, og arbeidet med tiltaksplanen er igangsatt. Statsadvokatembetet vil følge opp nevnte inspeksjon i første kvartal 2026.

Flere statsadvokatembeter fremhever utfordringer knyttet til overholdelse av lovbestemte saksbehandlingsfrister. I enkelte distrikter er det avdekket mangelfulle systemer for å sikre fristoppnåelse, og en betydelig andel saker har hatt for lang behandlingstid. Det vises til restanser og liggetid i porteføljen, og i noen tilfeller til at saker har blitt meget gamle. Dette vurderes ikke å være i samsvar med prioriteringsdirektivet. Selv om andelen saker behandlet innen frist enkelte steder har økt, beskrives situasjonen fortsatt som utfordrende.

Statsadvokatembetene peker videre på at restansetrykk og kapasitetsutfordringer påvirker innsatsen på området. I flere distrikter fremheves høy arbeidsbelastning og press i straffesaksporteføljen som forklaring på svakere måloppnåelse. Samtidig understrekes at hurtig saksbehandling ikke må gå på bekostning av kvalitet, særlig i mer komplekse og alvorlige saker.

Flere embeter fremhever betydningen av tett samarbeid med etterretning, særlig i saker hvor ungdom utnyttes av kriminelle nettverk. Det rapporteres også om styrket tverretatlig samarbeid og regelmessige møteplasser mellom politi, statsadvokat, domstol og øvrige aktører. Samlet sett gir rapporteringen et bilde av et prioritert og strukturert arbeid, men med vedvarende utfordringer knyttet til kompleksitet, kapasitet og fristoppnåelse.

Det pågår en rekke parallelle utredninger og tiltak knyttet til barne- og ungdomskriminalitet.

- Det er oppnevnt et ekspertutvalg (Strandbakken-utvalget) som skal vurdere styrket tverretatlig samarbeid og informasjonsdeling[63]
- Det arbeides med digitalisering av barnevernsmeldinger
- Tiltak for økt og mer målrettet bruk av bekymringssamtaler
- Riksadvokaten har fastsatt et nytt rundskriv om overføring av saker til konfliktråd, med sikte på økt bruk av konfliktråd i egnede saker
- Styrking av samhandlingen mellom politi, barnevern og øvrige sektorer, blant annet gjennom Politidirektoratets deltakelse i etatssamarbeidet for utsatte barn og unge.

Barne- og ungdomskriminalitet er også et satsingsområde i fellesplanen til Riksadvokaten og Politidirektoratet. Oppfølgingen av funnene til Riksrevisjonen og Storberget-utvalget inngår i dette arbeidet. Sett i sammenheng med dette, samt de ovennevnte utredningene og tiltakene, vurderer riksadvokaten og Politidirektoratet det som lite hensiktsmessig å iverksette ytterligere nasjonale tiltak på nåværende tidspunkt. Riksadvokaten viser til at de regionale statsadvokatembetene skal gjennomføre inspeksjoner og tilsyn, og iverksette lokale tiltak overfor underliggende politidistrikter der dette anses nødvendig.

5.5.3 Tiltak

Politidirektoratet og riksadvokaten vurderer at det ikke er behov for felles tiltak på nåværende tidspunkt.

[63] Se ekspertgruppens nettside på regjeringen.no.

6 Tiltaksliste

3.A Opplæring i aktiv porteføljestyring

Politidirektoratet har i 2025 gjennomført opplæring av politifaglige (PEL) og påtalefaglige (PÅL) etterforskningsledere i aktiv porteføljestyring i ett politidistrikt, og vil fortsette å tilby utvalgte politidistrikter slik opplæring. Opplæringen skal bidra til å ivareta en helhetlig forvaltning av porteføljen i tråd med Den høyere påtalemyndighets (DHP) prioriteringer og distriktenes kapasitet.

3.B Oppfølging av tilsyn om opplæring og oppfølging av nytilsatte politijurister og etterforskere

Statsadvokatembetene skal i 2026 gjennomføre tilsyn av politidistriktene for å undersøke om opplæring av nytilsatte politijurister og etterforskere er tilfredsstillende. Statsadvokatene skal også gjennomføre tilsyn for å undersøke organisering av etterforskningsarbeidet i den enkelte sak, herunder utøvelse av rollen som Politifaglig etterforskningsleder (PEL). Riksadvokaten vil i samarbeid med politidirektoratet følge opp funn fra tilsynene.

3.C Intensivering av utvikling og tilgjengeliggjøring av nødvendige teknologiske verktøy (likelydende som tiltak 5.2.A)

Riksadvokaten har utarbeidet en liste[64] over prioriterte teknologiske løsninger som vil bidra til effektivisering og forbedret kvalitet i straffesakarbeidet, som bl.a. omfatter løsninger for å se saker i sammenheng, håndtering av massesaker, inndragningsrobot samt modul for etterforskningsplan i BL. Riksadvokaten mener at arbeidet med disse løsningene må ytterligere intensiveres, og vil følge opp dette i samarbeidet med Politidirektoratet.

4.A Følge opp tiltak fra internrevisjonen i POD

Politidirektoratet vil bidra til at de foreslåtte tiltakene fra internrevisjonens følges opp på adekvat måte.

4.B Kartlegging av turnover blant etterforskere og jurister

Politidirektoratet har gitt utvalgte distrikter i oppdrag å kartlegge årsaker til turnover for etterforskere og påtalejurister, og foreslå kompenserende tiltak. Oppdraget løper ut 2026, og det vurderes som lite sannsynlig at man vil se effekt av noen av disse tiltakene allerede i 2026. Politidirektoratet vil gjøre tiltak basert på kartleggingen.

5.3.A Oppfølging av styringsindikatorer og resultatmål

Riksadvokaten og Politidirektoratet har i 2025 innført nasjonale styringsindikatorer og resultatmål om økning i oppklaringsprosenten i saker om mishandling i nære relasjoner. Dette tiltaket videreføres i 2026 for å sikre fortsatt oppmerksomhet på saksområdet i politidistriktene.

5.4.A Aktorering i voldtektssaker

Riksadvokaten bestemte i 2025 at saker om voldtekt etter straffeloven §§ 291-294, skal aktoreres av statsadvokatene. Gitt utviklingen som nevnt over, at sakene ofte har et krevende bevisbilde, samt lovendringen som trådte i kraft 1.

[64] Listen omfatter løsninger for å se saker i sammenheng, håndtering av massesaker, inndragningsrobot, rettsanmodninger, fagdatabase og etterforskningsplan.

juli 2025 år, er riksadvokatens syn at det er viktig å bruke statsadvokatenes kompetanse og erfaring på å aktorere disse sakene. Tiltaket videreføres i 2026..

5.4.B Oppfølging av NCMEC-utredning

Riksadvokaten mottok NAST sin utredning om oppfølging av NCMEC-meldinger primo mars 2026. Riksadvokaten og Politidirektoratet vil gjennomgå rapporten og vurdere videre oppfølging på feltet.

Statistikk

Tabell A1. Anmeldte lovbrudd, etter type lovbrudd. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Prosent-endring mot 2024	Prosent-endring mot gj.snitt 2019-2024
Anmeldte lovbrudd, i alt	**310 821**	**301 287**	**279 512**	**305 318**	**328 774**	**342 138**	**348 534**	**1,9 %**	**12,0 %**
Vinningslovbrudd	**101 402**	**92 932**	**84 809**	**105 090**	**118 118**	**123 781**	**122 492**	**-1,0 %**	**17,4 %**
- Mindre tyveri	12 609	12 049	12 096	13 352	16 793	15 380	17 115	11,3 %	24,8 %
- Tyveri	71 915	65 838	60 674	77 876	84 298	91 077	89 396	-1,8 %	18,8 %
- Grovt tyveri	6 173	4 572	3 247	4 100	4 759	4 505	4 044	-10,2 %	-11,3 %
- Brukstyveri av bil og annet motorkjøretøy	3 871	4 064	3 153	4 030	5 181	5 630	5 084	-9,7 %	17,6 %
- Ran, i alt	881	960	766	910	1 395	1 522	1 292	-15,1 %	20,5 %
--- Ran	712	790	651	799	1 240	1 350	1 153	-14,6 %	24,8 %
--- Grovt ran	169	170	115	111	155	172	139	-19,2 %	-6,5 %
- Annet vinningslovbrudd	5 953	5 449	4 873	4 822	5 692	5 667	5 561	-1,9 %	2,8 %
Voldslovbrudd	**33 034**	**30 722**	**29 100**	**32 449**	**34 052**	**35 564**	**36 764**	**3,4 %**	**13,2 %**
- Kroppskrenkelse, i alt	12 820	11 507	11 484	13 046	13 857	14 080	14 202	0,9 %	11,0 %
--- Kroppskrenkelse	12 268	11 101	11 070	12 627	13 220	13 507	13 561	0,4 %	10,3 %
--- Grov kroppskrenkelse	552	406	414	419	637	573	641	11,9 %	28,2 %
- Kroppsskade, i alt	2 216	1 863	1 629	2 023	2 143	2 179	2 263	3,9 %	12,7 %
--- Kroppsskade	1 903	1 616	1 442	1 816	1 924	1 961	2 044	4,2 %	15,0 %
--- Grov kroppsskade	313	247	187	207	219	218	219	0,5 %	-5,5 %
- Mishandling i nære relasjoner, i alt	3 383	3 309	3 134	3 065	3 140	3 545	3 701	4,4 %	13,4 %
--- Mishandling i nære relasjoner	3 305	3 226	3 065	3 009	3 098	3 491	3 674	5,2 %	14,8 %
--- Grov mishandling i nære relasjoner	78	83	69	56	42	54	27	-50,0 %	-57,6 %
- Trusler, i alt	7 645	7 881	7 010	7 647	8 361	8 814	9 248	4,9 %	17,2 %
--- Trusler	7 283	7 479	6 778	7 339	8 020	8 475	8 901	5,0 %	17,7 %
--- Grove trusler	362	402	232	308	341	339	347	2,4 %	4,9 %
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	3 261	2 899	2 927	3 564	3 660	3 883	3 979	2,5 %	18,2 %
- Hindring og forulemping av offentlig tjenesteperson	2 711	2 318	2 124	2 181	1 779	1 942	2 152	10,8 %	-1,1 %
- Andre voldslovbrudd	998	945	792	923	1 112	1 121	1 219	8,7 %	24,2 %
Seksuallovbrudd	**6 748**	**6 874**	**8 006**	**7 391**	**7 471**	**7 219**	**7 111**	**-1,5 %**	**-2,4 %**
- Voldtekt, i alt	2 290	2 312	2 581	2 324	2 392	2 227	2 357	5,8 %	0,1 %
--- Voldtekt	1 574	1 527	1 688	1 605	1 536	1 513	1 716	13,4 %	9,0 %
--- Voldtekt, barn under 14 år	716	785	893	719	856	714	641	-10,2 %	-17,9 %
- Seksuell omgang, barn mellom 14-16 år	378	436	505	413	449	399	357	-10,5 %	-17,0 %
- Seksuell handling, i alt	948	873	1 020	930	951	975	872	-10,6 %	-8,2 %
--- Seksuell handling, barn under 16 år	559	534	548	407	407	414	380	-8,2 %	-20,5 %
--- Annen seksuell handling uten samtykke	389	339	472	523	544	561	492	-12,3 %	4,4 %
- Seksuelt krenkende adferd, i alt	1 424	1 408	1 650	1 494	1 416	1 368	1 382	1,0 %	-5,3 %
--- Seksuelt krenkende adferd, barn under 16 år	688	698	810	689	634	616	562	-8,8 %	-18,5 %
--- Annen seksuelt krenkende adferd	736	710	840	805	782	752	820	9,0 %	6,4 %
- Overgrepsmateriale og fremstillinger som seksualiserer barn	961	1 107	1 540	1 495	1 569	1 525	1 489	-2,4 %	9,0 %

- Andre seksuallovbrudd	747	738	710	735	694	725	654	-9,8 %	-9,8 %
Narkotikalovbrudd	**31 320**	**28 594**	**19 808**	**16 805**	**17 737**	**19 351**	**17 727**	**-8,4 %**	**-20,4 %**
- Straffeloven, i alt	13 374	13 408	9 987	9 007	10 360	11 574	10 642	-8,1 %	-5,7 %
--- Narkotikaovertredelse	12 459	12 461	9 171	8 218	9 510	10 542	9 557	-9,3 %	-8,0 %
--- Grov narkotikaovertredelse	915	947	816	789	850	1 032	1 085	5,1 %	21,7 %
- Legemiddelloven, i alt	15 400	12 359	7 519	5 944	5 786	5 600	5 131	-8,4 %	-41,5 %
--- Narkotika, besittelse	6 622	5 558	3 761	3 352	3 572	3 938	3 693	-6,2 %	-17,3 %
--- Narkotika, bruk	8 778	6 801	3 758	2 592	2 214	1 662	1 438	-13,5 %	-66,6 %
- Dopingovertredelse, i alt	1 058	1 014	960	1 027	1 117	1 731	1 469	-15,1 %	27,6 %
--- Dopingovertredelse, legemiddelloven	368	314	197	117	142	133	168	26,3 %	-20,7 %
--- Dopingovertredelse, straffeloven	690	700	763	910	975	1 598	1 301	-18,6 %	38,5 %
- Andre narkotikalovbrudd	1 488	1 813	1 342	827	474	446	485	8,7 %	-54.5 %
Økonomilovbrudd	**27 055**	**24 411**	**24 164**	**27 634**	**30 680**	**34 405**	**36 514**	**6,1 %**	**30,1 %**
- Bedrageri, i alt	20 798	18 897	18 877	23 028	25 951	29 461	31 464	6,8 %	37,8 %
--- Mindre bedrageri og bedragerilignende handlinger	2 002	1 757	1 759	2 007	2 215	2 163	2 359	9,1 %	18,9 %
--- Bedrageri	16 461	14 813	14 895	18 781	21 241	24 788	26 891	8,5 %	45,4 %
--- Grovt bedrageri	2 335	2 327	2 223	2 240	2 495	2 510	2 214	-11,8 %	-6,0 %
- ID-krenkelse	2 730	2 565	2 671	2 195	1 977	1 833	1 481	-19,2 %	-36,4 %
- Korrupsjon og påvirkningshandel	50	41	30	43	33	35	41	17,1 %	6,0 %
- Kreditorrelaterte lovbrudd	98	103	74	49	69	88	75	-14,8 %	-6,4 %
- Regnskapsovertredelse	1 127	1 016	862	810	832	786	712	-9,4 %	-21,4 %
- Skatt og avgiftsrelaterte lovbrudd	755	575	459	463	702	837	821	-1,9 %	29,9 %
- Økonomisk utroskap	154	143	146	137	120	97	167	72,2 %	25,7 %
- Andre økonomilovbrudd	1 343	1 071	1 045	909	996	1 268	1 753	38,2 %	58,6 %
Trafikklovbrudd	**52 569**	**55 504**	**52 399**	**55 334**	**55 239**	**54 577**	**55 640**	**1,9 %**	**2,5 %**
- Kjøring uten gyldig førerkort	10 462	11 646	10 103	10 613	10 333	10 185	10 017	-1,6 %	-5,1 %
- Ulovlig hastighet	11 045	12 479	11 384	11 118	11 437	12 504	13 182	5,4 %	13,0 %
- Promillekjøring, veitrafikk	9 641	10 170	9 683	11 728	11 519	10 770	10 315	-4,2 %	-2,6 %
- Personskade	3 382	3 376	3 520	3 524	3 452	3 291	3 400	3,3 %	-0,7 %
- Andre trafikklovbrudd	18 039	17 833	17 709	18 351	18 498	17 827	18 726	5,0 %	3,8 %
Skadeverk	**17 284**	**21 050**	**19 603**	**19 378**	**22 431**	**21 526**	**23 612**	**9,7 %**	**16,8 %**
- Mindre skadeverk	1 340	1 483	1 317	1 413	1 147	1 003	800	-20,2 %	-37,7 %
- Skadeverk	15 042	18 798	17 608	17 276	20 495	19 666	21 945	11,6 %	20,9 %
--- Skadeverk på og i bygning	5 832	6 485	5 853	6 184	7 334	7 645	8 069	5,5 %	23,1 %
--- Skadeverk på motorkjøretøy og annet transportmiddel	7 381	9 795	9 443	8 725	10 609	9 438	10 721	13,6 %	16,1 %
--- Annet skadeverk	1 829	2 518	2 312	2 367	2 552	2 583	3 155	22,1 %	33,7 %
- Grovt skadeverk	573	421	294	293	336	428	405	-5,4 %	3,6 %
- Fremkalling av fare for allmennheten, brann	323	342	376	386	449	424	455	7,3 %	18,7 %
- Andre typer skadeverk	6	6	8	10	4	5	7	40,0 %	7,7 %
Arbeidsmiljølovbrudd	**791**	**763**	**820**	**769**	**881**	**872**	**874**	**0,2 %**	**7,1 %**
Miljølovbrudd	**2 168**	**2 629**	**2 645**	**2 254**	**2 026**	**2 229**	**2 298**	**3,1 %**	**-1,2 %**
Annen kriminalitet	**38 450**	**37 808**	**38 158**	**38 214**	**40 139**	**42 614**	**45 502**	**6,8 %**	**16,0 %**

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS065

Tabell A2. Påtaleavgjorte saker, etter type lovbrudd. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Prosent-endring mot 2024	Prosent-endring mot gj.snitt 2019-2024
Påtaleavgjorte saker, i alt	**316 377**	**315 471**	**286 751**	**304 717**	**334 787**	**340 242**	**349 450**	**2,7 %**	**10,4 %**
Vinningslovbrudd	**102 295**	**96 181**	**85 944**	**105 382**	**119 751**	**124 404**	**123 892**	**-0,4 %**	**17,3 %**
- Mindre tyveri	12 641	12 387	12 089	13 433	17 014	15 446	17 179	11,2 %	24,2 %
- Tyveri	72 192	67 281	61 119	77 737	85 258	91 057	89 966	-1,2 %	18,7 %
- Grovt tyveri	6 320	5 028	3 273	4 058	4 820	4 568	4 115	-9,9 %	-12,0 %
- Brukstyveri av bil og annet motorkjøretøy	4 004	4 341	3 337	4 064	5 295	5 750	5 174	-10,0 %	15,9 %
- Ran, i alt	967	1 025	810	889	1 372	1 569	1 380	-12,0 %	24,8 %
--- Ran	784	852	697	776	1 237	1 409	1 226	-13,0 %	27,8 %
--- Grovt ran	183	173	113	113	135	160	154	-3,8 %	5,4 %
- Annet vinningslovbrudd	6 171	6 119	5 316	5 201	5 992	6 005	6 078	1,2 %	4,8 %
Voldslovbrudd	**33 220**	**34 164**	**29 327**	**30 924**	**34 510**	**34 062**	**36 357**	**6,7 %**	**11,2 %**
- Kroppskrenkelse, i alt	13 455	13 488	11 745	12 968	14 633	14 192	14 834	4,5 %	10,6 %
--- Kroppskrenkelse	12 833	12 992	11 305	12 556	14 015	13 585	14 135	4,0 %	9,7 %
--- Grov kroppskrenkelse	622	496	440	412	618	607	699	15,2 %	31,3 %
- Kroppsskade, i alt	2 253	2 104	1 578	1 852	2 118	1 973	2 177	10,3 %	10,0 %
--- Kroppsskade	1 897	1 828	1 378	1 669	1 897	1 757	1 965	11,8 %	13,1 %
--- Grov kroppsskade	356	276	200	183	221	216	212	-1,9 %	-12,4 %
- Mishandling i nære relasjoner, i alt	3 250	3 477	2 934	2 640	2 689	2 591	3 099	19,6 %	5,8 %
--- Mishandling i nære relasjoner	3 108	3 380	2 861	2 552	2 630	2 518	3 032	20,4 %	6,7 %
--- Grov mishandling i nære relasjoner	142	97	73	88	59	73	67	-8,2 %	-24,4 %
- Trusler, i alt	7 499	8 357	7 180	7 225	8 375	8 673	9 028	4,1 %	14,5 %
--- Trusler	7 189	7 972	6 930	6 977	8 062	8 353	8 729	4,5 %	15,2 %
--- Grove trusler	310	385	250	248	313	320	299	-6,6 %	-1,8 %
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	3 008	3 119	2 839	3 183	3 662	3 618	3 850	6,4 %	18,9 %
- Hindring og forulemping av offentlig tjenesteperson	2 686	2 574	2 205	2 205	1 884	1 938	2 096	8,2 %	-6,8 %
- Andre voldslovbrudd	1 069	1 045	846	851	1 149	1 077	1 273	18,2 %	26,5 %
Seksuallovbrudd	**8 177**	**7 281**	**7 882**	**7 018**	**7 537**	**6 915**	**6 760**	**-2,2 %**	**-9,5 %**
- Voldtekt, i alt	2 665	2 498	2 577	2 239	2 360	2 172	2 092	-3,7 %	-13,5 %
--- Voldtekt	1 733	1 756	1 636	1 532	1 599	1 301	1 493	14,8 %	-6,3 %
--- Voldtekt, barn under 14 år	932	742	941	707	761	871	599	-31,2 %	-27,5 %
- Seksuell omgang, barn mellom 14-16 år	465	447	512	417	377	439	354	-19,4 %	-20,1 %
- Seksuell handling, i alt	1 128	925	1 061	933	1 024	938	897	-4,4 %	-10,4 %
--- Seksuell handling, barn under 16 år	692	533	614	442	437	383	376	-1,8 %	-27,2 %
--- Annen seksuell handling uten samtykke	436	392	447	491	587	555	521	-6,1 %	7,5 %
- Seksuelt krenkende adferd, i alt	1 603	1 462	1 622	1 463	1 596	1 291	1 385	7,3 %	-8,0 %
--- Seksuelt krenkende adferd, barn under 16 år	756	700	844	721	701	574	598	4,2 %	-16,5 %
--- Annen seksuelt krenkende adferd	847	762	778	742	895	717	787	9,8 %	-0,4 %
- Overgrepsmateriale og fremstillinger som seksualiserer barn	1 573	1 179	1 383	1 356	1 483	1 380	1 411	2,2 %	1,3 %
- Andre seksuallovbrudd	743	770	727	610	697	695	621	-10,6 %	-12,2 %
Narkotikalovbrudd	**33 097**	**30 685**	**23 034**	**17 948**	**18 308**	**18 850**	**18 339**	**-2,7 %**	**-22,5 %**
- Straffeloven, i alt	14 260	14 412	11 814	9 701	10 592	11 173	11 135	-0,3 %	-7,1 %

--- Narkotikaovertredelse	13 250	13 334	10 819	8 746	9 669	10 208	9 865	-3,4 %	-10,4 %
--- Grov narkotikaovertredelse	1 010	1 078	995	955	923	965	1 270	31,6 %	28,6 %
- Legemiddelloven, i alt	16 088	13 414	8 760	6 303	6 016	5 549	5 250	-5,4 %	-43,9 %
--- Narkotika, besittelse	6 768	5 893	4 196	3 503	3 664	3 807	3 760	-1,2 %	-18,9 %
--- Narkotika, bruk	9 320	7 521	4 564	2 800	2 352	1 742	1 490	-14,5 %	-68,4 %
- Dopingovertredelse, i alt	1 158	1 109	1 028	1 061	1 178	1 694	1 479	-12,7 %	22,8 %
--- Dopingovertredelse, legemiddelloven	410	396	240	137	142	145	147	1,4 %	-40,0 %
--- Dopingovertredelse, straffeloven	748	713	788	924	1 036	1 549	1 332	-14,0 %	38,8 %
- Andre narkotikalovbrudd	1 591	1 750	1 432	883	522	434	475	9,4 %	-56,9 %
Økonomilovbrudd	**27 128**	**25 640**	**25 120**	**27 895**	**30 651**	**34 382**	**36 336**	**5,7 %**	**27,6 %**
- Bedrageri, i alt	20 675	19 865	19 578	23 220	25 850	29 710	31 444	5,8 %	35,8 %
--- Mindre bedrageri og bedragerilignende handlinger	1 888	1 755	1 680	1 971	2 200	2 185	2 322	6,3 %	19,3 %
--- Bedrageri	16 277	15 236	14 816	18 925	21 295	24 682	26 847	8,8 %	44,8 %
--- Grovt bedrageri	2 510	2 874	3 082	2 324	2 355	2 843	2 275	-20,0 %	-14,6 %
- ID-krenkelse	2 706	2 581	2 738	2 257	1 993	1 835	1 462	-20,3 %	-37,8 %
- Korrupsjon og påvirkningshandel	90	55	36	30	46	26	49	88,5 %	3,9 %
- Kreditorrelaterte lovbrudd	103	119	78	66	78	68	81	19,1 %	-5,1 %
- Regnskapsovertredelse	1 234	1 074	899	836	905	821	756	-7,9 %	-21,4 %
- Skatt og avgiftsrelaterte lovbrudd	826	676	556	386	606	716	710	-0,8 %	13,1 %
- Økonomisk utroskap	161	166	127	157	156	106	149	40,6 %	2,4 %
- Andre økonomilovbrudd	1 343	1 123	1 130	953	1 036	915	1 685	84,2 %	55,5 %
Trafikklovbrudd	**52 463**	**56 474**	**52 803**	**54 818**	**56 713**	**54 699**	**54 815**	**0,2 %**	**0,3 %**
- Kjøring uten gyldig førerkort	10 504	11 673	10 461	10 486	10 600	10 120	9 708	-4,1 %	-8,8 %
- Ulovlig hastighet	10 931	12 627	11 363	11 066	11 592	12 515	13 002	3,9 %	11,3 %
- Promillekjøring, veitrafikk	9 556	10 365	9 892	11 428	12 143	10 625	10 376	-2,3 %	-2,7 %
- Personskade	3 259	3 397	3 336	3 423	3 346	3 190	3 258	2,1 %	-2,0 %
- Andre trafikklovbrudd	18 213	18 412	17 751	18 415	19 032	18 249	18 471	1,2 %	0,7 %
Skadeverk	**17 520**	**21 547**	**19 762**	**19 338**	**22 757**	**21 267**	**24 371**	**14,6 %**	**19,7 %**
- Mindre skadeverk	1 418	1 589	1 344	1 458	1 210	1 029	834	-19,0 %	-37,8 %
- Skadeverk	15 172	19 153	17 762	17 182	20 763	19 422	22 653	16,6 %	24,2 %
--- Skadeverk på og i bygning	5 898	6 728	5 877	6 091	7 485	7 560	8 080	6,9 %	22,3 %
--- Skadeverk på motorkjøretøy og annet transportmiddel	7 387	9 906	9 533	8 702	10 667	9 321	11 370	22,0 %	22,9 %
--- Annet skadeverk	1 887	2 519	2 352	2 389	2 611	2 541	3 203	26,1 %	34,4 %
- Grovt skadeverk	595	461	311	345	351	418	432	3,3 %	4,5 %
- Fremkalling av fare for allmennheten, brann	326	335	338	344	427	391	446	14,1 %	23,8 %
- Andre typer skadeverk	9	9	7	9	6	7	6	-14,3 %	-23,4 %
Arbeidsmiljølovbrudd	**906**	**830**	**842**	**695**	**875**	**887**	**924**	**4,2 %**	**10,1 %**
Miljølovbrudd	**2 685**	**3 095**	**3 349**	**2 630**	**2 765**	**2 243**	**2 301**	**2,6 %**	**-17,7 %**
Annen kriminalitet	**38 886**	**39 574**	**38 688**	**38 069**	**40 920**	**42 533**	**45 355**	**6,6 %**	**14,0 %**

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

Tabell A3. Påtaleavgjorte saker, etter type lovbrudd og oppklaringsprosent. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Prosent-poeng endring fra 2024	Prosent-poeng endring fra gj.snitt 2019–2024
Oppklaringsprosent, i alt	**51 %**	**49 %**	**49 %**	**44 %**	**42 %**	**40 %**	**39 %**	**-0,5**	**-6,5**
Vinningslovbrudd	**22 %**	**22 %**	**22 %**	**19 %**	**18 %**	**16 %**	**16 %**	**-0,4**	**-3,9**
- Mindre tyveri	68 %	65 %	64 %	61 %	58 %	51 %	46 %	-5,0	-15,6
- Tyveri	11 %	11 %	10 %	9 %	8 %	8 %	8 %	0,2	-1,6
- Grovt tyveri	16 %	19 %	20 %	16 %	16 %	15 %	16 %	0,2	-1,4
- Brukstyveri av bil og annet motorkjøretøy	21 %	21 %	22 %	17 %	16 %	15 %	14 %	-1,1	-4,9
- Ran, i alt	42 %	35 %	41 %	38 %	40 %	42 %	36 %	-6,0	-4,1
--- Ran	41 %	34 %	41 %	37 %	40 %	41 %	35 %	-6,1	-4,2
--- Grovt ran	49 %	38 %	44 %	48 %	37 %	48 %	42 %	-6,2	-2,0
- Annet vinningslovbrudd	57 %	53 %	55 %	51 %	49 %	48 %	44 %	-3,7	-8,0
Voldslovbrudd	**56 %**	**54 %**	**54 %**	**52 %**	**50 %**	**50 %**	**49 %**	**-0,5**	**-3,6**
- Kroppskrenkelse, i alt	53 %	51 %	51 %	46 %	45 %	45 %	44 %	-0,9	-4,5
--- Kroppskrenkelse	52 %	51 %	50 %	46 %	45 %	44 %	43 %	-1,2	-5,0
--- Grov kroppskrenkelse	63 %	60 %	58 %	52 %	57 %	56 %	60 %	4,5	2,7
- Kroppsskade, i alt	52 %	53 %	52 %	47 %	46 %	48 %	48 %	-0,1	-1,8
--- Kroppsskade	49 %	52 %	50 %	45 %	44 %	45 %	46 %	0,4	-1,8
--- Grov kroppsskade	67 %	60 %	64 %	63 %	64 %	69 %	66 %	-2,4	1,8
- Mishandling i nære relasjoner, i alt	29 %	29 %	24 %	24 %	24 %	23 %	22 %	-1,1	-3,1
--- Mishandling i nære relasjoner	27 %	27 %	22 %	21 %	22 %	21 %	21 %	-0,6	-2,7
--- Grov mishandling i nære relasjoner	74 %	80 %	86 %	80 %	83 %	86 %	82 %	-4,1	0,2
- Trusler, i alt	50 %	48 %	50 %	47 %	45 %	44 %	43 %	-0,7	-4,0
--- Trusler	50 %	48 %	50 %	47 %	45 %	44 %	43 %	-0,6	-4,0
--- Grove trusler	42 %	50 %	47 %	51 %	48 %	48 %	44 %	-4,7	-4,2
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	85 %	83 %	84 %	81 %	79 %	77 %	79 %	1,9	-2,7
- Hindring og forulemping av offentlig tjenesteperson	92 %	90 %	89 %	89 %	86 %	85 %	89 %	3,1	0,0
- Andre voldslovbrudd	58 %	58 %	61 %	57 %	58 %	62 %	57 %	-5,9	-2,5
Seksuallovbrudd	**63 %**	**57 %**	**57 %**	**54 %**	**55 %**	**56 %**	**52 %**	**-4,1**	**-4,9**
- Voldtekt, i alt	49 %	43 %	47 %	41 %	44 %	46 %	35 %	-11,4	-10,4
--- Voldtekt	34 %	32 %	31 %	28 %	33 %	26 %	23 %	-3,2	-8,0
--- Voldtekt, barn under 14 år	77 %	69 %	74 %	69 %	66 %	75 %	63 %	-11,9	-8,3
- Seksuell omgang, barn mellom 14-16 år	83 %	79 %	78 %	78 %	75 %	80 %	73 %	-7,7	-6,1
- Seksuell handling, i alt	58 %	49 %	52 %	45 %	40 %	42 %	42 %	0,2	-5,6
--- Seksuell handling, barn under 16 år	71 %	60 %	64 %	59 %	49 %	51 %	57 %	6,6	-1,7
--- Annen seksuell handling uten samtykke	37 %	35 %	35 %	32 %	33 %	36 %	31 %	-5,0	-4,0
- Seksuelt krenkende adferd, i alt	65 %	59 %	56 %	56 %	60 %	54 %	56 %	2,2	-2,2
--- Seksuelt krenkende adferd, barn under 16 år	70 %	68 %	63 %	67 %	67 %	64 %	69 %	5,3	2,8
--- Annen seksuelt krenkende adferd	60 %	51 %	48 %	45 %	55 %	46 %	46 %	-0,1	-5,3
- Overgrepsmateriale og fremstillinger som seksualiserer barn	84 %	77 %	70 %	70 %	70 %	73 %	74 %	0,5	-0,5
- Andre seksuallovbrudd	63 %	58 %	65 %	60 %	62 %	64 %	55 %	-8,3	-6,7
Narkotikalovbrudd	**78 %**	**74 %**	**70 %**	**66 %**	**61 %**	**58 %**	**61 %**	**3,1**	**-6,6**

- Straffeloven, i alt	73 %	68 %	65 %	61 %	53 %	53 %	58 %	4,7	-4,4
--- Narkotikaovertredelse	72 %	67 %	63 %	59 %	50 %	51 %	55 %	4,6	-5,0
--- Grov narkotikaovertredelse	82 %	82 %	80 %	82 %	81 %	77 %	76 %	-1,2	-4,7
- Legemiddelloven, i alt	89 %	88 %	86 %	82 %	79 %	79 %	77 %	-2,2	-7,3
--- Narkotika, besittelse	84 %	82 %	79 %	74 %	70 %	72 %	70 %	-1,8	-6,4
--- Narkotika, bruk	93 %	93 %	92 %	92 %	93 %	94 %	93 %	-1,0	-0,3
- Dopingovertredelse, i alt	67 %	63 %	57 %	45 %	46 %	28 %	38 %	10,1	-12,7
--- Dopingovertredelse, legemiddelloven	78 %	78 %	79 %	78 %	75 %	67 %	71 %	4,4	-4,8
--- Dopingovertredelse, straffeloven	61 %	55 %	50 %	40 %	42 %	25 %	35 %	9,9	-10,8
- Andre narkotikalovbrudd	24 %	17 %	20 %	24 %	33 %	36 %	38 %	2,1	12,1
Økonomilovbrudd	**35 %**	**34 %**	**35 %**	**26 %**	**24 %**	**18 %**	**18 %**	**-0,2**	**-11,1**
- Bedrageri, i alt	32 %	33 %	34 %	24 %	22 %	15 %	13 %	-2,0	-13,5
--- Mindre bedrageri og bedragerilignende handlinger	21 %	20 %	26 %	22 %	21 %	16 %	13 %	-3,1	-7,9
--- Bedrageri	26 %	27 %	27 %	21 %	20 %	12 %	11 %	-0,5	-10,9
--- Grovt bedrageri	70 %	69 %	71 %	51 %	43 %	44 %	36 %	-7,5	-21,9
- ID-krenkelse	17 %	15 %	15 %	13 %	12 %	11 %	11 %	-0,5	-3,2
- Korrupsjon og påvirkningshandel	31 %	81 %	74 %	71 %	63 %	54 %	73 %	19,2	10,9
- Kreditorrelaterte lovbrudd	31 %	23 %	37 %	44 %	41 %	25 %	32 %	6,8	-1,1
- Regnskapsovertredelse	76 %	68 %	78 %	72 %	62 %	54 %	59 %	4,5	-9,7
- Skatt og avgiftsrelaterte lovbrudd	84 %	80 %	87 %	87 %	79 %	76 %	82 %	5,7	-0,1
- Økonomisk utroskap	73 %	63 %	60 %	63 %	60 %	51 %	62 %	11,2	0,2
- Andre økonomilovbrudd	48 %	36 %	41 %	33 %	40 %	24 %	57 %	32,9	19,8
Trafikklovbrudd	**84 %**	**84 %**	**84 %**	**83 %**	**83 %**	**82 %**	**82 %**	**0,9**	**-0,9**
- Kjøring uten gyldig førerkort	95 %	95 %	94 %	93 %	93 %	92 %	92 %	0,6	-1,3
- Ulovlig hastighet	90 %	93 %	95 %	93 %	95 %	95 %	96 %	0,3	2,1
- Promillekjøring, veitrafikk	90 %	91 %	91 %	91 %	90 %	90 %	90 %	0,1	-0,5
- Personskade	54 %	56 %	56 %	55 %	54 %	50 %	52 %	2,5	-1,9
- Andre trafikklovbrudd	76 %	74 %	73 %	71 %	69 %	67 %	69 %	2,0	-2,8
Skadeverk	**21 %**	**18 %**	**18 %**	**17 %**	**16 %**	**16 %**	**14 %**	**-1,8**	**-3,5**
- Mindre skadeverk	32 %	29 %	29 %	25 %	29 %	28 %	32 %	3,8	3,5
- Skadeverk	20 %	17 %	17 %	15 %	14 %	14 %	13 %	-1,6	-3,4
--- Skadeverk på og i bygning	29 %	27 %	26 %	24 %	22 %	21 %	20 %	-0,7	-4,6
--- Skadeverk på motorkjøretøy og annet transportmiddel	12 %	10 %	10 %	8 %	7 %	9 %	7 %	-1,6	-2,4
--- Annet skadeverk	20 %	17 %	19 %	18 %	18 %	16 %	14 %	-1,7	-3,9
- Grovt skadeverk	31 %	39 %	45 %	48 %	49 %	52 %	44 %	-8,8	-0,8
- Fremkalling av fare for allmennheten, brann	33 %	23 %	33 %	33 %	31 %	28 %	30 %	2,1	-0,1
- Andre typer skadeverk	50 %	25 %	50 %	56 %	50 %	43 %	20 %	-22,9	-25,6
Arbeidsmiljølovbrudd	**70 %**	**64 %**	**67 %**	**54 %**	**56 %**	**48 %**	**46 %**	**-1,5**	**-13,3**
Miljølovbrudd	**56 %**	**60 %**	**58 %**	**53 %**	**55 %**	**56 %**	**55 %**	**-0,8**	**-1,4**
Annen kriminalitet	**71 %**	**67 %**	**65 %**	**65 %**	**64 %**	**62 %**	**61 %**	**-0,9**	**-5,2**

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

* Av hensyn til allmenn etterprøvbarhet er gjennomsnitt for 20219–2024 beregnet som et "gjennomsnitt av gjennomsnitt", som ikke tar hensyn til at det er ulikt antall påtaleavgjorte saker fra år til. Det reelle gjennomsnittet vil gi marginalt annet beregningsgrunnlag.

Tabell A4. Påtaleavgjorte saker, etter type lovbrudd og saksbehandlingstid for alle saker. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Endring (dager) fra 2024	Endring (dager) fra gj.snitt 2019–2024
Påtaleavgjorte saker, i alt	**75**	**72**	**70**	**62**	**56**	**54**	**57**	**2,9**	**-8,1**
Vinningslovbrudd	**34**	**34**	**33**	**28**	**23**	**22**	**25**	**2,9**	**-4,1**
- Mindre tyveri	31	28	26	22	18	17	20	2,1	-4,4
- Tyveri	22	21	21	19	15	14	16	2,3	-2,5
- Grovt tyveri	62	64	73	62	53	52	53	0,3	-8,3
- Brukstyveri av bil og annet motorkjøretøy	59	55	59	44	38	34	36	2,2	-12,0
- Ran, i alt	130	104	112	88	77	75	97	22,0	-0,4
--- Ran	124	99	103	82	71	72	91	19,2	-0,9
--- Grovt ran	156	126	168	129	127	106	147	41,3	11,9
- Annet vinningslovbrudd	126	126	131	126	108	106	122	16,1	1,6
Voldslovbrudd	**125**	**125**	**109**	**105**	**107**	**105**	**115**	**9,8**	**2,1**
- Kroppskrenkelse, i alt	113	116	98	97	93	93	101	8,4	-0,5
--- Kroppskrenkelse	113	116	97	96	92	90	99	8,5	-1,8
--- Grov kroppskrenkelse	125	137	117	115	114	144	146	2,1	20,6
- Kroppsskade, i alt	109	110	102	104	118	134	149	15,9	36,6
--- Kroppsskade	103	104	95	99	110	126	143	17,2	37,3
--- Grov kroppsskade	146	150	151	148	188	193	205	12,1	42,5
- Mishandling i nære relasjoner, i alt	224	212	168	165	171	176	206	30,2	20,2
--- Mishandling i nære relasjoner	221	211	165	161	167	171	200	28,7	17,3
--- Grov mishandling i nære relasjoner	287	261	260	282	325	329	475	145,5	184,3
- Trusler, i alt	113	109	100	98	97	91	95	3,6	-6,4
--- Trusler	113	109	99	98	97	91	95	3,8	-6,4
--- Grove trusler	119	104	132	93	99	106	105	-1,0	-4,0
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	133	141	132	116	124	121	126	4,8	-1,7
- Hindring og forulemping av offentlig tjenesteperson	75	87	79	73	81	75	74	-1,3	-4,4
- Andre voldslovbrudd	182	167	167	156	166	156	168	12,0	2,3
Seksuallovbrudd	**224**	**187**	**142**	**158**	**175**	**168**	**185**	**16,4**	**9,0**
- Voldtekt, i alt	226	205	151	169	181	172	192	19,5	7,6
--- Voldtekt	212	197	139	149	169	166	185	19,0	13,3
--- Voldtekt, barn under 14 år	252	223	171	210	206	181	207	26,3	-0,4
- Seksuell omgang, barn mellom 14-16 år	242	221	168	202	214	215	246	30,5	35,4
- Seksuell handling, i alt	179	159	120	132	134	138	141	2,8	-3,0
--- Seksuell handling, barn under 16 år	185	168	131	149	145	154	160	6,0	4,3
--- Annen seksuell handling uten samtykke	171	147	105	117	126	127	127	0,0	-4,9
- Seksuelt krenkende adferd, i alt	182	133	121	122	131	122	128	5,8	-7,5
--- Seksuelt krenkende adferd, barn under 16 år	196	171	149	151	173	162	188	25,2	20,5
--- Annen seksuelt krenkende adferd	171	99	91	93	97	89	82	-7,3	-24,4
- Overgrepsmateriale og fremstillinger som seksualiserer barn	320	258	164	198	244	239	262	23,3	24,7
- Andre seksuallovbrudd	158	138	130	129	142	115	142	27,1	6,7

Narkotikalovbrudd	**99**	**97**	**107**	**97**	**78**	**70**	**89**	**19,6**	**-2,0**
- Straffeloven, i alt	125	121	130	117	94	84	111	26,8	-0,7
--- Narkotikaovertredelse	115	110	118	101	80	72	89	16,9	-10,7
--- Grov narkotikaovertredelse	264	256	260	257	237	218	287	68,5	38,1
- Legemiddelloven, i alt	76	79	86	77	57	52	59	6,9	-12,2
--- Narkotika, besittelse	77	80	86	74	53	49	62	12,4	-8,4
--- Narkotika, bruk	75	79	87	81	62	59	53	-5,9	-21,0
- Dopingovertredelse, i alt	140	111	101	77	59	38	47	8,4	-40,9
--- Dopingovertredelse, legemiddelloven	156	132	139	146	106	98	91	-7,0	-38,5
--- Dopingovertredelse, straffeloven	132	99	90	67	52	33	42	9,1	-36,7
- Andre narkotikalovbrudd	64	36	49	47	44	41	46	5,1	-1,0
Økonomilovbrudd	**104**	**96**	**110**	**80**	**73**	**57**	**55**	**-2,1**	**-31,5**
- Bedrageri, i alt	86	83	103	70	59	48	44	-4,2	-31,0
--- Mindre bedrageri og bedragerilignende handlinger	36	41	40	34	26	19	17	-1,3	-15,3
--- Bedrageri	69	70	66	58	46	34	34	0,3	-23,3
--- Grovt bedrageri	237	179	316	201	206	199	191	-7,1	-31,4
- ID-krenkelse	51	49	45	40	38	32	31	-1,0	-11,5
- Korrupsjon og påvirkningshandel	523	220	199	128	277	204	165	-39,0	-93,7
- Kreditorrelaterte lovbrudd	238	189	225	275	357	169	227	58,9	-14,7
- Regnskapsovertredelse	271	233	244	243	231	188	211	22,8	-24,1
- Skatt og avgiftsrelaterte lovbrudd	282	268	295	333	275	268	330	61,9	43,2
- Økonomisk utroskap	383	388	368	336	389	328	303	-25,5	-62,6
- Andre økonomilovbrudd	142	147	143	110	162	91	65	-25,5	-67,2
Trafikklovbrudd	**67**	**63**	**65**	**66**	**59**	**54**	**57**	**3,0**	**-5,0**
- Kjøring uten gyldig førerkort	72	70	75	71	67	64	70	6,5	0,4
- Ulovlig hastighet	28	23	23	35	25	20	22	2,1	-3,2
- Promillekjøring, veitrafikk	132	131	132	117	110	106	116	10,1	-5,4
- Personskade	72	65	62	71	64	65	69	4,5	2,7
- Andre trafikklovbrudd	52	48	48	49	43	41	40	-0,7	-6,6
Skadeverk	**44**	**34**	**34**	**34**	**29**	**28**	**39**	**10,6**	**5,2**
- Mindre skadeverk	41	38	35	32	29	27	45	17,5	10,8
- Skadeverk	41	31	32	32	27	26	36	10,0	4,9
--- Skadeverk på og i bygning	55	45	44	44	39	35	39	4,2	-4,2
--- Skadeverk på motorkjøretøy og annet transportmiddel	30	23	24	24	19	20	37	16,5	13,4
--- Annet skadeverk	40	27	31	32	29	23	28	5,1	-2,1
- Grovt skadeverk	92	111	136	140	105	89	124	34,9	11,7
- Fremkalling av fare for allmennheten, brann	77	64	48	61	54	66	79	13,1	17,3
- Andre typer skadeverk	162	155	38	116	300	25	50	24,4	-83,1
Arbeidsmiljølovbrudd	**209**	**178**	**162**	**140**	**132**	**111**	**111**	**-0,4**	**-44,6**
Miljølovbrudd	**138**	**101**	**93**	**100**	**94**	**97**	**95**	**-2,6**	**-9,4**
Annen kriminalitet	**89**	**88**	**82**	**79**	**73**	**87**	**73**	**-14,6**	**-10,3**

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

* Av hensyn til allmenn etterprøvbarhet er gjennomsnitt for 20219–2024 beregnet som et "gjennomsnitt av gjennomsnitt", som ikke tar hensyn til at det er ulikt antall påtaleavgjorte saker fra år til. Det reelle gjennomsnittet vil gi marginalt annet beregningsgrunnlag.

Tabell A5. Påtaleavgjorte saker, etter type lovbrudd og saksbehandlingstid for oppklarte saker. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Endring (dager) fra 2024	Endring (dager) fra gj.snitt 2019–2024
Påtaleavgjorte saker, oppklarte	**102**	**100**	**101**	**94**	**89**	**86**	**94**	**8,0**	**-1,7**
Vinningslovbrudd	**83**	**89**	**89**	**78**	**67**	**75**	**83**	**7,8**	**2,5**
- Mindre tyveri	37	35	32	27	25	23	29	5,3	-1,1
- Tyveri	95	104	105	96	80	87	92	4,3	-2,8
- Grovt tyveri	142	135	179	171	133	129	146	17,3	-1,9
- Brukstyveri av bil og annet motorkjøretøy	139	143	163	129	123	129	146	16,7	8,0
- Ran, i alt	166	137	159	126	115	118	158	39,4	20,7
--- Ran	167	135	144	114	112	115	149	34,2	17,8
--- Grovt ran	162	144	247	187	141	142	213	70,4	42,0
- Annet vinningslovbrudd	140	162	171	163	150	160	189	29,8	31,8
Voldslovbrudd	**126**	**132**	**117**	**116**	**123**	**122**	**131**	**8,7**	**7,9**
- Kroppskrenkelse, i alt	124	129	112	114	110	113	127	13,8	9,9
--- Kroppskrenkelse	123	127	110	113	108	110	124	13,8	8,6
--- Grov kroppskrenkelse	143	166	147	141	141	164	168	4,5	18,1
- Kroppsskade, i alt	136	133	127	134	151	176	187	10,5	43,8
--- Kroppsskade	129	127	120	128	143	167	181	14,4	45,6
--- Grov kroppsskade	162	167	167	170	201	225	221	-4,5	38,9
- Mishandling i nære relasjoner, i alt	240	242	205	208	219	208	238	30,0	17,7
--- Mishandling i nære relasjoner	232	241	200	198	208	194	212	18,5	-0,2
--- Grov mishandling i nære relasjoner	302	252	246	273	335	322	510	187,6	221,6
- Trusler, i alt	124	131	114	117	123	115	119	4,0	-1,4
--- Trusler	124	133	113	119	123	115	120	5,0	-1,4
--- Grove trusler	122	96	135	90	120	131	112	-19,7	-4,1
- Vold og trusler mot offentlig tjenesteperson	135	139	132	120	133	131	134	2,1	1,8
- Hindring og forulemping av offentlig tjenesteperson	72	84	76	70	81	76	73	-3,1	-3,8
- Andre voldslovbrudd	185	177	176	162	182	176	195	19,3	18,5
Seksuallovbrudd	**243**	**204**	**154**	**178**	**200**	**190**	**213**	**23,1**	**18,5**
- Voldtekt, i alt	230	206	157	174	197	180	199	18,7	7,8
--- Voldtekt	204	193	143	137	184	176	187	11,3	14,5
--- Voldtekt, barn under 14 år	252	220	167	205	211	182	208	26,4	2,1
- Seksuell omgang, barn mellom 14-16 år	247	232	169	206	223	220	256	35,4	39,5
- Seksuell handling, i alt	192	180	126	156	158	167	155	-12,1	-8,6
--- Seksuell handling, barn under 16 år	189	186	136	157	165	178	174	-3,4	5,9
--- Annen seksuell handling uten samtykke	200	167	102	154	150	156	127	-28,7	-27,9
- Seksuelt krenkende adferd, i alt	212	166	149	150	164	160	162	2,0	-4,7
--- Seksuelt krenkende adferd, barn under 16 år	212	200	173	170	203	195	208	12,8	15,4
--- Annen seksuelt krenkende adferd	212	123	113	121	125	120	106	-13,6	-29,1
- Overgrepsmateriale og fremstillinger som seksualiserer barn	324	270	174	217	266	251	288	36,8	37,3
- Andre seksuallovbrudd	162	131	133	143	147	110	154	44,7	16,7
Narkotikalovbrudd	**101**	**107**	**121**	**114**	**97**	**89**	**110**	**21,4**	**5,5**
- Straffeloven, i alt	134	140	155	144	129	115	146	31,1	9,6
--- Narkotikaovertredelse	124	129	142	126	111	100	117	17,6	-4,4
--- Grov narkotikaovertredelse	258	257	272	264	247	220	308	88,6	55,2
- Legemiddelloven, i alt	74	78	87	81	60	56	61	4,7	-11,7

--- Narkotika, besittelse	76	79	89	80	59	55	66	11,3	-6,7
--- Narkotika, bruk	73	78	86	82	61	59	52	-7,3	-21,4
- Dopingovertredelse, i alt	152	135	133	125	97	82	74	-8,0	-46,7
--- Dopingovertredelse, legemiddelloven	153	138	145	158	122	110	89	-21,6	-49,0
--- Dopingovertredelse, straffeloven	151	133	127	115	91	75	71	-4,3	-44,8
- Andre narkotikalovbrudd	126	72	99	91	59	57	67	10,2	-17,0
Økonomilovbrudd	**224**	**199**	**248**	**203**	**202**	**198**	**190**	**-8,8**	**-22,9**
- Bedrageri, i alt	209	183	247	184	180	190	192	2,0	-6,7
--- Mindre bedrageri og bedragerilignende handlinger	123	135	115	98	86	52	68	16,0	-33,1
--- Bedrageri	189	182	173	177	155	147	169	21,9	-1,8
--- Grovt bedrageri	268	190	393	237	321	324	317	-7,8	27,6
- ID-krenkelse	160	150	154	128	174	139	111	-27,4	-39,6
- Korrupsjon og påvirkningshandel	565	307	428	213	406	303	323	20,3	-47,1
- Kreditorrelaterte lovbrudd	316	376	325	355	749	196	278	-	-107,8
- Regnskapsovertredelse	317	282	280	308	316	278	308	30,1	11,5
- Skatt og avgiftsrelaterte lovbrudd	269	260	275	344	251	279	269	-10,5	-10,9
- Økonomisk utroskap	413	382	418	381	460	404	427	23,5	17,4
- Andre økonomilovbrudd	191	225	253	216	231	238	68	-170,1	-158,0
Trafikklovbrudd	**66**	**64**	**66**	**66**	**61**	**56**	**59**	**3,9**	**-3,6**
- Kjøring uten gyldig førerkort	70	69	74	70	66	62	69	6,9	0,8
- Ulovlig hastighet	24	20	21	25	23	19	22	2,6	-0,3
- Promillekjøring, veitrafikk	132	132	133	117	111	106	117	10,7	-5,0
- Personskade	76	73	70	80	77	79	81	2,2	5,7
- Andre trafikklovbrudd	52	49	50	51	45	43	44	0,7	-4,5
Skadeverk	**112**	**104**	**106**	**103**	**99**	**96**	**111**	**14,9**	**7,4**
- Mindre skadeverk	79	83	80	74	67	67	69	2,3	-5,8
- Skadeverk	114	104	108	104	100	99	109	10,6	4,8
--- Skadeverk på og i bygning	115	101	103	103	99	97	104	7,5	1,7
--- Skadeverk på motorkjøretøy og annet transportmiddel	117	116	122	112	112	113	120	6,5	4,5
--- Annet skadeverk	101	90	92	92	83	76	109	32,6	19,7
- Grovt skadeverk	174	152	185	168	155	112	178	65,5	20,1
- Fremkalling av fare for allmennheten, brann	93	97	61	100	75	63	126	63,5	45,1
- Andre typer skadeverk	37	117	12	119	453	44	13	-	-117,1
Arbeidsmiljølovbrudd	**300**	**321**	**286**	**285**	**270**	**192**	**222**	**30,5**	**-53,5**
Miljølovbrudd	**149**	**115**	**106**	**122**	**116**	**113**	**115**	**1,4**	**-5,6**
Annen kriminalitet	**92**	**97**	**93**	**90**	**84**	**79**	**90**	**11,3**	**1,0**

Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), JUS309

* Av hensyn til allmenn etterprøvbarhet er gjennomsnitt for 2019–2024 beregnet som et "gjennomsnitt av gjennomsnitt", som ikke tar hensyn til at det er ulikt antall påtaleavgjorte saker fra år til. Det reelle gjennomsnittet vil gi marginalt annet beregningsgrunnlag.

Tabell A6. Ikke påtaleavgjorte saker eldre enn tre måneder ved utgangen av året, etter kriminalitetstype. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Prosent-endring fra 2024	Prosent-endring fra gj.snitt 2022–2024	Andel 2019	Andel 2025
Voldslovbrudd	7 174	4 894	4 604	5 724	5 653	6 827	7 353	7,7 %	26,5 %	18,7 %	23,0 %
Seksuallovbrudd	2 418	1 827	2 073	2 364	2 303	2 716	3 040	11,9 %	33,1 %	6,3 %	9,5 %
Vinningslovbrudd	5 188	4 113	3 549	3 621	3 608	3 986	3 838	-3,7 %	-4,3 %	13,5 %	12,0 %
Narkotikalovbrudd	5 166	3 578	2 558	2 021	1 877	2 370	2 436	2,8 %	-16,8 %	13,5 %	7,6 %
Trafikklovbrudd	5 212	4 231	3 875	4 255	3 555	3 688	3 952	7,2 %	-4,4 %	13,6 %	12,4 %
Skadeverk	1 058	812	793	883	758	984	993	0,9 %	12,7 %	2,8 %	3,1 %
Økonomilovbrudd	4 995	4 288	3 844	3 709	3 668	3 677	3 562	-3,1 %	-11,6 %	13,0 %	11,2 %
Miljølovbrudd	546	487	452	464	346	418	459	9,8 %	1,5 %	1,4 %	1,4 %
Arbeidsmiljølovbrudd	281	211	176	175	185	191	149	-22,0 %	-26,7 %	0,7 %	0,5 %
Annen kriminalitet	5 179	4 014	3 890	3 977	3 628	4 280	5 096	19,1 %	22,5 %	13,5 %	16,0 %
Undersøkelsessaker	1 125	845	757	894	981	1 158	1 030	-11,1 %	7,3 %	2,9 %	3,2 %
Ikke påtaleavgjorte saker eldre enn tre måneder, i alt	**38 342**	**29 300**	**26 571**	**28 087**	**26 562**	**30 295**	**31 908**	**5 %**	**7 %**	**100 %**	**100 %**

Kilde: Politiets styringsverktøy (PSV)

Tabell A7. Ikke påtaleavgjorte saker eldre enn tolv måneder ved utgangen av året, etter kriminalitetstype. 2019–2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Prosent-endring fra 2024	Prosent-endring fra gj.snitt 2022–2024	Andel 2019	Andel 2025
Voldslovbrudd	1 478	782	719	866	889	1 288	1 605	24,6 %	59,9 %	18,5 %	21,1 %
Seksuallovbrudd	737	382	357	552	499	767	1 009	31,6 %	83,8 %	9,2 %	13,3 %
Vinningslovbrudd	999	761	735	641	615	947	807	-14,8 %	3,1 %	12,5 %	10,6 %
Narkotikalovbrudd	928	543	578	456	311	462	594	28,6 %	8,7 %	11,6 %	7,8 %
Trafikklovbrudd	687	365	371	391	306	486	541	11,3 %	24,6 %	8,6 %	7,1 %
Skadeverk	127	109	100	108	126	156	176	12,8 %	45,5 %	1,6 %	2,3 %
Økonomilovbrudd	1 566	1 440	1 296	1 212	1 066	1 206	1 489	23,5 %	14,7 %	19,6 %	19,6 %
Miljølovbrudd	148	129	129	108	103	127	156	22,8 %	25,8 %	1,9 %	2,1 %
Arbeidsmiljølovbrudd	113	85	62	47	43	67	65	-3,0 %	-6,5 %	1,4 %	0,9 %
Annen kriminalitet	1 010	678	658	691	631	815	1 009	23,8 %	35,0 %	12,7 %	13,3 %
Undersøkelsessaker	188	124	105	108	109	148	149	0,7 %	14,3 %	2,4 %	2,0 %
Ikke påtaleavgjorte saker eldre enn tre måneder, i alt	**7 981**	**5 398**	**5 110**	**5 180**	**4 698**	**6 469**	**7 600**	**17 %**	**31 %**	**100 %**	**100 %**

Kilde: Politiets styringsverktøy (PSV)

Politidirektoratet er et forvaltningsorgan underlagt Justis- og beredskaps-departementet og er det øverste ledelsesnivået i politiet.

Telefon: (+47) 23 36 41 00
E-post: politidirektoratet@politiet.no
Adresse: Fridtjof Nansens vei 14-16, 0369 Oslo
Postadresse: Postboks 2090 Vika, 0125 Oslo